

අ.පො.ස උසස් පෙළ ජීව විද්‍යාව

12 -13 ජේනී - විෂය නිරදේශය

(2017 සිට ක්‍රියාත්මක වේ.)

විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව
ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය
මහරගම
ශ්‍රී ලංකාව
www.nie.lk

හැඳින්වීම

අ.පො.ස (උසස් පෙළ) ජේව විද්‍යාව විෂය නිරද්‍යුගය දේ වසරක පාඨමාලාවකි. ජේව විද්‍යාව සම්බන්ධ උසස් අධ්‍යාපනයට යොමුවන්නන්ට උචිත මූලික පසුබෑමක් සකසා දීමත්, එදිනෙදා ජේවයේ විවිධ කේත්තුවල කටයුතු කරන්නන් හට ජේව විද්‍යාත්මක අවශ්‍යතා සපුරා ගැනීමට සුදුසු තිපුණතා ඇති කරලීමත් සඳහා උසස් පෙළ ජේව විද්‍යාව පාඨමාලාව සැලසුම් කෙරේ.

I.1 ජාතික අරමුණු

- (i) මානව අනිමානයට ගරු කිරීමේ සංකල්පයක් මත පිහිටා ශ්‍රී ලංකික බහුවිධ සමාජයේ සංස්කෘතික විවිධත්වය අවබෝධ කර ගතිමින් ජාතික ඒකාබද්ධතාව, ජාතික සාපුරු ගුණය, ජාතික සමගිය, එකමුතුකම සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම තුළින් ජාතිය ගොඩනැගීම සහ ශ්‍රී ලංකිය අනන්‍යතාව තහවුරු කිරීම.
- (ii) වෙනස් වන ලෝකයක අනියෝගයන්ට ප්‍රතිචාර දක්වන අතර ජාතික උරුමයේ මාඟැගි දායාදයන් හඳුනා ගැනීම සහ සංරක්ෂණය කිරීම.
- (iii) මානව අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම, යුතුකම් හා වගකීම් පිළිබඳ දැනුවත් වීම, හඳුයාගම බැඳීමින් යුතු ව එකිනෙකා කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම යන ගුණාංග ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉවහල් වන සමාජ සාධාරණයන්ව සම්මතයන් සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ජ්‍යෙෂ්ඨ රටාවක් ගැබී වූ පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ පවත්වා ගෙන යාමට සහාය වීම.
- (iv) පුද්ගලයන්ගේ මානසික හා කාරීරික සුව සම්පත සහ මානව අගයයන්ට ගරු කිරීම මත පදනම් වූ තිරසාර ජ්‍යෙෂ්ඨ කුමයක් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.
- (v) සුසමාහින වූ සම්බර පොරුෂයක් සඳහා නිර්මාපණ හැකියාව, ආරම්භක ගක්තිය, විවාරයිලි විත්තනය, වගකීම හා වගවීම ඇතුළු වෙනත් ධෙනාත්මක අංග ලක්ෂණ සංවර්ධනය කිරීම.
- (vi) පුද්ගලයාගේ සහ ජාතියේ ජ්‍යෙෂ්ඨ ගුණය වැඩි දියුණු කෙරෙන සහ ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන එලදායි කාර්යයන් සඳහා අධ්‍යාපනය තුළින් මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම.
- (vii) ශිෂ්ටයෙන් වෙනස් වන ලෝකයක් තුළ සිදු වන වෙනස්කම් අනුව හැඩා ගැසීමට හා ජ්‍යෙෂ්ඨ පාලනය කර ගැනීමට පුද්ගලයන් සුදානම් කිරීම සහ සංකීරණ හා අනපේක්ෂිත අවස්ථාවන්ට සාර්ථක ව මුහුණ දීමේ හැකියාව වර්ධනය කිරීම.
- (viii) ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව අතර ගොරවනීය ස්ථානයක් නිමි කර ගැනීමට දායක වන යුත්තිය, සමානත්වය සහ අනෙක්නා ගරුන්වය මත පදනම් වූ ආකල්ප හා කුසලතා පෙළුම්ණය කිරීම.

ජාතික අධ්‍යාපන කොමිෂන් සභාවේ වාර්තාව - (2003)

1.2 ජාතික පොදු නිපුණතා

අධ්‍යාපනය තුළින් වර්ධනය කෙරෙන පහත දැක්වෙන මූලික නිපුණතා පෙර සඳහන් ජාතික අරමුණු මුද්‍රන්පත් කර ගැනීමට දායක වනු ඇත.

(i) සන්නිවේදන නිපුණතා

සාක්ෂරතාව, සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම, රුපක හාවිතය සහ තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය යන අනුකාණ්ඩ හතරක් මත සන්නිවේදන නිපුණතා පදනම් වේ.

සාක්ෂරතාව : සාවධානව ඇඟුමිකන් දීම, පැහැදිලි ව කතා කිරීම, තේරුම ගැනීම සඳහා කියවීම, නිවැරදි ව සහ නිරවුල් ව ලිවීම. එලදායී අයුරින් අදහස් ප්‍රවාන දැනීම.

සංඛ්‍යා පිළිබඳ දැනුම : හාණ්ඩ, අවකාශය හා කාලය, ගණන් කිරීම, ගණනය සහ මිනුම් සඳහා ක්‍රමානුකූල ඉලක්කම් හාවිතය.

රුපක හාවිතය : රේඛා සහ ආකෘති හාවිතයෙන් අදහස් පිළිබැඳු කිරීම සහ රේඛා, ආකෘති සහ වර්ණ ගළපමින් විස්තර, උපදෙස් හා අදහස් ප්‍රකාශනය හා වාර්තා කිරීම.

තොරතුරු තාක්ෂණ ප්‍රවීණත්වය: පරිගණක දැනුම සහ ඉගෙනීමේ දී ද සේවා පරිග්‍රයන් කුළ දී ද පෙළද්‍රේලික ජ්විතයේ දී ද තොරතුරු සහ සන්නිවේදන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගැනීම.

(ii) පෙරැශන්ව වර්ධනයට අදාළ නිපුණතා

- නිරමාණයීලි බව, අපසාරී වින්තනය, ආරම්භක ගක්තිය, තීරණ ගැනීම, ගැටලු නිරාකරණය කිරීම, විවාරයීලි හා විග්‍රාත්මක වින්තනය, කණ්ඩායම් හැඟීමෙන් කටයුතු කිරීම, පුද්ගලාන්තර සඛ්‍යතා, නව සොයා ගැනීම සහ ගවේෂණය වැනි වර්ගීය කුසලතා
- සාප්‍ර ගුණය, ඉවසා දරා සිටීමේ ගක්තිය සහ මානව අභිමානයට ගරු කිරීම වැනි අගයයන්.
- වින්තවේහි බුද්ධිය.

(iii) පරිසරයට අදාළ නිපුණතා

මෙම නිපුණතා සාමාර්ශක, ජෙවත සහ හොඨික පරිසරයන්ට අදාළ වේ.

- සමාජ පරිසරය :** ජාතික උරුමයන් පිළිබඳ අවබෝධය, බහුවාර්ගික සමාජයක සාමාජිකයන් වීම හා සම්බන්ධ සංවේදිතාව හා කුසලතා, සාධාරණ යුත්තිය පිළිබඳ හැඟීම, සමාජ සම්බන්ධතා, පුද්ගලික වර්යාව, සාමාන්‍යතා තෙතික සම්ප්‍රදායයන්, අයිතිවාසිකම්, වගකීම්, යුතුකම් සහ බැඳීම්.
- ເපේරු පරිසරය :** ස්ථේවී ලෝකය, ජනතාව සහ පෙළව පද්ධතිය, ගස්වැල්, වනාන්තර, මූහුදු, ජලය, වාතය සහ ජීවය- ගාක, සත්ත්ව හා මිනිස් ජීවිතයට සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදී බව හා කුසලතා.
- හොතික පරිසරය :** අවකාශය, ගක්තිය, ඉන්ධන, ද්‍රව්‍ය, හාන්ඩ සහ මිනිස් ජීවිතයට ඒවායේ ඇති සම්බන්ධතාව, ආහාර, අශේෂී, නිවාස, සෞඛ්‍ය, සුව පහසුව, තීන්ද, තිස්කලුනකය, විවේකය, අපද්‍රව්‍ය සහ මලපහ කිරීම යනාදිය හා සම්බන්ධ වූ අවබෝධය, සංවේදිතාව හා කුසලතාව. ඉගෙනීම, වැඩ කිරීම සහ ජ්වත් වීම සඳහා මෙවලම් සහ තාක්ෂණය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ කුසලතා මෙහි අඩංගු වේ.
- (iv) වැඩ ලෝකයට සූදානම් වීමේ නිපුණතා**
 ආර්ථික සංවර්ධනයට දායක වීම.
 තම වෘත්තිය ලැයියා සහ අභියෝගතා හඳුනා ගැනීම.
 හැකියාවන්ට සරිලනාපුරින් රැකියාවක් තෝරා ගැනීම සහ වාසිදායක හා තිරසාර ජ්වනොෂායක නිරත වීම යන හැකියාවන් උපරිම කිරීම හා බාරිතාව වැඩි කිරීමට අදාළ සේවා නියුත්තිය හා සම්බන්ධ කුසලතා.
- (v) ආගම සහ ආචාර ධර්මයන්ට අදාළ නිපුණතා**
 පුද්ගලයන්ට තම දෙදිනික ජීවිතයේ දී ආචාරයේම, සඳාචාරාත්මක හා ආගමානුකුල හැසිරීම් රටාවන්ට අනුගත වෙමින් වඩාත් උචිත දේ තෝරා එයට සරිලන සේ කටයුතු කිරීම සඳහා අයයෙන් උකහා ගැනීම හා ජ්වෙයකරණය.
- (vi) ක්‍රිඩාව සහ විවේකය ප්‍රයෝගනයට ගැනීමේ නිපුණතා**
 සෞන්දර්යය, සාහිත්‍යය, සෙල්ලම් කිරීම, ක්‍රිඩා හා මලල ක්‍රිඩා, විනෝදාංග හා වෙනත් නිරමාණාත්මක ජ්වන රටාවන් තුළින් ප්‍රකාශ වන විනෝදය, සතුව, ආවේග සහ එවන් මානුෂීක අත්දැකීම්.
- (vii) 'ඉගෙනීමට ඉගෙනීම' පිළිබඳ නිපුණතා**
 ගිසුයෙන් වෙනස් වන, සංකීර්ණ හා එකිනෙකා මත යැපෙන ලෝකයක පරිවර්තන ක්‍රියාවලියක් හරහා වෙනස්වීම් හසුරුවා ගැනීමේ දී හා රට සංවේදී ව හා සාර්ථක ව ප්‍රතිචාර දැක්වීමත් ස්වාධීන ව ඉගෙන ගැනීමත් සඳහා පුද්ගලයන් හට ගක්තිය ලබා දීම.

2.0 මෙම පාඨමාලාව අවසානයේ ශිෂ්‍යයාට ;

1. ජීව විද්‍යාව ක්ෂේත්‍රය පිළිබඳ අවබෝධය වර්ධනය හා ගැඹුරු කර ගැනීම කරගැනීම සඳහා රැවිකන්වයක් හා කැමැත්තක් වර්ධනය කර කරගැනීමට
2. සහයෝගී අධ්‍යාපනය ක්‍රියාවලියක් තුළින් ජීව විද්‍යාවේ සංකල්ප, සිද්ධි, මූලධර්ම සහ ක්‍රියාවලි අවබෝධ කර ගැනීමට
3. ස්වභාව ධර්මය තුළ අපගේ ස්ථානය විනිශ්චය කරගැනීම, ස්වභාව ධර්මය හා සමාජය පරීක්ෂණය මත අපගේ අන්තර්ක්‍රියා සහ බලපෑම අවබෝධ කරගැනීම
4. ජීව විද්‍යාවේ ක්ෂේත්‍රය තුළ ක්‍රියාවලින් අන්වේෂණය කිරීම සැලසුම් කිරීමට හා ගැටළ නිරාකරණයට ඇති හැකියාව වර්ධනය කරගැනීමට
5. එදිනෙදා ජීවිතයේ ඇතිවන වර්තමාන ප්‍රායෝගික ගැටළු සඳහා සංවේදිතාවක් වර්ධනය කර ගැනීම
6. සනීපාරක්ෂාව, සෞඛ්‍ය සම්පන්න හා ගුණාත්මක ජීවිතයක් ගොඩ නැංවීම සඳහා යහපත් වර්යා පිළිබඳ අවබෝධ කරගැනීමට

හැකිවිය විය යුතුය.

ඒකක සහ කාලවිපේද

මාත්‍යකාව	කාලවිපේද ගණන
01 ඒකකය - ජීව විද්‍යාව හැඳින්වීම	05
02 ඒකකය- ජීවයේ රසායනික හා තෙසලීය පදනම	80
03 ඒකකය- ජීවීන්ගේ පරිණාමය සහ විවිධත්වය	60
04 ඒකකය- ගාක ආකාරය සහ ක්‍රියාකාරීත්වය	80
05 ඒකකය සත්ව ආකාරය සහ ක්‍රියාකාරීත්වය	195
06 ඒකකය - ප්‍රවේශීය	25
07 ඒකකය - අණුක ජීව විද්‍යාව හාප්‍රති සංයෝජිත DNA තාක්ෂණය	40
08 ඒකකය - පාරිසරික ජීව විද්‍යාව	40
09 ඒකකය - ක්‍රියාත්මි විද්‍යාව	50
10 ඒකකය - ව්‍යවහාරික ජීව විද්‍යාව	25
	<u>600</u>

ග්‍රේශීය	වාරය	නිපුණතා මට්ටම්
12 ග්‍රේශීය	i වන වාරය	1.1.1 සිට 3.2.3 දක්වා (නිපුණතා මට්ටම් 16 ක්)
	ii වන වාරය	3.2.4 සිට 4.5.1 දක්වා (නිපුණතා මට්ටම් 17 ක්)
	iii වන වාරය	4.5.3 සිට 5.5.3 දක්වා (නිපුණතා මට්ටම් 12 ක්)
13 ග්‍රේශීය	i වන වාරය	5.6.1 සිට 6.1.5 දක්වා (නිපුණතා මට්ටම් 23 ක්)
	ii වන වාරය	7.1.1 සිට 8.5.1 දක්වා (නිපුණතා මට්ටම් 14 ක්)
	iii වන වාරය	9.1.1 සිට 10.1.5 දක්වා (නිපුණතා මට්ටම් 12 ක්)

I ඒකකය- ජීව විද්‍යාව හැඳින්වීම

(කාලච්‍රේද 05)

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් එල	කාලච්‍රේද
1.0 ජීව විද්‍යාත්මක පදනමකින් අන්වේෂණයන් මෙහෙයවයි.	1.1.1 මිනිසා මූහුණ දෙන අභියෝගවලට විශේෂ අවධානයක් සහිතව ජීව විද්‍යාවේ ස්වභාවය, විෂය පරිය හා වැදගත්කම විස්තරණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ජීව විද්‍යාවේ ස්වභාවය, විෂය පරිය හා වැදගත්කම. ජීව විද්‍යාව හා බැඳුනු ගැටුපු හා අභියෝග <ul style="list-style-type: none"> ජීවින්ගේ විවිධත්වය පිළිබඳ අවබෝධය මිනිස් සිරුර හා එහි ක්‍රියාකාරිත්වය පිළිබඳ අවබෝධය ඁක ජීවිතය පිළිබඳ අවබෝධය ස්වභාවික සම්පත් හා පරිසරය තිරසර හාවතය හා කළමනාකරණය තිරසර ආභාර නිෂ්පාදනය රෝග සහ එ්වාට හේතු පිළිබඳ අවබෝධය ජීව විද්‍යාවට අදාළ නීතිමය සහ සාර්ථකම පිළිබඳ ගැටුපු විස්මීම. 	<ul style="list-style-type: none"> ජීව විද්‍යාවේ ස්වභාවය, විෂය පරිය හා වැදගත්කම විස්තර කරයි. ජීව විද්‍යාවට අදාළව මිනිසා මූහුණ දෙන ගැටුපු හා අභියෝග ගැවේෂණය කරයි. නවීන තාක්ෂණය හාවතා කරමින් එම අභියෝග ජය ගන්නා ආකාරය සාකච්ඡාකරයි. ජීව විද්‍යාව බහුවිධ විෂයයක් ලෙස එහි අධ්‍යයනය අයය කරයි. ස්වභාවික සම්පත් වල තිරසර හාවතය අයය කරයි. 	02

	<p>1.1.2 ජීවි ලෙස්කයේ ස්වභාවය සහ සංවිධාන රටා පිළිබඳ සමාලෝචනයෙහි යෙදෙයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ජීවින්ගේ විවිධත්වය, තරම, හැඩා ආකාරය වාසස්ථාන • ජීවින්ගේ ලාක්ෂණික ගකිණුන් <ul style="list-style-type: none"> • කුම්වත් බව හා සංවිධානය • පරිවෘත්තිය • වර්ධනය හා විකසනය • උදෑස්ථානවය සහ සමායෝගනය • අනුවර්තනය • ප්‍රජනනය • ආවේණික සහ පරිණාමය • ජීවි සංවිධානයේ ඇති බුරුවලි මට්ටම <ul style="list-style-type: none"> • අණු • ඉනුසිසිකා • ගෙසල • පටක • අවයව • අවයව පද්ධති • ජීවියා • ගහනය • ප්‍රජාව • පරිසර පද්ධති • ජීවි ගෙශ්ලය • ජීවින්ගේ මූලික ව්‍යුහමය හා කෘත්‍යාලය ඒකකය ලෙස සෙසලය ඇවධාරණය කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • ජීවින්ගේ හැඩා, තරම, ආකාරය හා වාසස්ථාන යනාදිය පුළුල් විවිධත්ව පරාසයක ඇති බව සාකච්ඡා කරයි. • ජීවින් සංඛ ලාක්ෂණික ලක්ෂණ විස්තාරණය කරයි. • සුදුසු උදාහරණ සහිතව ජීවි සංවිධාන මට්ටම්වල බුරුවලිය ගොඩ නැයි. • ජීවින්ගේ මූලික ව්‍යුහමය හා කෘත්‍යාලය ඒකකය ලෙස සෙසලය ඇවධාරණය කරයි. • සියලුම ජීවී ආකාර සහ ඒවායේ අන්තර්ක්‍රියා අයය කරයි. 	03
--	---	--	---	----

2 ඒකකය- ජීවයේ රසායනික හා සෙකුලිය පදනම

(කාලවිෂේෂ 80)

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම්	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් එල	කාලවිෂේෂ
2.1.0 ජීවයේ රසායනික පදනම පිළිබඳ අන්වෙෂණය කරයි.	2.1.1 ජීවී දේහයේ මූලුධ්‍රව්‍යමය සංයුතිය පිළිබඳ විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> සංයුතිය පිළිබඳ විමසා බලයි. 	<ul style="list-style-type: none"> මිනිස් සිරුරේ තුළ අඩංගු මූලුධ්‍රව්‍ය ලැයිස්තුගත කරයි. ජීවීන්ගේ වඩාත්ම බහුල මූලුධ්‍රව්‍ය නම් කරයි. 	02
	2.1.2 ජීවය සඳහා වැදගත් වන ජලයේ හොතික හා රසායනික ගුණ පිළිබඳ විමර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ජීවය සඳහා ජලයේ ඇති වැදගත්කම <ul style="list-style-type: none"> ජලයේ හොතික හා රසායනික ගුණ ජීවය සඳහා වැදගත් වන ආකාරය. 	<ul style="list-style-type: none"> ජීවය සඳහා වැදගත් වන ජලයේ හොතික හා රසායනික ගුණ විස්තර කරයි. ජලයේ හොතික හා රසායනික ගුණ ජීවී පද්ධති තුළ සිදුවන කෘත්‍යාන්ත අදාළව විමසා බලයි. ජීවයේ පැවැත්ම සඳහා ජලයේ ඇති අනතුෂ්‍ය සුවිශේෂ ගති ලක්ෂණ අගය කරයි. 	04
	2.1.3 ජීවීන්ගේ ප්‍රධාන කාබනික සංයෝගවල රසායනික ස්වභාවය සහ කෘත්‍යාන්ත පරීක්ෂාකරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ජීවීන් තුළ ඇති ප්‍රධානකාබනික සංයෝග කාණ්ඩා හතරකි වුළුහ හා කෘත්‍යාන්ත <ul style="list-style-type: none"> කාබෝහයිඩ්‍රේට මොනොසැකරයිඩ්‍රේට, බිජිසැකරයිඩ්‍රේට හා පොලිසැකරයිඩ්‍රේට 	<ul style="list-style-type: none"> ජීවීන් තුළ හමුවන ප්‍රධාන කාබනික සංයෝග කාණ්ඩා හතරකට වර්ග කරයි. කාබෝහයිඩ්‍රේට වල මූලික රසායනික ස්වභාවය විස්තර කරයි ජීවක අණු සංඛ්‍යාව පදනම් කර කාබෝහයිඩ්‍රේට වර්ග කරයි. 	08

	<ul style="list-style-type: none"> • මක්සිභාරක සහ නිර්මක්සිභාරක සීනි. • කාබෝහයිලේට් වල කෘත්‍යන් • ලිපිඛ <ul style="list-style-type: none"> • උයිජ්සයිල් ග්ලිසරෝල්(මේද)පොස්පො ලිපිඛ හා වෙනත් ලිපිඛ (ස්ටේරොයිඩ්) • ලිපිඛවල කෘත්‍ය • ප්‍රෝටීන <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රෝටීනවල ප්‍රාථමික, ද්විතික, තැනියික හා වාතුර්ථ ව්‍යුහ • ප්‍රෝටීනවල ගුණාංග • ප්‍රෝටීනවල කෘත්‍ය • නියුක්නික් අම්ල <ul style="list-style-type: none"> • නියුක්නියෝසයිඩ්, නියුක්නියෝටයිඩ් සහ පොලිනියුක්නියෝටයිඩ් • DNAහා RNA <ul style="list-style-type: none"> • DNAද්විත්ව හෙලික්සිය ව්‍යුහ • RNA ව්‍යුහය • කෘත්‍යයන් 	<ul style="list-style-type: none"> • කාබෝහයිලේට් වල කෘත්‍ය කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරයි. • ලිපිඛ වල මූලික රසායනික ස්වභාවය විස්තර කරයි. • විවිධ ලිපිඛ වර්ග පිළිබඳ කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරයි. • ලිපිඛ වල කෘත්‍ය පිළිබඳ කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරයි. • ප්‍රෝටීනවල මූලික රසායනික ස්වභාවය විස්තර කරයි. • ප්‍රෝටීනවල ගුණ පිළිබඳ සාකච්ඡා කරයි. • ප්‍රෝටීන වල කෘත්‍ය පිළිබඳ කෙටියෙනසාකච්ඡා කරයි. • නියුක්නික් අම්ල වල මූලික රසායනික ස්වභාවය විස්තර කරයි. • ගැලපෙන උදාහරණ හාවිතයෙන් නියුක්නියෝසයිඩ්, නියුක්නියෝටයිඩ් සහ පොලිනියුක්නියෝටයිඩ් වෙන්කර හඳුනා ගනියි. • DNA හා RNAව්‍යහය හා කෘත්‍යයන් සාකච්ඡා කරයි. • DNA සහRNAවෙන්කර හඳුනා ගනියි. • ප්‍රවේණික ද්‍රව්‍ය ලෙස DNA සහRNAවල කාර්යභාරය
--	---	---

		<ul style="list-style-type: none"> • වෙනත් අණුවල හමුවන නියුක්සියෝටයිඩ්.ADP,ATP , NAD⁺, NADP⁺, FAD) සහ ඒවායේ ප්‍රධාන කාර්ය භාරය. • ඔක්සිභාරක හා නිර ඔක්සිභාරක සීනි, තිරමක්සිභාරක සීනි, පිෂ්ටය, ප්‍රෝටීන සහ ලිපිඩ හදුනා ගැනීම සඳහා සරල විද්‍යාගාර පරික්ෂා 	<ul style="list-style-type: none"> • ADP, ATP, NAD⁺, FAD, සහ NADP⁺ වල කාන්ත ප්‍රකාශ කරයි. • විද යාගාරයේ දී ඔක්සිභාරක සීනි, තිරමක්සිභාරක සීනි, පිෂ්ටය, ප්‍රෝටීන සහ ලිපිඩ හදුනා ගැනීමට පරික්ෂණ මෙහෙයවයි. • ජ්වලයේ රසායනික පදනම තැනීමෙහිලා ප්‍රෝටීන, කාබෝෂයිඩ්ට්ට, ලිපිඩ සහ නියුක්ලයික් අම්ල වල දායකත්වය අයය කරයි. • ජීවීන්ගේ ප්‍රවේශනික ද්‍රව්‍ය ලෙස කියාතිරිම සඳහා වැදගත් වන DNA සතු අනනා (සුවිශේෂී) ගුණ අයය කරයි. 	
2.2.0 ජ්වලයේ මූලික කාන්තමය ඒකකය ලෙස සෙසලය පිළිබඳ පරික්ෂා කරයි.	2.2.1 සෙසල හා සෙසලිය සංවිධානය පිළිබඳ දැනුම පුළුල් කර ගැනීම සඳහා අන්වීක්ෂවල දායකත්වය විස්තාරණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ජ්වල විද්‍යාවේ භාවිත වන මෙවලක් වගයෙන් අන්වීක්ෂණ • අන්වීක්ෂණ සතු ලක්ෂණ <ul style="list-style-type: none"> • විශාලනය • විහේදන බලය • අන්වීක්ෂණ වර්ග <ul style="list-style-type: none"> • ආලෝක අන්වීක්ෂණය • ඉලෙක්ට්‍රොන අන්වීක්ෂණය • සම්පූර්ණ ඉලෙක්ට්‍රොන අන්වීක්ෂණ(TEM) 	<ul style="list-style-type: none"> • ජ්වල විද්‍යාවේ අන්වීක්ෂණ භාවිතයේ වැදගත්කම ගැවීමෙන් ය කරයි. • විශාලන බලය හා විහේදන බලය පැහැදිලි කරයි. • ආලෝක අන්වීක්ෂණය හා ඉලෙක්ට්‍රොන අන්වීක්ෂණය අතර ඇති වැදගත් ලක්ෂණ සංසන්ධනය කරයි. • සම්පූර්ණ ඉලෙක්ට්‍රොන අන්වීක්ෂණය හා පරිලෝකන 	06
		5		

	<ul style="list-style-type: none"> • පරිලෝකන ඉලක්ට්‍රොන් අන්වීකුජය(SEM) <p>ଆලෝක අන්වීකුජයේ කොටස් හා ඒවායේ කෘත්‍යාගන් සහ නිදරණක නිරීකුණය සඳහා අන්වීකුජ හාවිතය</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ඉලක්ට්‍රොන් අන්වීකුජයේ ප්‍රධාන ලක්ෂණ ප්‍රකාශ කරයි. • ආලෝක අන්වීකුජය සහ ඉලක්ට්‍රොන් අන්වීකුජ ජායාරූප උපයෙන් කරගතිම්න් සෙලියසහ උප සෙලිය සංස්ටක හඳුනා ගනියි. • නිදරණක නිරීක්ෂණය සඳහා ආලෝක අන්වීකුජය නිවැරදිව හාවිතා කරයි • මෙහේ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන් සඳහා අන්වීකුජයේ දායකත්වය තක්සේරු කරයි. 	
2.2.2 සෙසලයේ එළතිහාසික පදනම විස්තර කර , උප සෙසලිය ඒකකවල ව්‍යුහය සහ කෘත්‍යා විග්‍රහ කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • සෙසලය පිළිබඳ එළතිහාසික පසුබිම • සෙසල වාදය • සෙසල සංවිධානය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රාග් න්‍යාෂේරික • සූ න්‍යාෂේරික • දරුයිය ගාක හා සත්ත්ව සෙසලවල ව්‍යුහ • ජ්ලාස්ම පටලය • මෙසල ජ්ලාස්මය • ඉන්ඩ්‍රිකා සහ උප සෙසලිය සංස්ටකවල ව්‍යුහ සහ කෘත්‍යා <ul style="list-style-type: none"> • න්‍යාෂේරිය • රසීබසේර්ම • අන්ත: ජ්ලාස්ම්ය ජාලිකාව 	<ul style="list-style-type: none"> • සෙසල වාදය සඳහා විද්‍යායුද්‍යන්ගේ දායකත්වය විස්තර කරයි. • සෙසල වාදය පැහැදිලි කරයි. • සූන්‍යාෂේරික හා ප්‍රාග්‍යන්‍යාෂේරික සෙසල අතර වෙනස්කම් පහදා දෙයි. • ගාක හා සත්ත්ව සෙසලවල ව්‍යුහමය වෙනස්කම් සංසන්දිතය කරයි. • ජ්ලාස්ම පටලයේ ව්‍යුහ හා කෘත්‍යා විස්තර කරයි. 	16

		<p>(රජ හා සිතිදු)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ගොල්ගි උපකරණය • ලයිසොයෝම • පෙරොක්සිසෝම හා ග්ලයොක්සිසෝම • මයිටකොන්ඩ්‍රියා • හරිත ලව • තෙසල සැකිල්ල (ක්ෂේර සූත්‍රිකා, ක්ෂේර නාලිකා හා අන්තර් මාධ්‍ය සූත්‍රිකා) • රික්තක • කමිකා හා පක්ෂම • කේන්ද්‍රිකා • බාහිර තෙසලිය සංසටක <ul style="list-style-type: none"> • තෙසල බිත්තිය • තෙසල සන්ධි • සත්ව තෙසල වල බහි: තෙසලිය පුරකය ■ තෙසලිය සංසටකවල ව්‍යුහය අවබෝධ කර ගැනීම සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොන් අන්වික්ෂිය ජායාරුප හාවතිය 	<ul style="list-style-type: none"> • තෙසල ප්ලාස්මයේ ස්වභාවය විස්තර කරයි. • තෙසලවල ඉන්දිකා සහ උප තෙසලිය සංසටක වල ව්‍යුහය හා කාත්‍යා විස්තර කරයි. • බහිස්තෙසලිය සංසටක විස්තර කරයි. • තෙසලිය ඉන්දියිකා සහ උප තෙසලිය සංසටක හඳුනාගැනීම සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොන් අන්වික්ෂිය ජායාරුප හාවතිය කරයි. • ප්‍රාග් න්‍යාශේක හා සූ න්‍යාශේක තෙසල සංවිධාන වෙන්කර හඳුනා ගැනීම සඳහා ඉලෙක්ට්‍රොන් අන්වික්ෂිය ජායාරුප හාවතිය කරයි. • තෙසල තුළ ගුම විහැඳනය හා ඒකක වලට වෙන්කිරීමේ වැදගත්කම අගය කරයි 	
--	--	---	--	--

2.3.0 සෙසල වතුය හා සෙසල විභාජනයේ වැදගත්කම අන්වේෂණය කරයි.	2.3.1 සෙසල වතුය හා සෙසල විභාජන ක්‍රියාවලිය විස්තර කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • සෙසල වතුය • වර්ණ දේහ - කොමූටින්, වර්ණ දේහාංඡ, කයිනෙනාටෝකෝප්, සහෝදර වර්ණ දේහාංඡ • අනුනනය <ul style="list-style-type: none"> • අනුනන විභාජනයේ දී වර්ණදේහවල හා සෙසලයේ අනෙකුත් කොටස්වල හැසිරීම. • අනුනන විභාජනයේ වැදගත්කම • උග්‍රනන විභාජනය <ul style="list-style-type: none"> • උග්‍රනන විභාජනයේ දී වර්ණදේහවල හා සෙසලයේ අනෙකුත් කොටස්වල හැසිරීම - අවතරණය, ස්වාධීන සංරච්චය, සම්ජාත වර්ණ දේහ වියුක්තිම, සහෝදරවර්ණ දේහාංඡ වෙනත්ම. • උග්‍රනන විභාජනයේ වැදගත්කම • ගබු :Galls), , අරුබුද (tumors) හා පිළිකා • අන්වේශීය කදා මගින් අනුනනයේ සහ උග්‍රනනයේ විවිධ අවස්ථා හැඳුනා ගැනීම 	09
---	---	---	----

2.4.0 පරිවෘතීය ක්‍රියාවලි වල ගක්ති සම්බන්ධතා විශ්ලේෂණය කරයි.	2.4.1 පරිවෘතීය ක්‍රියාවලි වල ගක්ති සම්බන්ධතා විශ්ලේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පරිවෘතීය • ජ්ව පද්ධති සඳහා ගක්ති අවශ්‍යතාව <ul style="list-style-type: none"> • සංචාරීය හා අපවෘතීය ප්‍රතික්‍රියා • දේහ තරම, ක්‍රියාකාරීත්වය හා පරිසරයට අදාළව ගක්ති අවශ්‍යතාව • ATP <ul style="list-style-type: none"> • ATPවුහය හා වැදගත්කම • ඉලෙක්ට්‍රෝන වාහක වල කාර්ය හාරය (NAD^+, NADP^+ හා FAD) 	<ul style="list-style-type: none"> • සංචාරීය හා අපවෘතීය ප්‍රතික්‍රියාවල සම්ස්ථිය ලෙස පරිවෘතීය පහදා දෙයි • ජ්ව පද්ධති සඳහා ගක්ති අවශ්‍යතාව මතු කර පෙන්වයි. • ගක්තීය සහභාගි වන පෙසලිය ක්‍රියාවලි ලැයිස්තු ගත කරයි. • ජ්වයෙකුගේ ගක්ති අවශ්‍යතාව, දේහ තරම, ක්‍රියාකාරීත්වය හා පරිසරය සමග ඇති සබඳතාවය මත රඳා පවතින බව වටහා ගනියි. • නිදුසුන් සහිතව සංචාරීය හා අපවෘතීය ක්‍රියා පැහැදිලි කරයි. • සරවතු ගක්ති පූවමාරු ඒකකය ලෙස ATP අණුවක වුහය හා එහි වැදගත්කම සාකච්ඡා කරයි. • ඉලෙක්ට්‍රෝන වාහකවල කාර්යහාරය ප්‍රකාශ කරයි. • සරවතු ගක්ති පූවමාරු ඒකකය ලෙස ATP හි කාර්යහාරය අගය කරයි. 	02
--	--	---	--	----

<p>2.4.2 පරිවාත්තීය ක්‍රියාවලි යාමනය සඳහා එන්සයිලවල කාර්යභාරය අන්වේෂණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • එන්සයිල <ul style="list-style-type: none"> • එන්සයිලවල සාමාන්‍ය ලක්ෂණ • එන්සයිල ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රේරිත - සිහුම් යාන්ත්‍රණය • සහ - සාධක <ul style="list-style-type: none"> • සහ - එන්සයිල • අකාබනික අයන • එන්සයිල ප්‍රතික්‍රියා සඳහා බලපාන සාධක <ul style="list-style-type: none"> • pH • උෂ්ණත්වය • උපස්ථර සාන්දුණය • නිශේෂන - තරගකාරී, තරගකාරී නොවන. • සෙසල තුළ එන්සයිල ක්‍රියාකාරීත්වය යාමනය කරන යාන්ත්‍රණ. <ul style="list-style-type: none"> • ඇලෝස්ටේරික් ක්‍රියාව හා නිශේෂනය • ප්‍රතිපෙෂී නිශේෂනය • එන්සයිල ක්‍රියාකාරීත්වය ආදර්ශනය කිරීම සහ එන්සයිලීය ප්‍රතික්‍රියාවල සිපුතාව කෙරෙහි උෂ්ණත්වයේ බලපැම විදහා දැක්වීමට විද යාගාර පරීක්ෂණ (පිෂ්ටය - ඇමයිලේස්) 	<ul style="list-style-type: none"> • එන්සයිල සඳහා ගැලපෙන අර්ථ දැක්වීමක් ගොඩ නාවයි. • එන්සයිලවල සාමාන්‍ය ලාක්ෂණික ගුන හා ඒවාහි කාර්යභාරය පැහැදිලි කරයි. • සුදුසු රුප සටහන් ඇපුරින් එන්සයිල ප්‍රතික්‍රියා යාන්ත්‍රණය විස්තර කරයි. • එන්සයිල ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා සහ සාධක වල වැදගත්කම විස්තර කරයි. • එන්සයිල ක්‍රියාකාරීත්වයේ සිපුතාව කෙරෙහි pH අගය , උෂ්ණත්වය , උපස්ථර සාන්දුණය හා නිශේෂකවල (තරගකාරී සහ තරගකාරී නොවන) බලපැම පහදා දෙයි. • සෙසල තුළ හමුවන යාමන යාන්ත්‍රණ පිළිබඳ කෙටියෙන් පහදා දෙයි. • පිෂ්ටය- ඇමයිලේස් ප්‍රතික්‍රියාව මගින් එන්සයිල ප්‍රතික්‍රියාවක වේගය කෙරෙහි උෂ්ණත්වය බලපාන ආකාරය පෙන්වීමට සුදුසු විද්‍යාගාර පරීක්ෂණ මෙහෙයවයි. • පරිවාත්තීය ක්‍රියාවලියන්හිදී එන්සයිලවල දායකත්වය අගය කරයි.
--	--	---

2.4.3 ගක්තිය තිර කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් වගයෙන් ප්‍රහාසනයේ මෙළේඛණය විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රහාසනයේ මෙළේඛණය • වර්ණක හා ප්‍රහා පද්ධති • ප්‍රහාසනයේ ආලෝකයමත රදා පවතින ප්‍රතික්‍රියාව <ul style="list-style-type: none"> • සුර්යාලෝකයෙන් ගක්තිය ග්‍රහණය කිරීම. • NADPH හා ATP සංස්ලේෂණය • කැල්වින් වතුය <ul style="list-style-type: none"> • කාබොක්සිල්කරණය • RuBP කාබොක්සිල්ස්වල ක්‍රියාව • මක්සිහරණය 3PGA මක්සිහරණය හා කාබොහැඩ්බ්‍රූට සංස්ලේෂණය • RuBP ප්‍රතිඵනනය • C₃ ගාකවල ප්‍රහාසනය • ප්‍රහාසනයේ C₄පරිය <ul style="list-style-type: none"> • C₄ පරියේ වැදගත්කම • C₃ හා C₄ගාක පත්‍රවල පටකිය වෙනස්කම් • ප්‍රහාසනයේ සීමාකාරී සාධක පිළිබඳ බිලැක්මාන් මූල දර්මය • ප්‍රහාසනයේ නොවුතු බලපාන සීමාකාරී සාධක 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රහාසනයේ සාදහා ගැලපෙන අර්ථ දැක්වීමක් ගොඩනෑවයි. • ප්‍රහාසනයේ චායක වන වර්ණක වල කාරුය හාරය පහදා දෙයි. • එක් එක් වර්ණකයේ ක්‍රියාකාරී හා අවශ්‍යෙන්න වර්නාවලි විස්තර කරයි. • ප්‍රහාසනයේ ආලෝකය මත රදා පවතින ප්‍රතික්‍රියාව විස්තර කරයි. • ආලෝකය මත රදා පවතින ප්‍රතික්‍රියාවේ දී ප්‍රහා පද්ධතිවල කාරුය හාරය විස්තර කරයි. • ප්‍රහාසනයේ කැල්වින් වතුය විස්තර කරයි. • ප්‍රහාසනයේ C₄ මාරුගය විස්තර කරයි. • C₃ ගාක වල ප්‍රහා ස්වසනයේ අභිතකර බලපැශීම පහදා දෙයි. • ප්‍රහා ස්වසනය අවම කිරීම සඳහා C₄ පරිය පරිනාමය වීම පහදා දෙයි. • C₃ හා C₄ ගාක පත්‍රවල ව්‍යුහමය වෙනස්කම් දක්වයි. • C₃ හා C₄ ගාක සඳහා සුදුසු උදාහරණ සපයයි. 	11
---	--	--	----

	<ul style="list-style-type: none"> • කැබන්ස්යොක්සයිඩ් • ආලෝකය. • උපණතවය <ul style="list-style-type: none"> • අවුධිස් උපකරණය යොදා ගනීමින් නිදහස් වන ඔක්සිජන් පරිමාව අනුව ප්‍රහසංස්ලේෂණ සිපුතාව නිර්ණය කිරීම. (විවිධ CO_2 සාන්දුන හා ආලෝක තිව්‍යතාව යටතේ) • C_3 හා C_4 ගාක පත්‍ර හරස්කඩ ජේදා ආලෝක අන්විසුයෙන් නිරික්ෂණය කරමින් ඒවායේ ප්‍රහාසංස්ලේෂණය සඳහා ඇති විශේෂ අනුවර්තන හඳුනා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රහා සංස්ලේෂණයේ ගෝලිය, හා පෙශව විද්‍යාත්මක වැදගත්කම සාකච්ඡා කරයි. • ප්‍රහාසංස්ලේෂණයේ කාර්යස්ථමතාව කෙරෙහි සීමාකාර සාධක වල බලපෑම පැහැදිලි කරයි. • ප්‍රහාසංස්ලේෂණය කෙරෙහි ගෝලිය උණුසුම් වීමේ බලපෑම පිළිගනී. • ප්‍රහාසංස්ලේෂණයේ ගෝලිය කාර්ය හාරය අගය කරයි. • නිදහස් කෙරෙන ඔක්සිජන් පරිමාව අනුව ප්‍රහාසංස්ලේෂණ වෙශය නිර්ණය කිරීමට පරිසුණ සැලසුම් කරයි. • C_3 හා C_4 ගාකපත්‍රවල ප්‍රහාසංස්ලේෂණය සඳහා ඇති විශේෂ අනුවර්තන නිරික්ෂණය කර හඳුනා ගනී. 		
	<p>2.4.4 ගක්තිය ලබා ගැනීමේ ක්‍රියාවලියක් වශයෙන් සෙසලිය ග්වසනය පිළිබඳ විමර්ශනය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • සෙසලිය ග්වසනය • සෙසලිය ග්වසනයේ වැදගත්කම • ස්වාධී හා නිරවායු ක්‍රියාවලි • ස්වාධී ග්වසනය - ග්ලොකෝස් ඔක්සිකරණ ක්‍රියාවලිය 	<ul style="list-style-type: none"> • සෙසලිය ග්වසනය සඳහා ගැලපෙන අර්ථ දැක්වීමක් ගොඩ නෘතියි. • සියලු සෙසලිය ක්‍රියාවන් සඳහා ගක්තිය සපයන ක්‍රියාවලිය ලෙස සෙසලිය ග්වසනය ඉස්මතු කර දක්වයි. 	12

	<ul style="list-style-type: none"> • ග්ලයිකොලිසිය • පයිරුවේටි ඔක්සිකරණය සහ සිටික් අම්ල වතුය (නොබැස් වතුය) • ඉලෙක්ට්‍රොන පරිවහන දාමය • නිරවායු ග්වසනය (ප්‍රධාන ආකාර 2) • එතනෝල් පැසීම හා ලැක්ටික් අම්ල පැසීම • මේද සහ ප්‍රෝටීන ග්වසනයේ දී හාවතා වීම • ග්වසන ලබාධිය • ප්‍රරෝගනය වන බීජ හාවතායෙන් ග්වසන වේගය හා ග්වසන ලබාධිය නිර්ණය කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> • ස්වායු ග්වසනය ක්‍රියාදාමය සිදුවන ස්ථාන, ප්‍රධාන සිදුවීම් හා අන්ත එල විස්තර කරයි. • ප්‍රෝටීන හා මේද ස්වායු ග්වසනයේ දී හාවතා වන අන්දම පහදා දෙයි. • නිරවායු ග්වසනය , (එතනෝල් පැසීම හා ලැක්ටික් අම්ල පැසීම)සිදුවන ස්ථානය ප්‍රධාන සිදුවීම් හා අන්ත එල විස්තර කරයි. • නිරවායු හා ස්වායු ග්වසනයේ වෙනස්කම් දක්වයි. • සෙසලිය ග්වසනයේ වැදගත්කම ලැයිස්තු ගත කරයි. • ප්‍රපස්තරය හා ග්වසන ලබාධිය අතර සම්බිනයාව දක්වයි. • ප්‍රරෝගනය වන බීජ ඇපුරෝගන් ග්වසන ලබාධිය හා ස්වසන වේගය නිර්ණය කරයි. • ජීවීන් සඳහා අඛණ්ඩ ගක්ති සැපයුම ලෙස සෙසලිය ග්වසනයේ වැදගත්කම අගය කරයි. 	
--	---	---	--

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් එල	කාලවිපේද
3.1.0 ජීවයේ පරිණාම ක්‍රියාවලිය විගැල්ළුණාය කිරීමට ජීවයේ සම්බන්ධය සහ ස්වභාවික වරණ වාදය භාවිත කරයි.	3.1.1 ජීවයේ පරිණාම ක්‍රියාවලිය විගැල්ළුණාය කිරීමට ජීවයේ සම්බන්ධය සහ ස්වභාවික වරණ වාදය භාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පාලිවිය මත ජීවයේ සම්බන්ධය <ul style="list-style-type: none"> • ජීවය සඳහා ආදි කාලීන පාලිවියේ පැවැති තත්ත්වය • පරිණාමයේ තුළ විද්‍යාත්මක යුග හා අවධි <ul style="list-style-type: none"> • කල්ප • හේඛියන් • ආකියන් • පොටෝරෝසොයික් • ගැනරසොයික් • යුග • පේලියෝසොයික් • මිසෝසොයික් • සිනොසොයික් • ජීවයේ පරිණාම විවිධත්වය විවිධ පරිණාමය <ul style="list-style-type: none"> • ජීවයේ සම්බන්ධය සහ ස්වභාවික වරණ වාදය පැහැදිලි කරයි. • ප්‍රධාන තුළ විද්‍යාත්මක කල්පවල සිදුවූ ප්‍රධාන ක්‍රියාවලි සහ එම කල්ප සහ යුග තුළ සිදුවූ ජීවයේ විවිධත්ව පරිණාමය ප්‍රකාශ කරයි. • ලැමාක් වාදය සහ ස්වභාවික වරණ වාදය පැහැදිලි කරයි. • නව බාවිත් වාදය ස්වභාවික වරණ වාදයට සම්බන්ධ කරයි. • වෙනස්වන පරිසරයට අනුව තිරසාර ජීවීතයක් සඳහා පරිණාමයේ ඇති වැදගත්කම පිළිගනියි. 	<ul style="list-style-type: none"> • ජීවය සම්බන්ධය වීමට පෙර පාලිවියේ තත්ත්ව විස්තර කරයි. • ජීව රසායනික පරිණාමයේ සිට ජීව විවිධත්වය පරිණාමය විස්තර කරයි. • ප්‍රධාන තුළ විද්‍යාත්මක කල්පවල සිදුවූ ප්‍රධාන ක්‍රියාවලි සහ එම කල්ප සහ යුග තුළ සිදුවූ ජීවයේ විවිධත්ව පරිණාමය ප්‍රකාශ කරයි. • ලැමාක් වාදය සහ ස්වභාවික වරණ වාදය පැහැදිලි කරයි. • නව බාවිත් වාදය ස්වභාවික වරණ වාදයට සම්බන්ධ කරයි. • වෙනස්වන පරිසරයට අනුව තිරසාර ජීවීතයක් සඳහා පරිණාමයේ ඇති වැදගත්කම පිළිගනියි. 	07

		<ul style="list-style-type: none"> පරිණාමය පිළිබඳ වාද <ul style="list-style-type: none"> ලැමාක් වාදය ඩාවින් ලොජ්ස් වාදය (ස්වභාවික වරණ වාදය) නව වාඩින් වාදය (Neo – Darwinism) 		
3.2.0 ජෙව විවිධත්වය ගවේෂණය කරයි.	3.2.1 විද්‍යාත්මක පදනමක් මත තක්සේන් දුරාවලිය ගොඩ නගයි	<ul style="list-style-type: none"> ඡ්‍රේන් හඳුනා ගැනීම, වර්ගීකරණය හා නාමකරණය <ul style="list-style-type: none"> ස්වභාවික හා කාන්තිම වර්ගීකරණ කුම ද්වීපද නාමකරණය වර්ගීකරණයේ ඉතිහාසය <ul style="list-style-type: none"> රාජධානී තුනේ වර්ගීකරණය රාජධානී පහේ වර්ගීකරණය අධිරාජධානී අධිරාජධානී (domain) සිට විශේෂය දක්වා තක්සේන් දුරාවලිය විශේෂය හඳුනා ගැනීම සඳහා ජෙව විද්‍යාත්මක අර්ථ දැක්වීම විශේෂ හඳුනාගැනීමටහාවිත කරන වෙනත් අර්ථ දැක්වීම දෙබඳුම් සූචී හාවිතය වර්තමාන වර්ගීකරණ පද්ධතිය හා එහි පදනම <ul style="list-style-type: none"> අධිරාජධානී <ul style="list-style-type: none"> බැක්ටීරියා Bacteria ආකිය Archaea යුකුරියා Eukarya 	<ul style="list-style-type: none"> කාන්තිම හා ස්වභාවික වර්ගීකරණ කුමවේදයන් වෙන් කොට දක්වයි. ඡ්‍රේන් වර්ගීකරණයේ වැදගත්කම දක්වයි. වර්ගීකරණයේ ඉතිහාසය කොටයෙන් විස්තර කරයි. ඡ්‍රේන් - වර්ගීකරණයේ දී හාවිත වන තක්සේන් මට්ටම හඳුනා ගනී. විශේෂය සඳහා ජෙව විද්‍යාත්මක විද්‍යාත්මක අර්ථ දැක්වීම ඉදිරිපත් කරයි. ඡ්‍රේන් විද්‍යාත්මක සංකල්පය හැර විශේෂ හඳුනා ගැනීම සඳහා හාවිත වන අනික්ත් අර්ථ දැක්වීම ප්‍රකාශ කරයි ඡ්‍රේන්ගේ බාහිර ලක්ෂණ උපයෝගී කර ගනීමින් දෙබඳුම් සූචී නිර්මාණය හා හාවිතය සිදු කරයි. ද්වීපද නාමකරණයට අනුව ඡ්‍රේන් නම් කරයි. 	11

	<ul style="list-style-type: none"> • සුකැරියාවල රාජධානී <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රොටිස්ටා Protista • ප්‍රාන්තමේ plantae • ගන්ගය Fungi • ඇන්මාලියා Animalia 	<ul style="list-style-type: none"> • ජීවීන් අධිරාජධානී තුනකට බෙදා ගැනීමට ඔවුන්ගේ විශේෂ ලක්ෂණ යොදා ගනී. • සුකැරියා අධිරාජධානීයට අයත් රාජධානීවල මූලික ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. • වර්ගිකරණය හා නාමකරණය ජීවීන් හඳුනාගැනීමට යොදා ගත හැකි බව පිළිගනී. • පාලිවිය මත ඇති ජීවීන්ගේ ස්වභාවික විවිධත්වය හා ඔවුන් වර්ගිකරණය කිරීමේ අවශ්‍යතාව අයය කරයි. 	
3.2.2. බැක්ටීරියා අධිරාජධානීය ජීවීන්ගේ විවිධත්වය ගම්පිණිය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • අධිරාජධානීය - බැක්ටීරියා <ul style="list-style-type: none"> • බැක්ටීරියා සහ සයනොබැක්ටීරියාවල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ - ප්‍රමාණය, ව්‍යාප්තිය, කළුකා, සෙසල ඩින්සය, පෝෂණය, ප්‍රභාසංස්කේප්ත වර්නක, ප්‍රජනනය. • ආලෝක අන්විස්ජයන් නිරීක්ෂණය කර බැක්ටීරියා සහ සයනො-බැක්ටීරියා අතර වෙනස හඳුනා ගැනීම. • ඉලෙක්ට්‍රොනික අන්විස්ජය රුප සටහන් හාවත කරමින් බැක්ටීරියා සහ සයනො බැක්ටීරියාවල රුපීය ලක්ෂණ අධ්‍යයනය. 	<ul style="list-style-type: none"> • බැක්ටීරියා හා සයනො බැක්ටීරියාවල ප්‍රධාන ලාක්ෂණික ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. • බැක්ටීරියා සහ සයනො බැක්ටීරියාවන් ආලෝක අන්විස්ජය හා ඉලෙක්ට්‍රොනික අන්විස්ජය ඡායාරූප නිරීක්ෂණය කර වෙන්කර හඳුනා ගනියි. • පරිසර පද්ධති තුළ බැක්ටීරියා සහ සයනො බැක්ටීරියාවල විවිධත්වය අයය කරයි. 	05

	<p>3.2.3 ප්‍රොටීස්ටා රාජධානියේ ජීවීන්ගේ විවිධත්වය ගෙවීමෙන්ය කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රොටීස්ටා රාජධානියේ ලාක්ෂණික ලක්ෂණ <ul style="list-style-type: none"> <i>Euglena</i> <i>Paramecium</i> <i>Amoeba</i> <i>Ulva</i> <i>Gelidium</i> <i>Sargassum</i> Diatoms සුදුසු උදාහරණ හාවිත කරමින් ඉහත රාජධානියට අයත් දැරුණු ජීවීන්ගේ රැඳීය නිරික්ෂණය කර හඳුනා ගනියි. 	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රොටීස්ටා රාජධානියේ ජීවීන්ගේ ප්‍රධාන ලාක්ෂණික ලක්ෂණ සුදුසු උදාහරණ සමඟ ප්‍රකාශ කරයි. ප්‍රොටීස්ටා රාජධානියට අයත් දැරුණු ජීවී ආකාර, රැඳීය ලක්ෂණ නිරික්ෂණය කර හඳුනා ගනියි පරිසර පද්ධති සඳහා ප්‍රොටීස්ටාවන්ගේ විවිධත්වය අගය කරයි. 	06
	<p>3.2.4 ප්ලාන්ටේ රාජධානියේ ජීවීන්ගේ විවිධත්වය ගෙවීමෙන්ය කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> රාජධානිය- ගාක (Kingdom Plantae) ප්‍රධාන ගාක කාණ්ඩ අතර පරිණාමික සම්බන්ධතා ප්‍රධාන ගාක බාණ්ඩ සහ වංග සනාල පටක රහිත / විනාල ගාක වංගය- හෙපලෝගයිටා – Hepatophyta වංගය - බුයෝගයිටා- Bryophyta වංගය- ඇන්තොසරෝගයිටා Anthocerophyta බේජ රහිත සනාල ගාක වංගය - ලයිකොගයිටා– Lycophyta වංගය - වෙරෝගයිටා-Pterophyta 	<ul style="list-style-type: none"> අදාළ රැජ්ප සටහන් හාවිත කරමින් ප්‍රධාන ගාක බාණ්ඩ අතර ඇති පරිණාමික බන්ධුතා ආදර්ශනය කරයි. සුදුසු උදාහරණ හාවිත කරමින් සනාල පටක රහිත ගාක, බේජ රහිත සනාල ගාක සහ බේජ සහිත සනාල ගාකවල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ ලැයිස්තු ගත කරයි. ප්ලාන්ටේ රාජධානියට අයත් , බුයෝගයිටා ලයිකොගයිටා, වෙරෝගයිටා, සයිකුබොගයිටා නිවෝගයිටා, කොනිගොරෝගයිටා 	08

		<ul style="list-style-type: none"> • බීජ සහිත සනාල ගාක <ul style="list-style-type: none"> • වංශය - සයිකුබොගයිටා- Cycadophyta • වංශය - නිටෝගයිටා-Gnetophyta • වංශය - කොනිගරොගයිටා- Coniferophyta • වංශය - ඇන්තොගයිටා- Anthophyta <ul style="list-style-type: none"> • එකවීජ පත්‍රි • ද්වීවීජ පත්‍රි • ඉහත වංශ හා බාණ්ඩවලට අයත් ද්රැඹිය ජීවීන්ගේ රුපීය ලක්ෂණ තිරික්ෂණය කරයි. 	<p>සහ ඇන්තොගයිටා යන වංශවල ද්රැඹිය ජීවීන්ගේ රුපීය ලක්ෂණ තිරික්ෂණය කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> • රුපීය ලක්ෂණ පදනම් කර ගනිමින් සපුළුප ගාක, ඒක බීජ පත්‍රි හා ද්වීවීජ පත්‍රි ගාක ලෙස වර්ග කරයි. • පරිසර පද්ධති තුළ ප්ලාන්ටේ රාජධානීවලට අයත් ගාකවල විවිධත්වය අගය කරයි. 	
	3.2.5 ගන්ගයි රාජධානීයට අයත් ජීවීන්ගේ විවිධත්වය ගැවීම්ණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • රාජධානීය - ගන්ගයි - සෙසලිය සංවිධානය, සෙසල බිත්ති සංයුතිය, පෙළ්ෂණය , වර්ධක ව්‍යුහ හා ප්‍රජනනය. • දී ඇති උදාහරණ හාවිතයෙන් පහත දී ඇති වංශවල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ (සෙසලිය සංවිධානය, පෙළ්ෂණය, වර්ධක ව්‍යුහ සහ ප්‍රජනනය) <ul style="list-style-type: none"> • වංශය - ක්‍රිට්‍රිඩියොමසිකොට්ටා - Chytridiomycota (Allomyces) • වංශය - <ul style="list-style-type: none"> සයිගොමසිකොට්ටා Zygomycota (Mucor) 	<ul style="list-style-type: none"> • ගන්ගයි රාජධානීයේ ලාක්ෂණික ලක්ෂණ විස්තාරනය කරයි • ගන්ගයි රාජධානීයේ ජීවීන් වංශවලට වර්ගීකරණය කරයි. • ගන්ගයි රාජධානීයට අයත්, දී ඇති වංශවලට අයත්, ද්රැඹිය ජීවීන් තිරික්ෂණය කර ප්‍රධාන ලාක්ෂණික ලක්ෂණ හඳුනා ගනී. • පරිසර පද්ධතිතුළ දිලිරවල විවිධත්වය හඳුනා ගනී. 	06

		<ul style="list-style-type: none"> • වංගය - අැස්කොමයිකෝටා Ascomycota (<i>Aspergillus</i>) • වංගය - බැසිඩිමෝට්මයිකෝටා Basidiomycota (<i>Agaricus</i>) • සුදුසු උදාහරණ හාවිතයෙන් ඉහත දී ඇති වංගවල දරුදිය ජ්වීන්ගේ ප්‍රධාන ලාක්ෂණික ලක්ෂණ නිරික්ෂණය කිරීම. 		
	3.2.6 සත්ව රාජධානීයේ ජ්වීන්ගේ විවිධත්වය ගෙවීමෙන් කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • රාජධානීය - ඇතිමාලියා - සෙසලිය සංවිධානය, පෝෂණය, ප්‍රජනනය • පහත දැක්වෙන වංගවල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ (වාසස්ථාන, පෝෂණය, ග්‍රෑසනය, ප්‍රජනනය, බහිස්සුවය සහ අනාන්‍ය ලක්ෂණ) <ul style="list-style-type: none"> • නිඩාරියා • ජ්ලැටිහැල්මින්තස් • නෙමෙටෝබා • ඇතිලීඩා • ආනුෂෝධ්‍යා • මොලුස්කා • එකයිනොබිමේටා • සුදුසු දරුදිය උදාහරණ හාවිත කරමින් ඉහත වංගවලට අයත් ජ්වීන්ගේ රැලිය ලක්ෂණ නිරික්ෂණය කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • ඇතිමාලියා රාජධානීයේසාමාන්‍යානුලාක්ෂණික ලක්ෂණවිස්ථාරනය කරයි • ප්‍රධාන වංගවල පරිණාමික බන්ධුතා පැහැදිලි කරයි. • ඇතිමාලියා රාජධානීයේ ජ්වීන් වංගවලට වර්ගීකරණය කරයි. • දෙන ලද ඇතිමාලියා රාජධානීයේ වංගවල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ පරිණාමික වෙනස්වීම් සමඟ නිරික්ෂණය කරයි. • ප්‍රධාන අපාෂ්ථ්‍යවංශී වංගවලට අයත් ජ්වීන්, ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන ලාක්ෂණික ලක්ෂණ මගින් හඳුනා ගනියි. • අපාෂ්ථ්‍යවංශී විවිධත්වය අගය කරයි. • හඳුනාගත් විශේෂ සංඛ්‍යාවට අනුව එක්, එක් අපාෂ්ථ්‍යවංශීවල දායකත්වය හඳුනා ගනියි. 	09

			<ul style="list-style-type: none"> පරිසර පද්ධතියකුල ඇතිමාලියා රාජධානීයේ විවිධත්වය හඳුනා ගනියි. 	
	3.2.7 කෝඩ්ටිවා ව්‍යුහයට අයත් ජීවීන් අධ්‍යාපනය සඳහා ලාක්ෂණික ලක්ෂණ භාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> කෝඩ්ටිවා ව්‍යුහයේ ලාක්ෂණික ලක්ෂණ කෝඩ්ටිවා ව්‍යුහයේ වර්ගවල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ (සැකිල්ල, සම, සංවරණ ව්‍යුහ, ග්‍යෙවුම් ව්‍යුහ ප්‍රජනනය, වාසස්ථාන, අනන්‍යව ලක්ෂණ, දේහ උෂ්ණත්වය) <ul style="list-style-type: none"> කොන්චික්ටියෝස් මස්ටිඥික්ටියෝස් ඇම්ප්‍රිලියා රෝට්ටිලියා ආවේෂ් මැමාලියා සූජු දැරුණු උග්‍ර දායාරුණ භාවිතයෙන් ඉහත වර්ගවලට අයත් ජීවීන්ගේ ලාක්ෂණික ලක්ෂණ නිරික්ෂණය කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> කෝඩ්ටිවා ව්‍යුහයේ ප්‍රධාන ලාක්ෂණික ලක්ෂණ ප්‍රකාශ කරයි. කෝඩ්ටිවා ව්‍යුහයට අයත් ප්‍රධාන වර්ගවලට අයත් ජීවීන් ඔවුන්ගේ ප්‍රධාන ලාක්ෂණික ලක්ෂණ මත හඳුනා ගනියි. කෝඩ්ටිවා ව්‍යුහයේ දෙනලද වර්ගවල දැරුණු ජීවීන්ගේ ලක්ෂණ පරිණාමික වෙනස්වීම් මත හඳුනා ගනියි. කෝඩ්ටිවා ව්‍යුහයේ ප්‍රධාන වර්ගවල විවිධත්වය අගය කරයි. 	08

4 ඒකකය- ගාක ආකාරය සහ ක්‍රියාකාරීත්වය

(කාලවිෂේෂ 80)

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් එල	කාලවිෂේෂ
4.1.0 ගාක ව්‍යුහය , වර්ධනය හා විකසනය ගැවීමෙන්දාය කරයි	4.1.1 ගාක පටකවල ව්‍යුහය, ඒවායේ කෘත්‍යා සමග දක්වන සම්බන්ධතා පරීක්ෂා කරයි	<ul style="list-style-type: none"> • විභාජක පටක ව්‍යුහය ස්ථානය සහ කාර්යභාරය <ul style="list-style-type: none"> • අගුස්ථ විභාජකය • පාර්ශ්වික විභාජකය • අන්තර්ස්ථ විභාජකය • කද අගුය හා මූල අගුය • ප්‍රාථමික පටක විශේෂිත සහ සම්බන්ධතා පටකවල මූලික පටක පද්ධති වර්ග තුනකි. • වර්ෂීය පටක <ul style="list-style-type: none"> • අනිවර්ත්මය • පාලක සෙසල • විශේෂම • මූලකේෂ්ම • පූරක පටක <ul style="list-style-type: none"> • මැයුස්ථර සෙසල • ස්පූලකේෂ්ණාස්තර සෙසල • දාඩිස්ථර සෙසල • සනාල පටක <ul style="list-style-type: none"> • සෙසලම • ග්ලෝයම • ආලෝක අන්වීක්ෂය හා වික කරමින් පටක වර්ගවලට අයත් සෙසලවල විශේෂ ලක්ෂණභූතා ගනී. 	<ul style="list-style-type: none"> • විභාජක සෙසලවල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ ලැයිස්තු ගත කරයි. • ප්‍රධාන විභාජක පටක තුන ප්‍රකාශ කරයි. • විභාජක පටකවල ප්‍රධාන කාර්යභාරය හා ඒවායේ පිහිටිම විස්තර කරයි. ගාක අගුස්ථ හා මූලක අගුස්ථ හඳුනා ගැනීම සහ එහි කාර්යභාරය කෙටියෙන්විස්තර කරයි. • කද අගුස්ථයේ හා මූලාගුයේ පටක විශේෂිත වන ආකාරය විස්තර කරයි. • ගාකයක ප්‍රධාන පටක පද්ධති තුන වෙන් කරයි. • එක් එක් පටකයේ කාර්යභාරය සහ කෘත්‍යා විස්තර කරයි. • එක් එක් පටකයේ සෙසලවල ප්‍රධාන ලක්ෂණ ආලෝක අන්වීක්ෂය හා විනිශ්චයන් හඳුනා ගනී. • අදාළ කෘත්‍යා කාර්යක්ෂමව ඉටුකිරීම සඳහා ගාක පටක හා ඒවායේ විශේෂිත පරිනාමය වී ඇති ආකාරය අගය කරයි. 	08

	<p>4.1.2 ගාක වර්ධනයේ දී සහ විකසනයේ දී සිදු වන වෙනස් වීම් පරීක්ෂා කරයි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ඒක බිජ පත්‍රි හා ද්විජිජ පත්‍රි කළන්වල ප්‍රාථමික ව්‍යුහය • ඒක බිජ පත්‍රි හා ද්වි පත්‍රි මූල්වල ප්‍රාථමික ව්‍යුහය. • ගාකවල ද්විතීයික වර්ධනය • දුවය හටගන්නා ආකාරය • වර්ධන වළපු අරටුව හා එලය, දාඩ දුව හා මඳු දුව. • ඒක බිජ හා ද්විජිජ පත්‍රි ප්‍රාථමික ගාක කදක් හා මූල්වල හරස්කඩ නිරීක්ෂණය කරයි. • ද්විජිජ පත්‍රි දුවයේ/කාශේයහරස්කඩ වල අන්වීක්ෂිය හා මහේක්ෂිය ව්‍යුහ පරීක්ෂා කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික වර්ධනයේ වෙනස්කම් හඳුනාගනී. • ද්විජිජ පත්‍රි හා ඒක බිජ පත්‍රි ප්‍රාථමික කඩන් හා මූල්වල පටක විද්‍යාත්මක ව්‍යුහය විදහා දක්වයි. • ද්විජිජ පත්‍රි කඩන් හා මූල්වල ද්විතීයික වර්ධනය සුදුසු රේඛිය රුප සටහන් මගින් විස්තර කරයි. • සපයා ඇති ද්විජිජ පත්‍රි කඩන් හා මූල්වල හරස්කඩ රුප සටහන් මගින් ද්විතීයික වර්ධනය හඳුනා ගනී. • එලය, අරටුව, දැඩිදැව හා මඳු දුව වෙන්කර හඳුනා ගනී. • ද්විජිජ පත්‍රි දුවයේ හරස්කඩවල අන්වීක්ෂිය හා මහේක්ෂිය නිරීක්ෂණ • බහුවාර්ෂික ගාකවල පැවැත්ම සඳහා ද්විතීයික වර්ධනයේ වැදගත් කම අගය කරයි. 	10
4.2.0 සනාල ගාකවලට අවශ්‍ය දුවන ලබාගැනීම හා පරිවහනය පරීක්ෂා කරයි.	4.2.1 ප්‍රෝටොන් තිරුමාණය වී ඇති ආකාරය හා ආලෝකය අධි ග්‍රහණයටබලපාන අන්දම විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • කාර්යක්ෂම ප්‍රහාසංශ්ලේෂණය සිදුවීමට ගාක පත්‍රවල ඇති ව්‍යුහමය හා කෘත්‍යාලය අනුවර්තන • ප්‍රෝටොන හා පත්‍රවල සැකැස්ම ආලෝකය උපරිමව ලබා ගැනීමට හැඩ ගැසී තිබේ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ආලෝකයේ උපරිමව අධිග්‍රහණය සඳහා ගාකවල ඇති විවිධ අනුවර්තන විස්තර කරයි. 	01

		<ul style="list-style-type: none"> භාක කදන්වල දිග හා අතු බෙදීමේ රටා පත්‍රවල ප්‍රමාණය හා ව්‍යුහ සැකැස්ම භාක කද මත පත්‍ර වින්තාසය (Phyllotaxy) 	<ul style="list-style-type: none"> මධ්‍ය ගාක පත්‍රයක ප්‍රභාසංශ්ලේෂණයට ඇති විශේෂ අනුවර්තනවලට අදාළව හරස් කඩ නිරික්ෂණය සඳහා පරික්ෂණ මෙහෙයවයි. 	
	4.2.2 ගාකවල වායු තුවමාරුව සිදුවන ආකාරය විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> දර්ඝිය ඒක බේජ පත්‍රි හා ද්වීඩිජ පත්‍රීගාක පත්‍රයක පටක ව්‍යුහය. ගාකවල ප්‍රධාන වායු තුවමාරු පෘෂ්ඨය ලෙස ගාක පත්‍ර පූරිකාව, සවිචර මැදුස්තර සෙසලවල ව්‍යාපේෂිය හා අත්තර සෙසලිය අවකාශය ව්‍යාපේෂිය දර්ඝිය පූරිකාවක ව්‍යුහය පූරිකා ඇරීමේ හා වැසිමේ යාන්ත්‍රණය පූරිකා ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා බලපාන සාධක. පූරිකාවක හා වාසිදුරක ව්‍යුහය අන්වීක්ෂයෙන් නිරික්ෂණය කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> දර්ඝිය ඒක බේජපත්‍රි හා ද්වීඩිජපත්‍රි පත්‍ර පටක ව්‍යුහය විස්තර කරයි. කාර්යක්ෂමව වායු තුවමාරුව සඳහා ගාකපත්‍රවල ඇති අනුවර්තන හඳුනා ගනී. පූරිකාවේ ව්‍යුහය එහි කාකාභ දක්වන සම්බන්ධතා විදහා දක්වයි. වාසිදුරු, හා පූරිකා හරහා වායු තුවමාරුව විස්තර කරයි. K^+ සාන්දය හා විතයෙන් පූරිකා ඇරීමේ සහ වැසිමේ යාන්ත්‍රණය විශ්ලේෂණය කරයි. වියලි / නියග තත්ත්වයන්හිදී පූරිකා වැසිම කෙරෙහි ඇඛිසිසික් අම්ලයේ (ABA) වල කාර්ය හා රය විස්තර කරයි. පූරිකා ඇරීම සහ වැසිම සඳහා 	04

			<p>බලපාන සාධක කෙටියෙන් විස්තර කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> පූරිකා සහ වාසිදුරුවල ව්‍යුහය අන්වීක්ෂය ආධාරයෙන් නිරීක්ෂණය කරයි. විවිධ පරිසර තන්ත්වලට අනුව පූරිකාවල ව්‍යාප්තිය හා ක්‍රියාකාරීත්වය අගය කරයි. පූරිකා ඇරීම සහ වැසිම සඳහා අදාළයාන්ත්‍රණ අගය කරයි. 	
	4.2.3 ගාක තුළ ද්‍රව්‍ය පරිවහනය සඳහා අදාළ ක්‍රියාවලි පිළිබඳ විමර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ඡලය හා බණිජ පරිවහනයට අදාළ සංකල්ප සහ මූලධර්ම - ඡල විහාරය දාච්ඡාවල දාච්ඡාව ව්‍යුහය - එඩිනා විහාරය, සෙසල තුළ සහ පාර්ඩු දාච්ඡාවලයේ ඡලය හා බණිජ ගමන් කරන මාර්ග ඇශෝප්ලාස්ටික්,සිම්ප්ලාස්ටික්,පටල හරහා සම්ප්‍රේෂණ මාර්ගය මූලකේෂ සෙසලවල ව්‍යුහය ඡලය සහ බණිජ පරිවහනය <ul style="list-style-type: none"> මූලේ සෙසලතුලට ඡලය ඇතුළු වීමේ මාර්ග මූල තුළ ඡලය පරිවහනය සිදුවන ආකාරය. සනාල පටකයට ඡලය ඇතුළු වීම. ගාකයේ වායව කොටස්වලට 	<ul style="list-style-type: none"> ගාකවල ද්‍රව්‍ය පරිවහනය අවශ්‍යතාව පැහැදිලි කරයි. ගාකන්දේහාය සෙසල තුළින් හා අතරින් ඡලය හා බණිජ පරිවහනය වන මාර්ග විස්තර කරයි. ගාකවල ඡලය හා බණිජ පරිවහනය පදනම් වී ඇති සංකල්ප හා මූලධර්ම විස්තාරණය කරයි. ඡලය සහ බණිජ අවශ්‍යෝගයට හා පරිවහනයසමගමුලේ පටකව්‍යහය සම්බන්ධ කරයි. ගාකයක ඡලය හා බණිජ අවශ්‍යෝගය හා අරිය පරිවහනය සිදුවන ආකාරය පැහැදිලි කරයි. ගාකවල ඡලය හා බණිජ උඩුකුරු සන්නයනය පිළිබඳ කළුපිතය පැහැදිලි කරයි. 	08

		<p>ජලය උඩුකුරුව ගමන් කිරීම.</p> <ul style="list-style-type: none"> සංසක්ති ආතතිවාදය මගින් ද්‍රව්‍ය සහ තොග ලෙස පරිවහනය බණිප්‍රදව්‍ය මුල් තුළට ඇතුළු විමේ යාන්ත්‍රණය Tradescantia (Rhoeo)අපිවර්මය සිවිවල ද්‍රව්‍ය විහවය නිර්ණය කිරීම. භංරල පත්‍රවාහන්ත්වල / අර්ථාපල් ආකන්ධවල ජල විහවය නිර්ණය කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> සෙසලවල ද්‍රව්‍ය විහවය හා ජල විහව නිර්ණය සඳහා <i>Tradescantia</i>අපිවර්මය සිවි , අර්ථාපල් ආකන්ධ හා <i>Alocasia</i> පත්‍ර වෘත්ත හාවිත කරමින් පරීක්ෂණ මෙහෙයවයි. ගාක තුළට ජලය හා බණිජ ලබා ගැනීම සඳහා මුලේ දායකත්වය අගය කරයි. 	
	4.2.4 ග්ලෝයම තුළ ද්‍රව්‍ය පරිවහනයට අදාළ ක්‍රියාවලිය අන්වේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ග්ලෝයමිය පරිවහනයේ මූලික ලක්ෂණ • ග්ලෝයමය තුළින් පරිසංකුමණය වන ද්‍රව්‍ය • ග්ලෝයමිය පරිවහනයේ යාන්ත්‍රණය • ග්ලෝයම බැර කිරීම, පීඩන ප්‍රවාහය සහ ග්ලෝයම හර කිරීම <ul style="list-style-type: none"> • පීඩන ප්‍රවාහ කළේපිතය 	<ul style="list-style-type: none"> ග්ලෝයමය තුළින් පරිවහනය වන ද්‍රව්‍ය ප්‍රකාශ කරයි. ග්ලෝයම පරිසංකුමණය යාන්ත්‍රණය විස්තර කරයි. ග්ලෝයම පටකයේ වුළුහය එමගින් සිදුකරන කෘත්‍යාව දක්වන සම්බන්ධතාවය විස්තර කරයි. ග්ලෝයමිය පරිසංකුමණ ක්‍රියාවලිය අගය කරයි. 	05
	4.2.5 ගාක තුළින් ජලය ඉවත්වීමේ ක්‍රියාවලි විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> උත්ස්වේදනය <ul style="list-style-type: none"> • උත්ස්වේදන මාර්ග • උත්ස්වේදන වේගය සඳහා බලපාන සාධක • මූල්‍යීඩනය හා බින්දුදය • පාන මානය හාවිතයෙන් ගාක පත්‍ර 	<ul style="list-style-type: none"> උත්ස්වේදන ක්‍රියාවලිය සිදුවන මාර්ග විස්තර කරයි. උත්ස්වේදන වේගයට බලපාන සාධක ලැයිස්තුවක් සාදා එම සාධක උත්ස්වේදනයට බලපාන ආකාරය විස්තර කරයි. බැංදුදය විස්තර කරයි. මූල පීඩනය හටගන්නා ආකාරයන් එය 	04

		<p>සහ ප්‍රජාවල උත්ස්වේදන සිපුකා නිර්ණය කිරීම</p>	<p>විංදුදයට බලපෑමත් විස්තර කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> • උත්ස්වේදනය හා බිංදුදය සංසන්දනය කරයි. • විවිධ පරිසර තන්ත්ව යටතේ පත්‍ර හා ප්‍රජා මගින් උත්ස්වේදනය සිදුවන ශිපුකාව නිර්ණය කිරීමට පරීක්ෂණ සැලසුම් කිරීම හා මෙහෙයුම් සිදු කරයි. • ගාකවල උත්ස්වේදන ක්‍රියාවලියේ වැදගත්කම අගය කරයි. 	
4.3.0 ගාක පෝෂණ ක්‍රියාවලිවල විවිධත්වය ගෙවීමෙනය කරයි.	4.3.1 ගාකවල පෝෂණ විධි අනුවෙශ්‍යනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පෝෂණය සහ ගාකවලට එහි ඇති වැදගත්කම <ul style="list-style-type: none"> • ස්වයංපෝෂී පෝෂණය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රජා ස්වයංපෝෂී • සහ ජීවී <ul style="list-style-type: none"> • අන්තර්භාජාධාරය • පරපෝෂණතාවය • සහහෝංත්වය • කාම් හක්ෂක ගාක 	<ul style="list-style-type: none"> • ගාකවල ජීවී පැවත්ම සඳහා පෝෂණයේ වැදගත්කම විස්තර කරයි. • ගාකවල ඇති විශේෂ පෝෂණ කුම සූදුසු උදාහරණ සහිතව විස්තර කරයි. • අනික්ෂීත්වන්ගේ පැවත්ම සඳහා ගාකපෝෂණකුමවල වැදගත්කම අගය කරයි. 	05

	4.3.2 ගාකවල ප්‍රශනයේදී වර්ධනය සඳහා ඇති පෝෂණ අවශ්‍යතා	<ul style="list-style-type: none"> මූල ද්‍රව්‍ය අවශ්‍යතා වන ආකාරය කෘතය සහ උග්‍රතා ලක්ෂණ ගාකවල අත්‍යාවශ්‍ය මූල ද්‍රව්‍ය. <ul style="list-style-type: none"> අධිමාත්‍ර මූල ද්‍රව්‍යය ඇංගු මාත්‍ර මූල ද්‍රව්‍යය 	<ul style="list-style-type: none"> අධිමාත්‍ර මූල ද්‍රව්‍ය හා ඇංගු මාත්‍ර මූල ද්‍රව්‍ය යන පද අර්ථ දක්වයි. එම මූල ද්‍රව්‍ය ගාකවල අඩංගු සාපේක්ෂ ප්‍රමණ ප්‍රකාශ කරයි ගාකවල අධිමාත්‍ර හා ඇංගු මාත්‍ර මූල ද්‍රව්‍යවල කෘතයන් සහ උග්‍රතා ලක්ෂණ විස්තර කරයි. ගාක ජීවිතයට අධි මාත්‍ර හා ඇංගු මාත්‍ර මූලයේ වැදගත්කම අගය කරයි. 	04
4.4.1 ගාකවල ප්‍රජනන ක්‍රියාව විමසයි.	4.4.1 හෙෂුමික ජීවිතයට ගාක දක්වන අනුවර්ථන විස්තර කිරීමට ජීවන වකුවල ප්‍රවෙශනකා යොදා ගතියි.	<ul style="list-style-type: none"> හෙෂුමික ගාකවල ලිංගික ප්‍රජනනය. ගාකවල පරම්පරා ප්‍රත්‍යාවර්තනය -ජීක ගුණ හා ද්වීගුණ පරම්පරාව, ජන්මාත්‍ර ගාක සහ බීජනු ගාක <ul style="list-style-type: none"> හෙෂුමික ගාකවල ජීවන වකුවල විවිධත්වය <i>Polygonatum</i> <i>Nephrolepis</i> <i>Selaginella</i> <i>Cycas</i> ආවශ්‍යක බීජ (සපුෂ්පිය ගාක) (flowering plants) 	<ul style="list-style-type: none"> ඒක ගුණ හා ද්වීගුණ පරම්පරා, ජන්මාත්‍ර ගාකය, බීජනු ගාකය කෙටියෙන් විස්තර කරයි. පරම්පරා ප්‍රත්‍යාවර්ථනය සුදුසු උදාහරණ හාවිතයෙන් විස්තර කරයි. දෙන ලද හෙෂුමික ගාකවල ජීවන වකුයේ මූලික ලක්ෂණ කෙටියෙන් විස්තර කරයි. හෙෂුමික පරිසරයට අනුවර්ථනය වීම සඳහා හෙෂුමික ගාක පරිණාමයේ දී ක්‍රමිකව ජන්මාත්‍ර ගාක පරම්පරාව ක්ෂීණවීම හා බීජනුගාක පරම්පරාව ප්‍රමුඛ වීම පිළිගතියි. 	10

		<ul style="list-style-type: none"> • ඉහත ගාකවල ජ්වන වකුවල මූලික ලක්ෂණ භෝමික ජ්වනයට හැඩගැසීම සඳහා ජන්මාණු ගාකය ක්ෂීන වීම සහ බේජාණු ගාකය සංකීරණ වීම. (ප්‍රජනන ව්‍යුහවල විස්තර අවශ්‍ය නැත.) 		
	4.4.2 සපුෂ්ප ගාකවල ලිංගික ප්‍රජනන ක්‍රියාවලිය හා සම්බන්ධ ව්‍යුහ හා කෘත්‍ය පිළිබඳ අන්ත්‍රේෂ්වරණය	<ul style="list-style-type: none"> • සපුෂ්ප ගාකවල ලිංගික ප්‍රජනනය <ul style="list-style-type: none"> • පුෂ්පයේ ව්‍යුහය හා කෘත්‍ය • පරාගණය හා සංසේච්නය • පර පරාගණයේ වැදගත්කම් • කලලය, එළ හා බේජ විකසනය • පාතනෙනාභ්ලනය හා පාතනෙනාභ්ලනය • බේජ සුජ්තතාවය • බේජ ප්‍රරෝගණය ආරම්භයේදී සිදුවන කායික විද්‍යාත්මක වෙනස්කම් 	<ul style="list-style-type: none"> • පුෂ්පය ව්‍යුහය හා කෘත්‍යයන් විස්තාරණය කරයි. • සපුෂ්ප ගාක වල පරාගනය හා සංසේච්නය විස්තර කරයි. • පර පරාගනයේ වැදගත්කම් විස්තර කරයි. • කලලය, බේජ එළ විකසන ක්‍රියාවලිය විස්තර කරයි. • බේජ හා එළ විකසනයේ වැදගත්කම් ප්‍රකාශ කරයි. • පාතනෙනාභ්ලනය හා පාතනෙනාභ්ලනය උදාහරණ සහිතව විස්තර කරයි. • බේජ සුජ්තතාවයේ වැදගත්කම් විස්තර කරයි. • බේජ ප්‍රරෝගණයේ දී සිදුවන කායික විද්‍යාත්මක වෙනස්වීම් සඳහන් කරයි. • පෘථිවීය මත අනෙකුත් සියලුම ආකාරවල පිළිත වළපැවැත්ම කෙරෙහි ගාක විවිධාංගිකරණය වට්නාකම අගය කරයි. 	07

4.5.0 බාහිර හා අභ්‍යන්තර උත්තේෂවලට ගාක දක්වන වලන ආකාර පිළිබඳ විමර්ශනය කරයි.	4.5.1 විවිධ උත්තේෂ සඳහා ගාක දක්වන ප්‍රතිචාර විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ආලෝකයට දක්වන ප්‍රතිචාර • ප්‍රහාරුප ජනනය (Photomorphogenesis) • තියාවර්ණවලිය - • ප්‍රධාන ආලෝක ප්‍රතිග්‍රීහක වර්ග දෙක - නිල් , රතු <ul style="list-style-type: none"> • නිල් ප්‍රහාරුප්‍රතිග්‍රීහක සහ ගිස්ටොක්ටූම් (Phytochromes) • බේජ ප්‍රරෝහණය, ගාක අතර පර්තය පවත්වා ගැනීම, ප්‍ර්‍ර්‍යෑම පිළිම, කදන් දික්වීම, වර්ධනයේ දිගාව (ප්‍රහාරුප්‍රතිග්‍රීහක වලන) කෙරෙහි ආලෝකයේ බලපෑම. (අණුක ව්‍යුහ හා යාන්ත්‍රණ අවශ්‍ය නැත) • ගුරුත්වයට දක්වන ප්‍රතිචාර <ul style="list-style-type: none"> • ගුරුත්වාවර්ති වලන - දහ හා සාමුහ්‍ය ගුරුත්වාවර්ති වලන • තුලාක්ම කල්පිතය - (statolith hypothesis) • යාන්ත්‍රික උත්තේෂ සඳහා ප්‍රතිචාර <ul style="list-style-type: none"> • ස්පර්ශාවර්ති - ප්‍රතිචාර සහ අප්‍රතිචාර ප්‍රතිචාර • ස්පර්ශ සන්නමන ප්‍රතිචාර 	06
---	---	---	----

			<p>වර්ගයේ ප්‍රතිචාර සංස්ක්ධාය කර වෙනස්කම් පෙන්නුම් කරයි.</p> <ul style="list-style-type: none"> ප්‍රභාස්‍ය්ලේෂණයට අමතරව ගාක ජීවිතය සඳහා ආලෝකයේ ඇති බලපෑම සහ වැදගත්කම අගය කරයි. ගාක වලන ඒවායේ වාසස්ථාන වල පැවැත්ම සඳහා වැදගත්ව අගය කරයි. 	
4.5.2 විවිධ උත්තේජ සඳහා ගාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය / යාමක / හෝර්මෝන දක්වන කාර්යහාරය විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> ගාබ වර්ධනය හා විකසනයට දායක සංයෝග <ul style="list-style-type: none"> මික්සින ගිබරලින සයිටොකයිනින් ඇබ්සිසික් අම්ලය එතිලින් ජැස්මොනික් අම්ලය කාෂි කර්මාන්තයේදී ඉහත වර්ධක ද්‍රව්‍ය වල හාවිත වීම 	<ul style="list-style-type: none"> ගාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය / වර්ධන යාමක / හෝර්මෝනවල සාමාන්‍ය ලක්ෂණ විස්තර කරයි. ප්‍රධාන ගාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය සඳහන් කරයි. ගාක තුළ මික්සින්, සයිටොකයිනින්, ගිබරලින්, ඇබ්සිසික් අම්ලය , එතිලින් , ජැස්මොනික් අම්ලයෙහි කාර්ය හාරය සඳහන් කරයි. කාෂිකර්මාන්තයේදී ගාකවර්ධක ද්‍රව්‍ය වල යෙදීම් පැහැදිලි කරයි. එක් එක් හෝර්මෝනයේ ක්‍රියාකාරී ස්ථානය, සාන්දුණය හා ගාකයේ වර්ධන අවධිය මත එක් එක් හෝර්මෝන සඳහා ඇති විවිධ බලපෑම් අගය කරයි. 	03	

	<p>4.5.3. ගෙජවී සහ අපේර්වී ආතති සඳහා ගාක දක්වන ප්‍රතිචාර විමර්ශණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • අපේර්වී ආතතිනියගය , සිතල සහ ලවණ්‍යාව- • ජෙජවී ආතති -ප්‍රලිඛේදයන්, රෝග කාරක ජීවීන්, ගාක හක්ෂක ආතුමණ • ඉහත ආතති තත්ත්ව සඳහා ප්‍රතිචාර දක්වීමේ දියාක මගින් නිපදවන ප්‍රධාන ද්විතියික පරිවාත්තීය කාණ්ඩ, (සයනොජනික ග්‍රැකසයිඩ්, ටරපිනොයිඩ්, ඇල්කලොයිඩ් සහ පිනෝල) 	<ul style="list-style-type: none"> • ගාක මූෂණ දෙන ගෙජවය හා අපේර්වීය ආතති සඳහා උදාහරණ ප්‍රකාශ කරයි. • තෝරාගත් අපේර්වීය ආතති සඳහා ඇති ප්‍රතිරෝධී යාන්ත්‍රණය ප්‍රකාශ කරයි. • තෝරාගත් ජෙජවී ආතති තත්ත්වය සඳහා ඇති ප්‍රතිරෝධී යාන්ත්‍රණ ප්‍රකාශ කරයි. • ගාක ආරක්ෂාව සඳහා බලපාන ප්‍රධාන ද්විතියික පරිවාත්තීය කාණ්ඩ ප්‍රකාශ කරයි. • ද්විතියික පරිවාත්තීය කාණ්ඩ වලට ඇති මාශයිය හා ආර්ථිකමය වට්නාකම අගය කරයි. 	03
--	---	---	---	----

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් පල	කාලවිශේෂ
5.1.0 සත්ත්වගේ ව්‍යුහ, වර්ධනය හා විකසනය ගැවීමෙන් කරයි.	5.1.1 සත්ත්ව පටකවල ව්‍යුහය , එවායේ කෘත්‍යාය සමග දක්වන සම්බන්ධතා ගොඩනගයි.	<ul style="list-style-type: none"> • සත්ත්ව පටක වර්ග, ව්‍යුහ, කෘත්‍යාය හා පිහිටි ස්ථාන • අපිච්ඡා පටක <ul style="list-style-type: none"> • සරල (ගළ්කමය, සූළාකාර, ස්තම්බික, ව්‍යාජ ස්ථිරභාත) • සංකීරණ - ස්ථාන • සම්බන්ධක පටක <ul style="list-style-type: none"> • ලිහිල් (අරියල) • සන (තන්තුමය) • මේද පටකය • රුධිරය • කාටිලේප • අස්ථී • ජේඩි පටකය (සිතිදු, කංකාල, හඳුන් ජේඩි) • ස්නායු පටකය (නිශුරෝන හා නිශුරෝග්ලියා සෙසල) • සත්ත්ව පටක අන්වික්ෂණයෙන් නිරික්ෂණය කිරීම සහ හඳුනා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රධාන සත්ත්ව පටකවල ලක්ෂණ ලැයිස්තු ගත කරයි. • සත්ත්ව පටකවල ව්‍යුහය එවායේ කෘත්‍යාය සමග සම්බන්ධ කරයි. • ප්‍රධාන සත්ත්ව පටක ආලේඛ අන්වික්ෂයයෙන් නිරික්ෂණය කර හඳුනා ගනියි. • විවිධ සත්ත්ව පටකවල මූලික ව්‍යුහමය ලක්ෂණ සංස්දයි. • සත්ත්ව පටක සතුන් තුළදී විශිෂ්ට වූ කෘත්‍යායන් ඉටු කිරීම සඳහා අනුවර්තනය වී ඇති ආකාරය අගයයි. 	10

5.2.0 සතුන්ගේ පෝෂණය ගැවීමෙනිය කරයි.	5.2.1 සතුන්ගේ විෂම පෝෂණ පෝෂණ කුමය ගැවීමෙනිය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • විෂම පොෂි පෝෂණය <ul style="list-style-type: none"> • සත්ත්ව සඳහා • සහ ජ්වනය • සත්ත්ව සඳහා පොෂණයේ ප්‍රධාන අවධි <ul style="list-style-type: none"> • අධිගුහණය • ජීරණය • අවශ්‍යෝගය • ස්වේකරණය • පහකිරීම • සතුන්ගේ පෝෂණ යාන්ත්‍රණය <ul style="list-style-type: none"> • පෙරා බුදින්නන් - (Filter Feeder) • උපස්කර බුදින්නන් - (Substrate Feeder) • යුම මත යැපෙන්නන් - Fluid Feeder • තොග බුදින්නන් - (bulk feeders) • සහ ජ්වනය <ul style="list-style-type: none"> • අනෙක්නාජාධාර • පරපෝෂි • සහහෝං 	<ul style="list-style-type: none"> • විෂම පෝෂි පෝෂණය විස්තර කරයි. • සත්ත්ව සඳහා පෝෂණ කුමයේ පියවර පැහැදිලි කරයි. • සතුන්ගේ හෝජන යාන්ත්‍රණ විස්තර කරයි. • උදාහරණ සහිත සහජවනය විස්තර කරයි. • සතුන් අතර පවතින විෂම පෝෂි පෝෂණ කුමවල විවිධත්වය අගය කරයි. 	05
-------------------------------------	---	--	---	----

5.2.2 මිනිස් ආහාර මාර්ග පද්ධතියේ ව්‍යුහය එහි කාන්තයන්ට සම්බන්ධ කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් ජීරණ පද්ධතියේ ව්‍යුහය හා කාන්තය. • ආහාර මාර්ගය • ආග්‍රිත ගුන්ථී <ul style="list-style-type: none"> • බෙවා ගුන්ථී, අක්මාව, අඟ්නාහාසය. • අක්මාව හා අඟ්නාහාසයයේ දැල ව්‍යුහය හා පටක විද්‍යාත්මක ව්‍යුහය • යාමනය <ul style="list-style-type: none"> • ජීරණය • සම්බල ආහාරය • ආහාරයේ සංසටක හා එහි කාන්තයන් <ul style="list-style-type: none"> • කාබෝහයිඩ්බූට • පෙළීන • උපිඩි • විටමින් • බණිජ ලවණ • ජලය • තන්තු • අත්‍යවශ්‍ය ඇමධිනෝ අම්ල හා අත්‍යවශ්‍ය මේද අම්ල • විටමින් සහ බණිජ ලවණවල ප්‍රහවයන් සහ උෂනතා ලක්ෂණ ප්‍රකාශ කරයි. • මන්දපොළාජණය සහ ස්පුරුලතාවයට ප්‍රධාන හේතු සහ ලක්ෂණ සුදුසු උදාහරණ දෙමින් විස්තර කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිසාගේ ජීරණ පද්ධතියේ ව්‍යුහය විස්තර කරයි. • ආහාර ජීරණ පද්ධතියේ එක් එක් අවයවල ව්‍යුහය ආදාළ කාන්තාවලට දක්වන සම්බන්ධතාව විස්තර කරයි. • ආග්‍රිත ගුන්ථීවලින් ආහාර ජීරණයට ඇති දායකත්වය විස්තර කරයි. • ආහාර ජීරණ ක්‍රියාවලිය විස්තර කරයි. • ආහාර අවගෙළාජණය විස්තර කරයි. • මහාන්තුයේ සිදුවන සැකසුම් ක්‍රියාව විස්තර කරයි. • ආහාර මාර්ගයේ ආබාධ ඇතිවීමට හේතුවන සාධක සහ වැළැක්වීම විස්තර කරයි. • මිනිසාගේ ආහාර ජීරණය යාමනය වන ආකාරය පැහැදිලි කරයි. • සම්බල ආහාරයපැහැදිලි කරයි. • ආහාරයේ ඇති සංසටක සහ ඒවායේ කාන්තයන් විස්තර කරයි. • අත්‍යවශ්‍ය ඇමධිනෝ අම්ල හා අත්‍යවශ්‍ය මේද අම්ල වල වැදගත්කම විස්තර කරයි. • විටමින් සහ බණිජ ලවණවල ප්‍රහවයන් සහ උෂනතා ලක්ෂණ ප්‍රකාශ කරයි. • මන්දපොළාජණය සහ ස්පුරුලතාවයට ප්‍රධාන හේතු සහ ලක්ෂණ සුදුසු උදාහරණ දෙමින් විස්තර කරයි. 	15
--	---	---	----

		<ul style="list-style-type: none"> • මූලික පරිවාත්තීය වේගය සහ ගක්ති පිරිවැය • නිරෝගී ජීවිතයකට ආහාර • ස්පූලතාව • මත්ද පෝෂණය • ආහාර අසාත්මිකතා • ජීරණ පද්ධතියේ ආහාර ආග්‍රිත ආබාධ <ul style="list-style-type: none"> • ගැස්ට්‍රොඩිටිස් • මල බද්ධය • රුප සටහන්, ආකෘති, හාවිතයෙන් මානව ජීරණ පද්ධතියේ ව්‍යුහය විස්තර කරන්න. 	<ul style="list-style-type: none"> • මූලික පරිවාත්තීය වේගය දේහ ප්‍රමාණය සමග වෙනස්වීම කෙටියෙන් විස්තර කරයි. • සුදුසු උදාහරණ හාවිතයෙන් සතුන්ගේ ගක්ති අයවැය කෙටියෙන් විස්තර කරයි. • ආහාර ආග්‍රිත ආබාධ සඳහා හේතු විස්තර කරයි. • ක්මලන් ආහාර පුරුෂ මගින් ආහාර මාර්ගයේ ආබාධ වළක්වා ගනී. • නිරෝගී ජීවිතයකට ආහාර මාර්ගයේ ආබාධ වළක්වා ගැනීම සඳහා ආහාරමය තනතු හා ප්‍රතික්සිකාරකවල කාර්යභාරය අගය කරයි. 	
5.3.0 සතුන් තුළ සංසරණය හා වායු පූවලාරු ක්‍රියාවලී අන්වේෂණය කරයි.	5.3.1 සතුන්ගේ සංසරණ පද්ධතිවල සංවිධානය විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • සතුන් සඳහා සංසරණ පද්ධතියක අවශ්‍යතාවය • සතුන්තුළ දැකිය හැකි ප්‍රධාන සංසරණ පද්ධති <ul style="list-style-type: none"> • සංවිධාන හා විවෘත සංසරණ පද්ධති • ඒක සංසරණය හා ද්විත්ව සංසරණය 	<ul style="list-style-type: none"> • සතුන් සඳහා සංසරණ පද්ධතියක ඇති අවශ්‍යතාවය සඳහන් කරයි. • දේහය තුළ සංසරණය වන ද්‍රව්‍ය ලැයිස්තු ගත කරයි. • සත්ත්ව රාජ්‍යධානීය තුළ සංසරණ පද්ධතිවල සංකීරණත්වය ඉහළ යෑම කෙටියෙන් සාකච්ඡා කරයි. • සරල රුප සටහන් හාවිතයෙන් විවෘත හා සංවිධාන සංසරණ පද්ධති සංසන්දනය කරයි. • ඒක හා ද්විත්ව සංසරණ කුම සංසන්දනය කරයි. • ද්විත්ව සංසරණයේ වැදගත්කම ප්‍රකාශ කරයි. 	03

			<ul style="list-style-type: none"> සංකීරණ බහු සෙයලික ජීවීන්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වයට සංසරණ පද්ධතිය ඇති වැදගත්කම අගය කරයි. 	
	5.3.2 මිනිසාගේ සංසරණ පද්ධතියේ ව්‍යුහය එහි කෘත්‍යවලට අදාළ කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> මිනිස් පරිවහන පද්ධතියේ ව්‍යුහය හා කෘත්‍යය <ul style="list-style-type: none"> රුධිර සංසරණ පද්ධතිය හා වසා පද්ධතිය හැදයේ ව්‍යුහය හා කෘත්‍යය හැත් ව්‍යුහය හා ආසාත පරිමාව විශ්‍යුත් කන්තුරෝගය (Electro cardiogram) රුධිර පීඩිනය <ul style="list-style-type: none"> ආක්‍රම හා විස්තාර රුධිර පීඩිනය අත්‍යාත්මක හා මන්දාත්මක කිරීටක සංසරණය සහ කිරීටක ධමනි අවහිර වීම නිදර්ශක, රුප සටහන් සහ ආකෘති හාවිත කරමින් මිනිසාගේ රුධිර සංසරණ පද්ධතිය සංවිධානය වී ඇති ආකාරය විස්තර කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> මානව රුධිර සංසරණ හා වසා පද්ධතිවල මූලික සැලැස්ම විස්තර කරයි. මානව හැදයේ ව්‍යුහය හා කෘත්‍යය විස්තර කරයි. හැත් ව්‍යුහය හා ආසාත පරිමාව විස්තර කරයි. හැත් ව්‍යුහයකදී රුධිර පීඩිනයේ ඇතිවන වෙනස්වීම පැහැදිලි කරයි. දුරකියECG සටහනක තර්ග හඳුනා ගනී. අත්‍යාත්මක හා මන්දාත්මක කෙරෙහි බලපාන සායක පැහැදිලි කරයි. ආක්‍රම පීඩිනය සහ විස්තාර පීඩිනය විස්තර කරයි. හැත් වාහිනී රෝග වලට බලපාන තත්ත්ව ලෙස අත්‍යාත්මක හා මන්දාත්මක විස්තර කරයි. හැදයාබාධ වලට සහ ආසාත සඳහා ජේතුවන කිරීටක සංසරණයේ රුධිර වාහිනී සිහින්වීම සහ කිරීටක ධමනි අවහිර වීමේ ආදිනව කෙටියෙන් විස්තර කරයි. වසා පද්ධතියේ කාර්යය විස්තර කරයි. මානව රුධිර සංසරණ පද්ධතිය සංකීරණතාවය පිළිබඳ අගය කරයි. 	11

	<p>5.3.3 රුධිරයේ කාර්යභාරය විමසා බලයි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිසාගේ ග්‍රැසන වර්ණක සහ වෙනත් සතුන්ගේ ග්‍රැසන වර්ණක • ග්‍රැසන වායු හා වෙනත් ද්‍රව්‍ය පරිවහනය • රුධිරයේ සංයුතිය සහ කෘත්‍යායන් • රුධිරය කැටී ගැසීම • රුධිර සන <ul style="list-style-type: none"> • ABOරුධිර ගණ • Rhසාධකය 	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිසාගේ සහ වෙනත් සතුන්ගේ ස්වසන වර්ණක හා ඒවායේ කාර්යය ප්‍රකාශ කරයි. • ග්‍රැසන වායු සහ අනෙක් සංසටක පරිවහනය විම විස්තර කරයි. • රුධිරයේ සංයුතිය සහ කාර්යය විස්තර කරයි. • රුධිර කැටීගැසීමේ ක්‍රියාදාමය සඳහා ගැලීම් සටහනක් අදියි. • ඇග්ලුටීනෝර්ජන් සහ ඇග්ලුටීනින් මත ABO ලෙස රුධිරය වර්ග කිරීම විස්තර කරයි. • ප්‍රතිදේශී හා ප්‍රතිදේශක ජනක මත Rh සාධකය විස්තර කරයි. • රුධිර පාරවිලයනයකදී රුධිර සනවල ඇති වැදගත්කම විස්තර කරයි. • ගේඛනි අවස්ථාවේ දී Rh සාධකයේ ඇති වැදගත්කම පිළිගනියි. • අධික රුධිර වාහනයක් වළක්වා ගැනීම සඳහා රුධිර කැටීගැසීමේ යාන්ත්‍රණයේ ඇති වැදගත්කම අගයයි. • රුධිර පාරවිලනයේ දී රුධිර ගන හා Rh සාධකවල වැදගත්කම පිළිගනී. 	08
--	---	---	--	----

	<p>5.3.4 සත්ත්ව රාජධානීයේ ග්‍රැවසන ව්‍යුහ විවිධත්වය ගෙවීමෙන් කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> සත්ත්වගේ ග්‍රැවසන ව්‍යුහ ඡ්‍රැවසන පෘෂ්ඨවල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ දේශාවරණ, බාහිර ජලක්ලෝම, අභ්‍යන්තර ජලක්ලෝම, ග්‍රැවසනාල, පත් පෙනහැලි, පෙනහැලි <p>(ඡ්‍රැවසන ව්‍යුහවල විස්තර අවශ්‍ය නැත. සිසුන්ට ග්‍රැවසන ව්‍යුහ හඳුනා ගැනීමට හැකිවිය යුතු ය.)</p>	<ul style="list-style-type: none"> සත්ත්වයන්ට ග්‍රැවසන ව්‍යුහවල ඇති අවශ්‍යතාවය සඳහන් කරයි. ඡ්‍රැවසන පෘෂ්ඨවල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ විස්තර කරයි. සත්ත්වයින්ගේ විවිධ ග්‍රැවසන ව්‍යුහ සුදුසු උදාහරණ සහිතව ප්‍රකාශ කරයි. කාලයත් සමග පරිණාමය සිදුවන විට විවිධ සත්ත්ව කාණ්ඩවල ග්‍රැවසන ව්‍යුහවල සාක්ෂිරණතාවය ඇතිවියේ කෙසේ දැයි විස්තර කරයි. සත්ත්වයින් අතර ඇති ග්‍රැවසන ව්‍යුහවල විවිධත්වය අගය කරයි. 	02
	<p>5.3.5 මිනිසාගේ ග්‍රැවසන පද්ධතියේ ව්‍යුහය එහි කාත්‍යාවලට අදාළ කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> මිනිසාගේ ග්‍රැවසන පද්ධතියේ දළ ව්‍යුහය. පෙනහැලි වාතනය කිරීමේ යාන්ත්‍රණය රුධිරය හා වාතනය අතර වායු තුවමාරුව (බාහිර ග්‍රැවසනය) රුධිරය හා පටක අතර වායු තුවමාරුව (අභ්‍යන්තර ග්‍රැවසනය) මිනිසාගේ ග්‍රැවසන ක්‍රියාවලියේ සමස්තකි, යාමනය ස්වයන විකු, පෙනහැලි පරීමා හා බාරිතා ග්‍රැවසන පද්ධතිය ආක්‍රිත රෝගාබාධ <ul style="list-style-type: none"> දුම්බීම ග්‍රැවසන පද්ධතිය කෙරෙහි ඇතිකරන බලපෑම 	<ul style="list-style-type: none"> මානව ග්‍රැවසන පද්ධතියේ දළ ව්‍යුහය විස්තර කරයි. ඡ්‍රැවසන පද්ධතියේ එක් එක් කොටස්වල ව්‍යුහයන් එවායේ කාත්‍යායන් හා අදාළ කර දක්වයි. පෙනහැලි වාතන යාන්ත්‍රණය විස්තර කරයි. රුධිරය හා වාතනය අතරත් රුධිරය හා පටක අතරත් වායු තුවමාරු ක්‍රියාවලිය පැහැදිලි කරයි. මානව ග්‍රැවසනයේ සමස්තකි පාලනය විස්තර කරයි. 	08

		<ul style="list-style-type: none"> දුවිලි ග්‍ර්යසන පද්ධතිය කෙරෙහි ඇති කරන බලපෑම සිලිකා හා ඇස්බැහැටෝස් අංශුවලට තිරාවරණය වීමෙන් ඇතිවන වාත්තිලය ආබාධ පෙනහැලි පිළිකා ක්‍රේය රෝගය අැඳුම ග්‍ර්යසන ව්‍යුය, පෙනහැලි පරිමා හා ධාරිතා ආකෘති හා රුප සටහන් භාවිතයෙන් මිනිස් ග්‍ර්යසන පද්ධතිය අධ්‍යනය කිරීම හා ව්‍යායාම මගින් ග්‍ර්යසන වේගය හා නාඩි වේගයට ඇති බලපෑම තිරික්ෂණය කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> මානව ග්‍ර්යසන පද්ධතිය ආසූත ප්‍රධාන ආබාධවලට හේතු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරමින් සහ එම ආබාධවල බලපෑම වැළක්වීමට හෝ අවම කිරීමට අවශ්‍ය ආරක්ෂණ ක්‍රම යෝජනා කරයි. ග්‍ර්යසන ව්‍යුය, පෙනහැලි ධාරිතා, පෙනහැලි පරිමා විස්තර කරයි. ප්‍රබල ව්‍යායාමකයකදී පෙනහැලි ධාරිතාව සහ උද්ම් පරිමාවේ වෙනස්වීම ප්‍රකාශ කරයි. ග්‍ර්යසන වේගවය හා නාඩි වේගය කෙරෙහි ව්‍යායාමවල බලපෑම මතිනු ලබයි. 	
5.4.0 ප්‍රතිශක්තිය ගවේෂණය කරයි.	5.4.1 ප්‍රතිශක්තිය ආකාර ගවේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රතිශක්තිය සහජ ප්‍රතිශක්තිය බාහිර ආරක්ෂණය (බාධක) <ul style="list-style-type: none"> සම ශේල්මල පටල ග්‍රෑව අභ්‍යන්තර ආරක්ෂණය සක්ෂක සෙසල ප්‍රතික්ෂුප්‍රේෂී ප්‍රෝටීන ප්‍රදාහක ප්‍රතිවාර ස්වභාවික නායක සෙසල (Natural killer cell) අනුවර්ති ප්‍රතිශක්තිය 	<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රතිශක්තිය පැහැදිලි කරයි. සහජ ප්‍රතිශක්තිය විස්තර කරයි. බාහිර ආරක්ෂණ ආකාර විස්තර කරයි. අභ්‍යන්තර ආරක්ෂණ ආකාර විස්තර කරයි. අනුවර්ති ප්‍රතිශක්තිය විස්තර කරයි. දේශ තරල මාධ්‍ය වන ප්‍රතිවාර විස්තර කරයි. සෙසල මාධ්‍ය වන ප්‍රතිවාර විස්තර කරයි. ප්‍රතිදේහ ජනක හා ප්‍රතිදේහ විස්තර කරයි. 	08

		<ul style="list-style-type: none"> • දේහ කරල මධ්‍යවන ප්‍රතිඵක්ති ප්‍රතිචාර • සෙසල මාධ්‍ය වන ප්‍රතිඵක්ති ප්‍රතිචාර • ප්‍රතිදේහ ජනක • ප්‍රතිදේහ • වසා සෙසල <ul style="list-style-type: none"> • T- වසා සෙසල, (T-cells) • B -වසා සෙසල(B-cells) • සක්‍රිය ප්‍රතිඵක්තිය • අත්‍යිය ප්‍රතිඵක්තිය • අසාක්මිකතා • ස්වයං ප්‍රතිඵක්ති රෝග (Auto Immune diseases) • ප්‍රති ගක්ති උෂානතා රෝග(Immunodeficiency diseases) 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රතිඵක්තිකරණයේ T වසා සෙසල හා B වසා සෙසලවල කාර්යභාරය විස්තර කරයි. • උදාහරණ සහිතව ස්වභාවික පරිවිත ප්‍රතිඵක්තිය විස්තර කරයි. • උදාහරණ සහිතව කෘතිම පරිවිත ප්‍රතිඵක්තිය විස්තර කරයි. • අසාක්මිකතා, ස්වයං ප්‍රතිඵක්ති රෝග, ප්‍රතිඵක්ති උෂානතා තත්ත්ව සහ එවාට බලපාන හේතු ප්‍රකාශ කරයි. • වෙහෙසීම සහ ආතනිය මගින් ප්‍රතිඵක්තිකරණ පද්ධතිය මත ඇතිවන බලපැම විස්තර කරයි. • ප්‍රතිඵක්ති උෂානතා තත්ත්ව සහ එවායේ බලපැම කෙටියෙන් පැහැදිලි කරයි. • AIDS, පිළිකා, සහ ප්‍රතිඵක්තිය විස්තර කරයි. • පැවැත්ම සඳහා ප්‍රතිඵක්තිකරණ පද්ධතියේ වැදගත්කම අගයයි. 	
5.5.0 බහිස්ප්‍රාවය හා ආසුළුතිවිධානය ගවේපණය කරයි.	5.5.1 ජීවීන්ගේ පරිවෘත්තිය හා බහිස්ප්‍රාවිය ද්‍රව්‍ය අතර සම්බන්ධතා පරීක්ෂා කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • බහිස්ප්‍රාවය හා ආසුළුති විධානයේ වැදගත්කම හා අවශ්‍යතාව • බහිස්ප්‍රාවී ද්‍රව්‍ය • බහිස්ප්‍රාවී ද්‍රව්‍ය හා උපස්ථර පරිවෘත්තිය අතර ඇති සම්බන්ධතාව 	<ul style="list-style-type: none"> • සත්ත්වයින් අතර ආසුළුති විධානයට ඇති අභියෝග සහ යාන්ත්‍රණ පැහැදිලි කරයි. • සත්ත්වයින් අතර ආසුළුති සමතුලිතතාවය සහ ජලය සහ ලවණ ලබාගන්නා ආකාරය පැහැදිලි කරයි. 	04

		<ul style="list-style-type: none"> නයිටුපත්තිය අන්තඩීල හා ජීවත්වන පරිසරය අතර සම්බන්ධතාව 	<ul style="list-style-type: none"> බහිස්ප්‍රාවය ක්‍රියාවලිය හා එය පරිසරයට හා පරිණාමයට දක්වන සම්බන්ධතාවය පැහැදිලි කරයි. බහිස්ප්‍රාවී ද්‍රව්‍ය හා පරිවාත්තිය අතර ඇති සම්බන්ධතාව විස්තර කරයි. නයිටුපත්තිය බහිස්ප්‍රාවය අන්තඩීල විස්තර කරයි. විවිධ නයිටුපත්තිය බහිස්ප්‍රාවී එල්ල බහිස්ප්‍රාවය කරන ජීවීන් සඳහා උදාහරණ ප්‍රකාශ කරයි. සත්ත්ව ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා බහිස්ප්‍රාවයේ වැදුගත්කම අගය කරයි. 	
	5.5.2 සතුන්ගේ බහිස්ප්‍රාවී ව්‍යුහවල විවිධත්වය අන්වේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> සතුන් අතර දක්නට ලැබෙන විවිධ බහිස්ප්‍රාවී ව්‍යුහ බහිස්ප්‍රාවී ව්‍යුහවල සියුම් ව්‍යුහාත්මක විස්තරයාත්මක තොරතුරු අවශ්‍ය නැතු) <ul style="list-style-type: none"> දේශාවරණය සංකෝටික රික්තක සිලු පෙසල වැක්කිකා මැල්පිගිය නාලිකා හරිත ගුන්ලී/ස්පර්ශක ගුන්ලී ස්වේච්ඡ ගුන්ලී ලටණ ගුන්ලී රුප සටහන් සහ වාට් හාවිනයෙන් සතුන්ගේ ප්‍රධාන බහිස්ප්‍රාවී ව්‍යුහ ආකාර විස්තර කරන්න. 	<ul style="list-style-type: none"> සුදුසු උදාහරණ සහිතව සතුන්ගේ විවිධ බහිස්ප්‍රාවී ව්‍යුහ ලැයිස්තු ගත කරයි. සරල රුප සටහන් හාවිතය මගින් ජීවීන්ගේ විවිධ බහිස්ප්‍රාවී ව්‍යුහ විස්තර කරයි. සත්ත්වයන්ගේ බහිස්ප්‍රාවී ව්‍යුහවල විවිධත්වය අගය කරයි. 	04

5.5.2. මිනිසාගේ මුත්‍රා පද්ධතියේ දළ ව්‍යුහය හා ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳ වීමරුණය	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිසාගේ මුත්‍රා වාහිනී පද්ධතිය <ul style="list-style-type: none"> • මිනිසාගේ මුත්‍රා වාහිනී පද්ධතියේ කොටස් <ul style="list-style-type: none"> • වෘක්කය • පිහිටීම • රුධිර සැපයුම • ව්‍යුහය • මුත්‍රා වාහිනී • මුත්‍රායය • මුත්‍රා මාර්ගය • ව්‍යුහමය හා කාත්‍යාමය ඒකකය ලෙස වෘක්කාණුව • මුත්‍රා සැදීමේ ක්‍රියාවලිය <ul style="list-style-type: none"> • අතිපරිශ්‍රාවයනය • වරණීය ප්‍රතිශේෂණය • ග්‍රාවය • වෘක්ක ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි හෝරෝන්වල කාර්ය හාරය <ul style="list-style-type: none"> • ADH • ඇල්බොස්ටෝරෝන් • වෘක්කයේ වෙනත් කාත්‍යාම (වෘක්කය ප්‍රධාන සමස්ථිතික අවයවයක් ලෙස) <ul style="list-style-type: none"> • ආපුෂිත විධානය • රුධිර පරිමාව පාලනය • රුධිර pH යාමනය • එරිතොළාපොයිට්න්, රිනින් ග්‍රාවය • රුධිර පරිමාව හා රුධිර පිබිනය පවත්වා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිසාගේ මුත්‍රා පද්ධතියේ කොටස් හා ඒවායේ කාත්‍යාමන් විස්තර කරයි. • වෘක්කයේ පිහිටීම රුධිර සැපයුම හා ව්‍යුහය විස්තර කරයි. • වෘක්කාණුව, වෘක්කයේ ව්‍යුහමය හා කාත්‍යාමය ඒකකය ලෙස පැහැදිලි කරයි. • මුත්‍රා සැදීමේ ක්‍රියාවලිය විස්තර කරයි. • වෘක්කයේ ක්‍රියාකාරීත්වය කෙරෙහි හෝරෝන්වල දායකත්වය පැහැදිලි කිරීමට ගැලීම් සටහනක් ගොඩ නාවයි. • සමස්ථිතිය සඳහා වෘක්කයේ කාර්යහාරය සාකච්ඡා කරයි. • මුත්‍රා ගල් හා වකුග්‍රූවල ගල් ඇති වීම වැළැක්වීම සඳහා ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග විස්තර කරයි. • වෘක්ක අකර්මණය වීම හා ඒ සඳහා හේතු පැහැදිලි කර කාන්දු පෙරීම යනු කුමක්දයි ප්‍රකාශ කරයි. • තිද්‍යුගත වකුග්‍රූ රෝගය කුමක්දයි විස්තර කර එය ඇතිවීමට බලපාන කළේපිත හේතු සාකච්ඡා කරයි. • මුත්‍රා පද්ධතිය යහපත් ලෙස පවත්වා ගැනීමේ වැදගත්කම අගය කරයි. 	09
---	---	--	----

		<ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් මුතු වාහිනී පද්ධතිය ආග්‍රිත ආබාධ. • වෘක්ක අශේෂය (ගල්) හා මුතුගැල් • නිදන්ගත වකුගත් රෝගය(CKDU) 		
5.6.0 ජීවිත්ගේ ස්නායුක සමායෝජනය සඳහා අදාළ ව්‍යුහ හා කාත්‍යා අන්වේෂණයකිනීම.	5.6.1 සමායෝජන ක්‍රියාවලිය හා රීට දායක වන පද්ධති පිළිබඳ විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • සමායෝජනයේ අවශ්‍යතාව • සමායෝජනය සඳහා දායක වන පද්ධති <ul style="list-style-type: none"> • ස්නායු පද්ධතිය • අන්තරාසර්ග පද්ධතිය • ස්නායු පද්ධතියේ හා අන්තරාසර්ග පද්ධතියේ සමානතා හා අසමානතා (සමායෝජනයට අදාළ ව) • විවිධ සත්ත්ව ව්‍යුහ ස්නායු පද්ධතිවල සංවිධානය (Cnidaria, Platyhelminthes, Arthropoda, Echinodermata, and Chordata) 	<ul style="list-style-type: none"> • සමායෝජනයේ අවශ්‍යතාව සාකච්ඡා කරයි. • සමායෝජනයට දායකවන පද්ධති ප්‍රකාශ කරයි. • ස්නායු පද්ධතිය හා අන්තරාසර්ග පද්ධතිය සන්සන්ධිතය කරයි. • විවිධ සත්ත්වගේ ස්නායු සංවිධානයන් විස්තර කරයි. • සත්ත්ව කාණ්ඩ අතර සමායෝජනයේ සංකීරණතාවයේ වැඩිවීම අගය කරයි. 	03
	5.6.2 මිනිස් ස්නායු පද්ධතියේ දළ ව්‍යුහය හා කාත්‍යා විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් ස්නායු පද්ධතියේ සංවිධානය හා ප්‍රධාන අංග <ul style="list-style-type: none"> • මධ්‍ය ස්නායු පද්ධතිය- මොළය, මෙහෙන්ත්, මස්තිෂ්ක කොළීකා, මස්තිෂ්ක පූජුම්නා තරලය <ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් මොළයේ ප්‍රධාන කොටස් • මස්තිෂ්කය 	<ul style="list-style-type: none"> • මානව ස්නායු පද්ධතියේ සංවිධානය හා එහි ප්‍රධාන කොටස් ප්‍රකාශ කරයි. • මධ්‍ය ස්නායු පද්ධතියේ කොටස් හා එවායේ කාත්‍යා විස්තර කරයි. • මානව මොළයේ ප්‍රධාන කොටස් විස්තර කරයි. • මානව මොළයේ ප්‍රධාන කොටස් එවායේ කාත්‍යා විස්තර කොටස් දක්වන සම්බන්ධතාවය දක්වයි. 	11

	<ul style="list-style-type: none"> • මස්කිංක අය ගෝවල කන්කිකා • මස්කිංක බහිකයේ කැමාමය පුද්ගල <ul style="list-style-type: none"> ▪ සංවේදක පුද්ගලය ▪ සංගාමී පුද්ගලය ▪ වාලක පුද්ගලය • මස්කිංක වෘත්තය (මොල දැන්ස්) • සුපුමිනා උරුපකය • වැරෝලිස්ටුව • මැද මොලය • අනු මස්කිංකය • තැලුම්ස • හයිපතැලම්ස • සුපුමිනාව • පර්යාන්ත ස්නායු පද්ධතිය <ul style="list-style-type: none"> • කපාල ස්නායු • සුපුමිනා ස්නායු • ස්වයං සාධක ස්නායු පද්ධතිය <ul style="list-style-type: none"> • අනුවේගි ස්නායු පද්ධතිය • ප්‍රත්‍යානුවේගි ස්නායු පද්ධතිය • ආකාශී හා රැප සටහන් හාවිතයෙන් මානව ස්නායු පද්ධතියේසංවිධානය විස්තර කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> • මැෂ්ටිංක බාහිකයේ ප්‍රධාන කැත්තයමය පුද්ගල තුනේ වැදගත්කම විස්තර කරයි. • ස්වයං සාධක ස්නායු පද්ධතිය හා එහි කැත්තයන් විස්තර කරයි. • දේහය ක්‍රියාවලි සුම්මව පවත්වා ගැනීම සඳහා අනුවේගි සහ ප්‍රත්‍යානුවේගි පද්ධති මගින් එකිනෙකාට ප්‍රතිචිරුද්ධව ඇති කරන බලපෑම වැදගත්වන ආකාරය පැහැදිලි කරයි. • රැප සටහන් හා ආකාශී හාවිත කරමින් මානව ස්නායු පද්ධතියේ සංවිධානය පැහැදිලි කරයි. • සමස්ථ ස්නායු පද්ධතියේ කැත්ත ප්‍රකාශ කරයි. • දේහය නිරෝගී පැවැත්මට සහ සුම්ම ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා මොලයේ ප්‍රධාන කොටස්වල දායකත්වය අගයයි.
--	---	--

	<p>5.6.3 ස්නායු ආවේගයක් ජනනය හා සම්පූෂණය ගෙවීමෙන් කරයි</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ස්නායු ආවේග සම්පූෂණය • අක්‍රිය විහාරය • අයන පුවමාරුව • ක්‍රියා විහාරය • උපාගමය • ස්නායු සම්පූෂක - ඇසිටයිල් කේඩින් සමහර ඇමැයිනෝෂ් අම්ල තෙත්ව ජනන ඇශ්‍රීන, නියුරෝපේප්ටයිඩ්, සමහර වායු ප්‍රතීක වාපය 	<ul style="list-style-type: none"> • අක්‍රිය විහාරය, ක්‍රියා විහාරයක් ඇතිවිම, සහ අන්සනයක් හරහා ස්නායු ආවේගය සම්පූෂණය වන ආකාරය විස්තර කරයි. • උපරිඛුවනය, විඛුවනය හා ප්‍රතිඛුවනය පැහැදිලි කරයි. • ක්‍රියා විහාරය සම්පූෂණය වීම විස්තර කරයි. • උපාගමයක දළ වුළුනය විස්තර කරයි. • උපාගමයක් හරහා ස්නායු ආවේගයක් සම්පූෂණය වන ආකාරය විස්තර කරයි. • විවිධ ස්නායු සම්පූෂක ලැයිස්තු ගත කර එවායේ කාර්ස හාරය ප්‍රකාශ කරයි. • ප්‍රතීක වාපය පැහැදිලි කරයි. • මානව ස්නායු පද්ධතියේ සංකීරණකාවය අගය කරයි. 	07
	<p>5.6.4 ස්නායු පද්ධතියට සිදුවන හානී හා සූල රෝග තත්ත්ව විස්තරකරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ස්නායු පද්ධතියේ සූල රෝග කේෂණ • හිනෝන්මාදය - Schizophrenia • විශාදය - Depression • ඇල්සයිමර රෝගය Alzheimer's disease • පාර්කින්සන්ස් - රෝගය Parkinson's disease 	<ul style="list-style-type: none"> • ස්නායු පද්ධතියේ ඇතිවන සූල රෝග තත්ත්වවලට හේතු පැහැදිලි කරයි. • නිරෝගීමක් ස්නායු පද්ධතියක් පවත්වා ගැනීමට අනුගමනය කළ යුතු නිවැරදි ක්‍රියා පිළිවෙත් ප්‍රකාශ කරයි. 	02

5.6.5 ජීවීන්ගේ විවිධ සංවේදී ව්‍යුහවල ක්‍රියාකාරීත්වය ගැවීමෙනෙය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිසාගේ සංවේදී ව්‍යුහ (ප්‍රතිග්‍රාහක) <ul style="list-style-type: none"> • සංවේදී ප්‍රතිග්‍රාහකවල මූලික ලක්ෂණ • ප්‍රතිග්‍රාහක වර්ග • රසායන ප්‍රතිග්‍රාහක <ul style="list-style-type: none"> • රස ප්‍රතිග්‍රාහක • ගන්ධ ප්‍රතිග්‍රාහක • තාප ප්‍රතිග්‍රාහක <ul style="list-style-type: none"> • සිතල - කුවුස් අන්තබල්බ • උණුසුම - රගනි දේහාණු • නිදහස් ස්නායු අන්ත • ආලෝක ප්‍රකාශ ප්‍රතිග්‍රාහක <ul style="list-style-type: none"> • යම්ටේ • කේතු • ස්කන්ධ ප්‍රතිග්‍රාහක (යාන්ත්‍රික ප්‍රතිග්‍රාහක) <ul style="list-style-type: none"> • ස්පර්ශ ප්‍රතිග්‍රාහක - මයිස්නර්, දේහාණු, මරකල් මබල, නිදහස් ස්නායු අග • පිඩන ප්‍රතිග්‍රාහක-පැසිනි දේහාණු • කම්පන ප්‍රතිග්‍රාහක-බොහෝමයක් ස්පර්ශ ප්‍රතිග්‍රාහක • වේදනා ප්‍රතිග්‍රාහක-විශේෂත ස්නායු අන්ත • රුප සටහන් හා ආකෘති හාවිතයෙන් සතුන්ගේ සංවේදී ව්‍යුහ අධ්‍යයනය කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • සංවේදී ප්‍රතිග්‍රාහක වල ලාක්ෂණික ගුණාංග ප්‍රකාශ කරයි. • සරල ප්‍රතිචාරයකගමන් මාර්ගය විස්තර කරයි. • රුප සටහන් හා ආකෘති හාවිතයෙන් මානව සංවේදක ව්‍යුහ විස්තර කරයි. • විවිධ ප්‍රතිග්‍රාහක වර්ග සහ කාර්යයන් කෙටියෙන් විස්තර කරයි. • මානවයාගේ පැවැත්මට විවිධ සංවේදන ව්‍යුහවල කාර්යභාරය අගය කරයි. 	04
--	--	---	----

	5.6.6 මිනිස් ඇසෙහි සහ කනෙහි වුළුහ ඒවායේ කෘත්‍යවලට අදාළ කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් ඇසෙහි මූලික වුළුහය හා කෘත්‍යය • මිනිස් කනෙහි මූලික වුළුහය හා කෘත්‍යය • රුප සටහන් ආකෘති/ වාර්ථ භාවිතයෙන් මිනිස් ඇසේ හා කනෙහි වුළුහ අධ්‍යයනය කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් ඇසෙහි සහ කනෙහි මූලික සංසටක හඳුනා ගනී. • මිනිස් ඇසෙහි මූලික වුළුහය හා කෘත්‍යයන් පැහැදිලි කරයි. • ඒක නේතු දැඡ්‍රියට වඩා ද්වී නේතු දැඡ්‍රියේ වැදගත්කම සඳහන් කරයි. • මිනිස් කනේ මූලික වුළුහය හා කෘත්‍යන් පැහැදිලි කරයි. • මානවයාගේ පැවැත්ම සඳහා ඇසෙහි සහ කනෙහි වැදගත්කම අගයයි. 	08
	5.6.7 මිනිස් හමේ මූලික වුළුහය හා කෘත්‍යය විමර්ශනය කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> • හමේ මූලික ස්තර - අපිවර්මය හා වර්මය • රෝම • ගන්ලී • ප්‍රතිග්‍රාහක • හමේ කෘත්‍යයන් 	<ul style="list-style-type: none"> • සමෙහි ප්‍රධාන ස්ථර හා සංසටක හඳුනා ගනී. • මානව සමේ වුළුහය කෘත්‍යයට සම්බන්ධ කරයි. • සමෙහි විවිධ කෘත්‍යයන් අගයයි. 	03
5.7.0 සමස්ථතිය හා අන්තරාසර්ග යාමනය ගවේෂණය කරයි.	5.7.1 මිනිස් අන්තරාසර්ග පද්ධතියේ කාර්යනාරය විශ්ලේෂණය කිරීම.	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් අන්තරාසර්ග පද්ධතිය • අන්තරාසර්ග ගුන්ලී ඒවායේ පිහිටීම හා ඒවායේ කෘත්‍යන් <ul style="list-style-type: none"> • හයිපොකුලමස • පිටියුවරි ගුන්ලීය • තයිරොයිඩ් ගුන්ලීය • පැරාතයිරොයිඩ් ගුන්ලීය • තයිමස් ගුන්ලීය • අධිවාක්ක ගුන්ලී 	<ul style="list-style-type: none"> • හෙරෝමෝන හා අන්තරාසර්ග ගුන්ලී අර්ථ දක්වයි. • අන්තරාසර්ග ගුන්ලීවල පිහිටීම හා කෘත්‍ය සමග අන්තරාසර්ග පද්ධතිය විස්තර කරයි. • ප්‍රතිපෙෂී යාන්ත්‍රණ (ධන හා සාම්පූර්ණ) සහ ඒවා අන්තරාසර්ග පද්ධතියට ඇති අදාළ බව පැහැදිලි කරයි. • දියවැඩියාව, (ආකාර දෙක) අධිකාරී තයිරොයිඩ් තාවකාව හා මන්ද තයිරොයිඩ් තාවකාවට නේතු සහ ඒවා 	07

		<ul style="list-style-type: none"> • ලැබේගේන් දිපිකා • කේතු දේහය • ප්‍රජනන්දීය • ප්‍රතිපෝෂී යන්ත්‍රණ (අන්තරාසර්ග පද්ධතියට අදාළ ව්) • සාම්පූර්ණ • ධන • දියවැඩියාව (වර්ග 1 සහ 2) • අධිකාරීයාව සහ මත්ද තයිරොයිඩ්ඩාව 	<ul style="list-style-type: none"> • මරුදනය කළ හැකි ආකාරය සාකච්ඡා කරයි. • සමායෝගනය හා සමස්ථීතයට අන්තරාසර්ග පද්ධතියේ දායකත්වය අගය කරයි. 		
5.7.2	නියත දේහ අභ්‍යන්තර පරිසරය කිසියම්පරාසයක තබා ගන්නා ආකාරය අන්වේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • සමස්ථීතය <ul style="list-style-type: none"> • අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිසරය • ප්‍රතිපෝෂී යන්ත්‍රණය • මිනිසාගේ සමස්ථීතක ක්‍රියාවලිය <ul style="list-style-type: none"> • දේහ උෂ්ණත්වය, රුධිර ග්ලුකොස් මට්ටම හා ආසුනී විධානය මගින් මිනිසාගේ සමස්ථීතය මගින් යාමනය කරන ආකාරය විස්තර කරයි. • ආසුනී විධානය • සමස්ථීතය සම්බන්ධ අක්මාවේ කාර්යභාරය පැහැදිලි කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • අභ්‍යන්තර හා බාහිර පරිසර වලට අදාළව සමස්ථීතය පැහැදිලි කරයි. • සමස්ථීතයේ ප්‍රතිපෝෂී යන්ත්‍රණය විස්තර කරයි • දේහ උෂ්ණත්වය, රුධිර ග්ලුකොස් මට්ටම හා ආසුනී විධානය මගින් මිනිසාගේ සමස්ථීතය මගින් යාමනය කරන ආකාරය විස්තර කරයි. • සමස්ථීතය සඳහා අක්මාවේ කාර්යභාරය පැහැදිලි කරයි. • මිනිස් පිවිතයේ පැවැත්ම සඳහා සමස්ථීතයෙහි වැදගත්තම අගය කරයි. 	06	
5.8.0	ඡේවින්ගේ ප්‍රජනන ක්‍රියාවලිය විමසා බලයි.	5.8.1 ඡේවින්ගේ ප්‍රජනන රටා විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ඡේවින් තුළ දක්නට ලැබෙන විවිධ ප්‍රජනන ක්‍රම <ul style="list-style-type: none"> • අලිංගික හා ලිංගික ප්‍රජනනය <ul style="list-style-type: none"> • අලිංගික ප්‍රජනනය • බණ්ඩනය 	<ul style="list-style-type: none"> • විවිධ අලිංගික ප්‍රජනන ආකාර ලැයිස්තු ගත කර ඒවා සඳහා උදාහරණ දෙයි 	05

		<ul style="list-style-type: none"> • ද්විඛේඩිනය • බහුඛේඩිනය • අංකුරනය • කඩ කඩ වීම • බිජාණු සැදීම • ලිංගික ප්‍රජනනය <ul style="list-style-type: none"> • ජන්මාණු සැදීම • ද්විලිංගිකව හා ඒකලිංගිකව • සංස්ථේවනය • බාහිර හා අභ්‍යන්තර • කොමාරෝද්ධවය 	<ul style="list-style-type: none"> • ද්විලිංගිකතාවය, ඒක ලිංගිකතාවය, කොමාරෝද්ධවය, ජන්මාණු ජනනය හා සංස්ථේවනය විස්තර කරයි. • ලිංගික ප්‍රජනනය හා අලිංගික ප්‍රජනනය සංසන්දනය කරයි. • විශේෂයක පැවැත්ම තහවුරු කිරීම සඳහා ප්‍රජනන ක්‍රියාවලිය වැදගත් බව පිළිගනියි. 	
	5.8.2 පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතියේ ව්‍යුහය හා කෘත්‍යාලය විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතියේ ව්‍යුහය හා ක්‍රියාකාරීකත්වය <ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යුහය කොළඹ • ව්‍යුහය (අන්වීක්ෂිය ව්‍යුහය සහිත ව්‍යුහය) • ගුණාධර නාලිකා • ලේඛිග් සෙසල • සෑලොලි සෙසල • අපිව්‍යුත්‍යනය • ගුක ප්‍රණාලය • විසර්ජක ප්‍රණාලය • මුතු මාර්ගය හා අංශ්‍යනය • ගුණාධුවක මූලික ව්‍යුහය හා කෘත්‍යාලය 	<ul style="list-style-type: none"> • පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතියේ ප්‍රධාන ව්‍යුහ හා ඒවායේ කෘත්‍යාලය විස්තර කරයි. • ගුණාධු ජනනයේ ප්‍රධාන පියවර පැහැදිලි කරයි. • ගුණාධුවක ව්‍යුහය හා කෘත්‍යාලය විස්තරණය කරයි. • ගුණාධුවක සංයුතිය සඳහන් කරයි. • අතිරේක ගුන්මී වල වැදගතකම සඳහන් කරයි. • ගුණාධු ජනනයේ භෞත්මේනය යාමනය ගැලීම් සටහන් මගින් විස්තර කරයි. • රුපසටහන් / ආකෘති භාවිතයෙන් පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතියේ කොටස් කර හැඳුනා ගනියි. 	10

	<ul style="list-style-type: none"> • ගුණාභ්‍ය ජනනයේ ප්‍රධාන පියවර • පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතිය ආලුත් අතිරේක ගුන්ටී <ul style="list-style-type: none"> • ගුණ ආයදිකා • පුරුෂ්ස්ට් ගුන්ටී • කුපර් ගුන්ටී • ගුණය • පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතියේ වර්ධනය, පැවැත්ම හා ගුණාභ්‍ය ජනනයේ හෝරෝමෝනලය යාමනය <ul style="list-style-type: none"> • GnRH • FSH • LH • ඉන්හිබින් • වෙස්ටොස්ටෙරොන් ■ ආකෘති /රුප සටහන් හාවිතයෙන් පුරුෂ ප්‍රජනක පද්ධතියේ කොටස්හඳුනා ගැනීම. 			
	<p>5.8.3 ස්ත්‍රී ප්‍රජනක පද්ධතියේ ව්‍යුහය හා කෘත්‍යාලය විමසා බලයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ස්ත්‍රී ප්‍රජනක පද්ධතියේ ව්‍යුහය හා ක්‍රියාකාරීත්වය • බිම්බ කෝර්ස (අන්වීක්ස්ය ව්‍යුහ සහිතව) • ජන්මාභ්‍යක අඩවිජ්‍යය • සුෂ්ඨනිකා <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රාථමික • ගාලීය • පින් දේහය 	<ul style="list-style-type: none"> • ස්ත්‍රී ප්‍රජනක පද්ධතියේ ප්‍රධාන ව්‍යුහ හා ඒවායේ කෘත්‍යාලයන් කෙටියෙන් විස්තර කරයි. • අන්වීක්ස්හවයේ ප්‍රධාන පියවර හා එහි හෝරෝමෝනලය යාමනය විස්තර කරයි. • මානව බිම්හයේ ව්‍යුහය හා කෘත්‍යාලය විස්තර කරයි. 	10

	<ul style="list-style-type: none"> • ග්‍රෙටිත දේහය • අන්ඩෝන්හාවය, බිමින මෝවනය හා එහි හෝරෝන්න යාමනය • බිමිනයේ ව්‍යුහය හා කාකුය • ගර්භාඡයික ප්‍රණාල / පැලොපිය නාල / බිමින ප්‍රණාල • ගර්භාඡය • යෝංනි මාරුය • ඔසස්පේ වකුය හා එහි හෝරෝනය පාලනය (FSH, GnRH, LH, ප්‍රොනෝෂ්ස්ටෙරෝන්, රේස්ටූර්න්) • ආර්තවහරණය • ආකෘති හා රුප සටහන් හාවිතයෙන් ස්ත්‍රී ප්‍රශනක පද්ධතියේ ප්‍රධාන සංස්කක අධ්‍යයනය කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> • මානව ඔසස්පේ වකුයේ දී සිදුවන ව්‍යුහමය වෙනස්කම් හා එහි හෝරෝනය යාමනය උචිත ප්‍රස්ථාර මගින් විදහා දක්වයි. • තීරප්‍රස්ථාර හා වෙනත් ප්‍රස්ථාර උපයෝගී කර ගනිමින්, ආර්ථව වකුය තුළ හා ගර්භනි කාලය තුළ ස්ත්‍රීන්ගේ රුධිරයේ හෝරෝන් මට්ටම් වල උචිතව වනය විස්තර කරයි. • ආර්ථවහරණය විස්තර කරයි. • ආකෘති / රුපසටහන් හාවිතාකරමින් ස්ත්‍රී ප්‍රශනක පද්ධතියේ කොටස් හඳුනා ගනියි. • මානව ප්‍රශනක පද්ධතියේ සංකීරණතාවය අගයයි. 		
	<p>5.8.4 සංස්කේෂණයේ සිට උපත තෙක් ක්‍රියාවලිය වීමසා බලයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • සංස්කේෂණය • හේදනය • අධිරෝපණය • කලල පටල, කලල බන්ධය හා පෙකනි වැළ • ගර්භනීහාවය හා එහි කාල සීමාව • එක් එක් තෙමාසිකයේදී ප්‍රැණයේ සිදුවන ප්‍රධාන වෙනස්කම් • ප්‍රැණයට මව ගේ ඇතිවන ප්‍රතික්තිමය දාරා ගැනීම. 	<ul style="list-style-type: none"> • සංස්කේෂණය විස්තර කරයි. • යුක්කාණුවේ විකසනය හා අධිරෝපණය පැහැදිලි කරයි. • කලල පටල, කලල බන්ධය හා පෙකනි වැළේ ව්‍යුහය හා කෘත්‍යායන් විස්තර කරයි. • ගර්භනි හාවය හා එහි කාලසීමාව විස්තර කරයි. • ගර්භනී කාලයේ දී ප්‍රැණයේ සිදුවන වෙනස්කම් විස්තර කරයි 	05

		<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රසුතිය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රසුති ත්‍රියාවලිය • ප්‍රසුතියේ දී දන ප්‍රතිපෝෂී යාමනයේ කාර්යභාරය • ක්ෂීරණය <ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂීරණයේ හෝරෝමෝන් මය හා ස්නායුමය පාලනය • මධ්‍යිකිට්වල සංයුතිය • මධ්‍යිකි ලබාදීමේ වැදගත්කම 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රසුති ත්‍රියාවලිය හා අදාළ දන ප්‍රතිපෝෂී යාන්ත්‍රණයේ කාර්ය භාරය විස්තර කරයි. • ක්ෂීරණයේ යාමනයපැහැදිලි කරයි. • මධ්‍යිකිට්වල සංයුතිය සඳහන් කරයි. • සංස්කේෂණය සහ ගරහනීභාවයේ වැදගත්කම සහ සංකීරණකාවය අගය කරයි. • මධ්‍යිකි ලබා දීමේ වැදගත්කම අගය කරයි. 	
	5.8.5 ප්‍රජනක සෞඛ්‍ය පිළෙඳ සතිමත් වෙයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ගරහනීභාවයේමුල් අවස්ථාවේ ලක්ෂණ • ගරහනීභාවය හඳුනා ගැනීම සඳහා පරීක්ෂණ • උපත් පාලන ක්‍රම <ul style="list-style-type: none"> • ස්ත්‍රී • පුරුෂ • ගෙශයාව • ලිංගික ව සම්ප්‍රේෂණය වන ආසාදන <ul style="list-style-type: none"> • ගොනෝරියා • සිපිලිස් • ලිංගාක්‍රිත හර්පිස් • HIV/AIDS • නිසරුභාවය • තුනන ප්‍රජනක තාක්ෂණය <ul style="list-style-type: none"> • හෝරෝමෝන විකින්සාව • ගලුෂකරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • ගරහනීභාවයේ මුල් අවස්ථාවල ලක්ෂණ සඳහන් කරයි. • ගරහනීභාවය හඳුනාගැනීමේ පරීක්ෂා වල පදනම විස්තර කරයි. • ස්ත්‍රී පුරුෂ උපත් පාලන ක්‍රම විස්තර කරයි. • සාමාන්‍ය කායික විද්‍යාත්මක ත්‍රියාවලි කෙරෙහි උපත් පාලන ක්‍රම වල බලපෑම පැහැදිලි කරයි. • නීති විරෝධී ගෙසා වල අභිතකර බලපෑම සාකච්ඡා කරයි. • ලිංගාක්‍රිත සම්ප්‍රේෂණය වන ආසාදන රෝග ලැයිස්තුගත කර ඒවායේ රෝග ලක්ෂණ ප්‍රකාශ කරයි. • ලිංගාක්‍රිත රෝග වළක්වා ගන්නා ආකාරය සාකච්ඡා කරයි. 	05

		<ul style="list-style-type: none"> આધારક પ્રજનન કુમળેદ સમિબનેદ વેવલ્ય વીદ્યાનુંક લપણું તાલસેલ / બૈગેરવ સ્ટ્રી કેરેવ સંસેવનાય અન્તઃસેલ તોલાસેલ રૂટુઓ રૂટુઓ નીકુંશેપણાય 	<ul style="list-style-type: none"> નિઃરૂ હાવય પૈછેડૈલી કરાયાય. પ્રજનન તાકુંશણાય સહ આધારિત પ્રજનન તાકુંશણાય કેવેયેનું વિસેનું કરાયાય. નિઃરૂખાવય રૂલનું કીરીમ સદ્ધા ન્યુનન પ્રજનન તાકુંશણાય આધારિત પ્રજનન તાકુંશણાય વિસેનું કરાયાય. 	
5.9.0 સત્તુનું ગેરું સન્દારણાય સદ્ધા હાકેચી આત્મ પદ્ધતિ હા વલનાનું વિસ્તાર બલાયાય.	5.9.1 સત્તુનું ગેરું સ્ક્રીનિ પદ્ધતિનું વિસ્તાર હા કાનું વિસ્તાર નું સંવરણાય પ્રિલિબદ્ધનું વિસ્તાર બલાયાય.	<ul style="list-style-type: none"> સત્તુનું ગેરું દ્વારા લેબેન પ્રાથમિક સ્ક્રીનિનું હા શેવાયે સંવિધાનાય <ul style="list-style-type: none"> દ્વારાસ્ટેરીક સ્ક્રીનિલું <ul style="list-style-type: none"> આંગાં વાહિની ઘૂણરાય- વિશ્વાશ સીલોંમાંય - અન્નતરાલ - સીલોંમાંય પીર સ્ક્રીનિલું કાનીનીય પીર- સ્ક્રીનિલું કૌલેસ્ટિયમિ કાનેનોંબ પીરસ્ક્રીનિલું અસ્ટ્રેટી તલ અખાંનુંતર સ્ક્રીનિલું કૌલેસ્ટિયમિ કાનેનોંબ તલ અસ્ટ્રેટી કાનીલેલેશ સ્ક્રીનિલું પોણું કાનું વિસ્તારનું સન્દારણાય, વલનાય, આરક્ષાનાય તીવીનું પરિસર વિસેનું વીમ હા અધાલ વિસ્તાર પદ્ધતિનું આત્મ સમિબનુંદાય અગય કરાયાય. 	<ul style="list-style-type: none"> સત્તુનું ગેરું હાલું વિસ્તાર આકાર પ્રકાશ કરાયાય. દ્વારાસ્ટેરીક સ્ક્રીનિલું સંવિધાનાય દિદ્ધાનરાન સહિત વિસેનું કરાયાય. પીર સ્ક્રીનિલું સંવિધાનાય દિદ્ધાનરાન સહિત વિસેનું કરાયાય. અન્નતરાલ: સ્ક્રીનિલું સંવિધાનાય દિદ્ધાનરાન સહિત વિસેનું કરાયાય. બાહીર અખાંનુંતર, હા દ્વારાસ્ટેરીક સ્ક્રીનિ આકાર સંસનુંદાય કરાયાય. સ્ક્રીનિ પદ્ધતિનું પોણું કાનું વિસ્તારનું પ્રકાશ કરાયાય. માનવ અસ્ટ્રેટી પદ્ધતિનું કાનું વિસ્તારનું પ્રકાશ કરાયાય. વિશ્વાશ હા તલ ત્યાં સત્તુનું વલનાય વિસ્તારનું આકારાય પહણાયાય. તીવીનું પરિસર વિસેનું વીમ હા અધાલ વિસ્તાર પદ્ધતિનું આત્મ સમિબનુંદાય અગય કરાયાય. 	06

		<ul style="list-style-type: none"> • වලනය • කැල්සියම් ගබඩා කිරීම හා නිදහස් කිරීම • පොස්පේට් ගබඩා කිරීම හා නිදහස් කිරීම • රුධිර සෙසල නිපදවීම • ගොඩිමෙහි හා වාතය තුළ වලනය 		
	5.9.2 මිනිසාගේ ආක්ෂක සැකිල්ලේ ව්‍යුහය හා කාන්තා අන්වේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් සැකිල් පද්ධතියේ සංවිධානය • ආක්ෂක සැකිල්ල <ul style="list-style-type: none"> • හිස් කබල • කපාලය <ul style="list-style-type: none"> • කශේරුව • වතු සතර හා ප්‍රධාන ප්‍රදේශ • කශේරුකා වර්ග (වර්ග හා සංඝ්‍යා) • අන්තර්කශේරුක මඩල • පරුණු • උරතලය • ආකෘති /රුප සටහන් හා විනිතයෙන්මිනිස් හිස්කබල හා කශේරුවේ දළවුහයන්, එය එහි කාන්තාවල දක්වනසම්බන්ධතාවන්, විස්තර කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • මානව සැකිල්ලේ සංවිධානය විස්තර කරයි. • ආක්ෂක සැකිල්ලේ ප්‍රධාන කොටස් ලැයිස්තුගත කරයි. • හිස්කබලේ වැදගත් කොටස් හා කාන්තායන් විස්තර කරයි. • කශේරුවේ වතු හා එහි වැදගත්කම විස්තර කරයි. • දරුයිය කශේරුකාවක ව්‍යුහය හා විවිධ කශේරුකා එහි කාන්තායන්ට අනුව සංසන්ධනය කරයි. • පරුණු හා උරතලයේ ව්‍යුහය හා වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි • හිස් කබලේ හා කශේරුවේ දළ ව්‍යුහය කාන්තාවට සම්බන්ධ කරයි. • ආක්ෂක සැකිල්ල සාර්ථකව පවත්වා ගැනීමට ඇති දායකත්වය සාකච්ඡා කරයි. 	06

	<p>5.9.3 මිනිසාගේ ගාතු සැකිල්ලේ ව්‍යුහය හා කෘත්‍ය අන්වේෂණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ගාතු සැකිල්ල • ගාතු සැකිල්ලේ සාමාන්‍ය ව්‍යුහය හා කෘත්‍යය • පුළුල් වලන පරාසයකට අදාළ ව පුරුෂගාතුවල සාමාන්‍ය ව්‍යුහය • ගක්තිමත්හාවය සුජ්‍ය කාය විලාසය, දේශීන බර දුරා සිටීම හා ඇවේදීමට අදාළ ව අපර ගාතුයේ සාමාන්‍යව්‍යුහය • පත්ලේ වතු • ආබාධ සහ අසාමාන්‍යතා <ul style="list-style-type: none"> • අස්ථීපර්වදාහය(Osteoarthritis) • අස්ථීවෙවර්යය (Osteoporosis) • මධ්‍ය ලිස්සා යාම • නිදර්ශක/ආකෘති /රුපසටහන් හා විතයෙන්ගාතු ඇටසැකිල්ල විස්තර කිරීම 	<ul style="list-style-type: none"> • මානව ගාතු සැකිල්ලේ සංවිධානය විස්තර කරයි. • ග්‍රහනය හා මෙහෙයුම් හා බර ඉසිලිම ඇතුළුව පුළුල් පරාසයක වලන දැක්වීම සඳහා පුරුෂ ගාතුයේ ඇති අනුවර්තන විස්තර කරයි. • අපර ගාතුය ඉරියව් පවත්වා ගැනීම, දේශීයේ බර දුරීම හා ඇවේදීමට අනුවර්තන වී ඇති ආකාරය විස්තර කරයි. • පත්ලේ වතු සහ එහි කෘත්‍යයන් විස්තර කරයි. • අස්ථී පර්වදාහය හා අස්ථී වෙවර්වය හා මධ්‍යල ලිස්සා යැමුපැහැදිලි කරයි. • ගාතු සැකිල්ලේ සංසටක ලැයිස්තුගත කර ඒවායේ කෘත්‍යයන් ප්‍රකාශ කරයි • සැකිලි පද්ධතියේ යහපත් පැවැත්ම සඳහා තිවැරදි ඉරියව් වල ඇති වැදගත්කම හැඳුනාගත්තියි. • රුප සටහන් /නිදර්ශක/ ආකෘති නිදර්ශක හා විතයෙන් සැකිල්ල විස්තර කරයි. 	06
	<p>5.9.4 ප්‍රධාන සන්ධි ආකාර හා කංකාල පේශී වලනයේ යාන්ත්‍රණය පිළිබඳ අන්වේෂණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රධාන සන්ධි ආකාර <ul style="list-style-type: none"> • ගෝල කුහර • අසව් • විවුව/ විවර්තනි • පේශී පටකයේ ලක්ෂණ • සාකාම්යරයේ ව්‍යුහය හා කංකාල පේශී වලනයේ මූලික යාන්ත්‍රණය විස්තර කරයි. • සර්පන සූත්‍රිකා වාදයේ මූලික සංකල්පය පැහැදිලි කරයි. • තම කෘත්‍යය ඉටු කිරීම සඳහා පේශී අනුවර්තනය වී ඇති ආකාරය අගය කරයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රධාන සන්ධි ආකාර වල කෘත්‍යයන් හා ඒවායේ වැදගත්කම විස්තර කරයි. • පේශී පටකයේ ලක්ෂණ සඳහන් කරයි • සාකාම්යරයේ ව්‍යුහය හා කංකාල පේශී වලනයේ මූලික යාන්ත්‍රණය විස්තර කරයි. • සර්පන සූත්‍රිකා වාදයේ මූලික සංකල්පය පැහැදිලි කරයි. • තම කෘත්‍යය ඉටු කිරීම සඳහා පේශී අනුවර්තනය වී ඇති ආකාරය අගය කරයි. 	04

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම්	ඡන්ධාරය	ඉගෙනුම් එල	කාලවිෂේෂ
6.1.0 හාඩිනය සදහා ප්‍රවේණී විද්‍යාත්වී මූලික සිද්ධාන්ත ගවේශණය කරයි.	6.1.1 මෙන්ඩලිය පරිස්‍යණවල විද්‍යාත්මක පදනම විමසා බලයි.	<ul style="list-style-type: none"> • මෙන්ඩලිය ප්‍රවේණය (මෙන්ඩලිසම්) • මෙන්ඩල්ගේ පරික්ෂණ <ul style="list-style-type: none"> • ඒකාංග මුහුම් • ඒකාංග පරික්ෂා මුහුම් • මෙන්ඩල්ගේ පළමු වන නියමය • ද්වෘයා මුහුම් • ද්වෘයා පරික්ෂා මුහුම් • මෙන්ඩල්ගේ දේ වන නියමය • බහුවිධ ලක්ෂණ පිළිබඳ මුහුම් • මෙන්ඩල්ගේ පරිස්‍යණවල සාර්ථකත්වය 	<ul style="list-style-type: none"> • F_1හා F_2පරම්පරා, ප්‍රතිවරුද්ධ ලක්ෂණ, ජාන, ඇලිල, ප්‍රවේණී දරුගය, රැපානුදරුගය, නිලින ලක්ෂණ, පුමුබ ලක්ෂණ, සත්‍යනි ජනනය, තුමුහුම් පෙළ, pure breeding, සමයෝගී, විෂම යෝගී, ඒකාංග මුහුම්, ඒකාංග පරික්ෂා, මුහුම්, ද්වෘයා මුහුම්, ද්වෘයා පරික්ෂා මුහුම්, බහුවිධ පරික්ෂා මුහුම්, පිළි මුහුම් යන පද පැහැදිලි කරයි. • මෙන්ඩල්ගේ පළවැනි හා දෙවැනි නියම ප්‍රකාශ කරයි. • ඒකාංග හා ද්වෘයා මුහුම් විස්තර කරයි. • බහුවිධ මුහුම්වල ප්‍රවේණීදරු හා රැපානුදරුගවල අනුපාත පුරෝක්තනය කරයි. • මෙන්ඩල්ගේ පරික්ෂාවල සාර්ථකත්වයට හේතු සාකච්ඡා කරයි. • ප්‍රවේණීක රටාවල රැපානුදරු හා ප්‍රවේණී දරු අනුපාතයන් ගණිතමය අනුපාත අනුව පුරෝක්තනය කිරීමට ඇති හැකියාව පිළිගනියි. 	09

	<p>6.1.2 මානව මෙන්ඩලිය ලක්ෂණ ප්‍රවේශීගත වන රටා පරීක්ෂා කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> සුලබ මානව මෙන්ඩලිය ලක්ෂණ පෙළ වැළ සටහන් 	<ul style="list-style-type: none"> මිනිසාගේ සුලහ මෙන්ඩලිය ප්‍රවේශීක ලක්ෂණ ප්‍රකාශ කරයි. පෙළවැළ සටහන් හාවිතයෙන් පවුල් වල ප්‍රවේශීක ලක්ෂණ විශ්ලේෂණය කිරීම හා ප්‍රරෝක්ථනය කරයි. පෙළවැළ සටහන් හාවිතයෙන් පවුල් වල මෙන්ඩලිය ලක්ෂණ ප්‍රරෝක්ථනයට ඇති හැකියාව අය කරයි. 	04
	<p>6.1.3 මෙන්ඩල්ගේ නියම වලින් අපගමනය වන ප්‍රවේශී රටා විශ්‍ය කිරීමට උච්ච සංකල්ප හා මූලධර්ම හාවිත කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> මෙන්ඩලිය නො වන ප්‍රවේශීය <ul style="list-style-type: none"> අසම්පුර්ණ ප්‍රමුඛතාව සහ ප්‍රමුඛතාව බහු ඇලිලතාව ජාන අන්තර් ක්‍රියා අසිහානනය (ප්‍රමුඛ හා තිළින) බහුකාර්යතාවය (Pleotropy) බහු ජාන ප්‍රවේශීය ජාන ප්‍රතිබද්ධය මානව ලිංග නිර්ණය මානව ලිංග ප්‍රතිබද්ධ ලක්ෂණ අපිප්‍රවේශීය epigenetic සංකල්පය 	<ul style="list-style-type: none"> මෙන්ඩලිය නොවන ප්‍රවේශීක ලක්ෂණ විස්තර කර, අසම්පුර්ණ ප්‍රමුඛතාවය, සහප්‍රමුඛතාවය, බහු ඇලිලතාවය, ජාන අන්තර්ක්‍රියා, බහුකාර්යතාවය බහුජාන ප්‍රවේශීය හා ජාන ප්‍රතිබද්ධය වැනි මෙන්ඩලිය නොවන ප්‍රවේශීක ලක්ෂණ විස්තර කරයි. මෙන්ඩලිය නොවන රටාවන් සමග හා F_2 රුපාණුදීරු අනුපාත විශ්ලේෂණය කරයි. මිනිසාගේ ලිංග නිර්ණය විස්තර කරයි. මිනිසාගේ ලිංග ප්‍රතිබද්ධ ලක්ෂණ ප්‍රකාශ කර පෙළවැළ සටහන් හාවිතයෙන් එම ලක්ෂණ මානව පවුල්වල ප්‍රවේශීගතවන ආකාරය විශ්ලේෂණය කරයි. 	04

			<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රහේදන සඳහා අසම්පූර්ණ ප්‍රමුඛතාවය, සහප්‍රමුඛතාවය, බහු ඇලිලතාවය, ජාතා අන්තර් ක්‍රියා, බහුකාර්යතාවය, බහුජාතා ප්‍රවේශීයේ දායකත්වය අගය කරයි 	
	6.1.4 ජාතා සංඛ්‍යාතයේ වෙනස් වීම් භාවිතයෙන් ජොජ්ව පරිණාමය අන්වේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ගහණ ප්‍රවේශීය <ul style="list-style-type: none"> • නාඩි - වයින්බර්ග් සමතුලිතතාව 	<ul style="list-style-type: none"> නාඩි - වයින්බර්ග් සමතුලිතතාව පැහැදිලි කරයි. ජාතා සංඛ්‍යාතයේ වෙනස්වීම් පරිණාමයට හේතුවන ආකාරය පැහැදිලි කරයි. 	04
	6.1.5 ගාක හා සත්ව අභිජනනයේ මූලික සංකල්ප ගවේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ගාක හා සත්ව අභිජනනය <ul style="list-style-type: none"> • කාඩ්මිම වරණය • සහායිජනනය සහ බිජිජනනය • දදුමුහුම් • විශේෂාන්තර මුහුම් මුහුම් ක්‍රම දිල්පවල ප්‍රවේශීක මූලධර්ම <ul style="list-style-type: none"> • බහුගුණතාව • විකාශිත ජනනය • ප්‍රවේශී විකරණය 	<ul style="list-style-type: none"> ගාක හා සත්ව අභිජනනයේ වැදගත්කම උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරයි. ගාක හා සත්ව අභිජනනයේ යොදා ගන්නා ක්‍රම කීපයක් කෙටියෙන් පැහැදිලි කරයි. මුහුම් ක්‍රම දිල්පවල ප්‍රවේශීක මූලධර්ම පැහැදිලි කරයි. ස්වාභාවික හා කාඩ්මිම අභිජනන ක්‍රම වල වාසි හා අවාසි සංසන්දනය කරයි. වැඩි දියුණු කළ ප්‍රහේදන ලබා ගැනීම සඳහා ගාක හා සත්ව අභිජනන දිල්පීය ක්‍රමවල වටිනාකම අගය කරයි. 	04

එකකය - 07 අනුක ජීව විද්‍යාව ප්‍රති සංයෝගීතාDNA තාක්ෂණය කාලවීමේදී 40

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම්	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් එල	කාලවීමේදී
7.1.0 ප්‍රවේණික දුව්‍යවල ප්‍රති සංයෝගීතාDNA තාක්ෂණය කාලවීමේදී	7.1.1 ප්‍රවේණික දුව්‍යයේ ව්‍යුහය හා කෘතිය පරීක්ෂා කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • DNAහා RNA හි ව්‍යුහය • වර්ණදේශවල ව්‍යුහික නිර්මාණය <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රාග්න්‍යාෂ්ථීකයන් • සූන්‍යාෂ්ථීකයන් • DNAප්‍රතිව්‍යුත්තයේ මූලික ලක්ෂණ <ul style="list-style-type: none"> • ද්‍රව්‍යේ හෙලික්සය දිග තැබීම • නිශ්ච්කියෝටයිඩ් බහුඥාලිකරණය • RNAමූලිකයේ primer කාර්යනාරය • පෙරටු සහ ප්‍රමාදී දාමය • තිදුස් මූදාකැවීම • එන්සයිමවල කාර්යනාරය - DNAහෙලිකේස, ප්‍රයිමේස, DNAපොලිමේරේස, DNAලයිගේස • ප්‍රාග්න්‍යාෂ්ථීක DNAප්‍රතිව්‍යුත්ත විම <ul style="list-style-type: none"> • වෝපෝෂ්ඨයිසොමරේස • තනි දාම බැඳුම් ප්‍රෝටීන් ප්‍රතිසංරක්ෂණය • DNAඅලුත් වැඩියා කිරීමේ යාන්ත්‍රණය දැන විශ්ලේෂණය 	<ul style="list-style-type: none"> • DNAහා RNA හි මූලික ව්‍යුහය පැහැදිලි කරයි. • DNAහි ගුණපැහැදිලි කරයි. • වර්ණදේශවල ව්‍යුහික නිර්මාණය විස්තර කරයි. • ප්‍රාග් න්‍යාෂ්ථීක වර්ණදේශ සූන්‍යාෂ්ථීක වර්ණදේශයෙන් වෙනසාට දක්වයි. • DNA ප්‍රතිව්‍යුත්තේම් වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි • DNA ප්‍රතිව්‍යුත්තයේ යාන්ත්‍රණය හා එහි වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි • DNAප්‍රතිව්‍යුත්ත සඳහා හාවිත වන එන්සයිම නම් කර එහි වැදගත්කම ප්‍රකාශ කරයි. • DNA ප්‍රතිව්‍යුත්ත වීමේ මූලික ලක්ෂණ පැහැදිලි කරයි. • ප්‍රාග්න්‍යාෂ්ථීක හා සූන්‍යාෂ්ථීක DNA ප්‍රතිව්‍යුත්ත වීමේ වෙනස්කම දක්වයි. • DNAප්‍රතිසංජ්‍යකරණය කිරීම සහ එහි වැදගත්කම කෙටියෙන් පැහැදිලි කරයි. 	06

		<ul style="list-style-type: none"> • නියුක්නියෝටයිඩ් බහිජ්කාර විළිසකර කිරීම - නියුක්නියෝස් දානාපොලිමරේස සහ දානාලිගේස 	<ul style="list-style-type: none"> • සෙලයක ප්‍රවේණික අණුව ලෙස DNAහි ලාක්ෂණික ගුණ පැහැදිලි කරයි. 	
	7.1.2 ජාන හා ඒවා ක්‍රියාකරන ආකාරය පරීක්ෂා කරයි	<ul style="list-style-type: none"> • ජාන වල ස්වභාවය - ප්‍රාග්න්‍යාෂ්ථික හා සූන්‍යාෂ්ථික • වර්ණදේහ වාදය • ප්‍රවේණි කේතය හා කෝබෝනය • එක්සේත්න, ඉන්ටෝන හා ජාන ප්‍රකාශනය තොකරන අනිකුත් ප්‍රදේශ (කේත තොවන) • ජාන ප්‍රකාශනයේ දල විස්මේෂණය • ප්‍රෝටීන සංස්මේෂණය හා අදාළව DNA, RNA හා එන්සයිම වල කාර්යභාරය. • one gene- one polypeptide එකඟාන-එක පොලිපොළෝටයිඩ් කළේමිතය • ප්‍රෝටීන සංස්මේෂණ යාන්ත්‍රණය • පොලිරයිඩ්සෝම • බැක්ටීරියාවල ජාන ප්‍රකාශයේ යාමනය 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රාග්න්‍යාෂ්ථික හා සූන්‍යාෂ්ථික ජ්‍යෙන්මයේ මූලික ව්‍යුහය හා සංවිධානය සහ ඒවායේ වෙනස පැහැදිලි කරයි. • ජාන හා වර්ණදේහ අතර සම්බන්ධතාව විස්තර කරයි. • ප්‍රවේණික කේතයේ ලක්ෂණ විස්තර කරයි. • ප්‍රෝටීන සංස්මේෂණයට හා අදාළව DNA, RNA හා එන්සයිම වල කාර්යභාරය සාකච්ඡා කරයි. • ප්‍රෝටීන සංස්මේෂණයේ පියවර නම් කරයි. (ප්‍රතිලේඛන හා පරිවර්තන ක්‍රියාවලි) • බැක්ටීරියා ජාන ප්‍රකාශනයේ මූලික සංකල්ප පැහැදිලි කරයි. • වර්ණදේහ වාදයේ වටිනාකම ඇගය කරයි. 	09

		<ul style="list-style-type: none"> ප්‍රෝටීන වල ඉරණම සහ භායනය (trafficking and degradation) 	<ul style="list-style-type: none"> ජ්විතයට අණුක ජ්ව විද්‍යාවේ වැදගත්කම අගයයි. මෙසලය තුළප්‍රෝටීනදිගානතිය භායාමනය අගය කරයි 	
	7.1.3. විකෘතිවල අණුක පදනම විහාග කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> විකෘති හා විකෘතිකාරක විකෘති කාරක <ul style="list-style-type: none"> ජාන විකෘති වර්ණදේහ විකෘති විකෘති නිසා හට ගන්නා මානව ප්‍රවේශී ආබාධ <ul style="list-style-type: none"> බවුන් සහ ලක්ෂණය වර්තන සහ ලක්ෂණය ක්ලයින්ගේලටර ලක්ෂණය වර්ණ අන්ධකාවය දුකුති රක්තහින්තාවය සමහර ප්‍රවේශීක ආබාධ නිවැරදි කිරීම සඳහා ප්‍රවේශී උපදේශනය පරිණාමයෙන් විකෘති වල කාර්යභාරය 	<ul style="list-style-type: none"> විකෘති යනපදයපැහැදිලි කරයි. විකෘති වලට හේතුවන සාධක විස්තර කරයි. විකෘති වර්ග හා ඒවාට උදාහරණ ප්‍රකාශ කරයි. දී ඇති මානව ප්‍රවේශීක ආබාධ විස්තර කරයි. සමහර මානව ප්‍රවේශී ගැටලු වැළකීමේ ලා ප්‍රවේශීක උපදේශනයේ වැදගත්කම සාකච්ඡා කරයි. පරිණාමයේ දී විකෘති වල වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි. පරිණාමයේ දී විකෘති වල දායකත්වය අගය කරයි. 	06

7.2.0 ජාන තාක්ෂණය පිළිබඳ දැනුම යාවත්කාලීන කර ගනීය	7.2.1 ජාන තාක්ෂණීක ක්‍රමවේද හා ගිල්ප ක්‍රම පිළිබඳව යාවත්කාලීන වේ.	<ul style="list-style-type: none"> • DNA ප්‍රහස්තනය හා නාලස්ථ පරීක්ෂණ <ul style="list-style-type: none"> • DNA වෙන්කර ගැනීමේ මුලධර්ම • DNA සමග ක්‍රියා කරන එන්සයිම (නියුක්විලෝගේස, ලයිගේස, පොලිමරේස) • ඇගරෝස් ජේල විද්‍යුතාගමනය • DNAඑෂණ, දෙමුහුම් කිරීම • ප්‍රතිසංයෝගීතDNAතාක්ෂණය හා ජාන ක්ලෝනකරණ <ul style="list-style-type: none"> • වාහක (බැක්ටීරීයා ජ්ලාස්මේ, හක්ෂක, ඩිස්ට් කාන්තිම) • DNA ප්‍රස්තකාල සංවිතය DNAසමූහිවය • ප්‍රතිවර්ත්ත ව්‍යාන්ස්ත්‍රිප්ටෙස් හාවිතය. • DNA ප්‍රස්තකාල හාවිත කිරීම • සළකුණු ජාන හාවිතය • ජාන ඇතුළු කිරීමේ පද්ධති සහ ක්‍රම(පරිණාමය, පාරනයනය/ Agrobacterium/ ජාන තුවක්කු) 	08	
	7.2.2 DNAවිශ්ලේෂණය පිළිබඳ යාවත්කාලීන වේ.	<ul style="list-style-type: none"> • DNA විශ්ලේෂණයේ (සීමාසිනියම් සහ DNA අනුක්‍රම නිර්ණයේ ක්‍රමවේද බලාපොරාත්තු තොවේ.) හාවිත වන තාක්ෂණය 	<ul style="list-style-type: none"> • සීමා සිනියම් හා ඒවායේ හාවිත කිරීම විස්තර කරයි. • DNA/ජාන බණ්ඩ අනුක්‍රම වල තොරතුරු ලබා ගැනීමේ වැදගත්කම ප්‍රකාශ කරයි. 	07

		<ul style="list-style-type: none"> -නිරෝධ සිකියම් -DNA අනුකූලය -DNA ඇගිලි සලකුණු - පොලිමරෝස දාම ප්‍රතික්‍රියාව <p>PCR</p>	<ul style="list-style-type: none"> • DNA ඇගිලි සලකුණු වල පියවර ප්‍රකාශ කරයි. • DNA ඇගිලි සලකුණුවල භාවිත ප්‍රකාශ කරයි. • PCR වතුයේ පියවර පැහැදිලි කරයි. • DNA විශ්ලේෂණයේ තවරක ක්‍රියාවලින් ලෙස PCR වතුය අගය කරයි. 	
7.2.3 ජාන තාක්ෂණයේ භාවිත පිළිබඳ යාචන්කාලීන වෙයි.		<ul style="list-style-type: none"> • ජානවිකරණය කළ ජීවීන් සහ ඔවුන්ගේ භාවිත කාමිකර්මය <ul style="list-style-type: none"> • කාමිකර්මය • වෛද්‍ය විද්‍යාව • කර්මාන්ත • ප්‍රවේශීක ව විකරණය කළ ජීවීන් භාවිතය පිළිබඳ සෞඛ්‍යමය, පාරිසරික හා සමාජ ආර්ථික ගැටුපු • කාටජ්නා (Cartagena) ගිවිසුම්පාතාතික ජේව් සුරක්ෂනා ගිවිසුම 	<ul style="list-style-type: none"> • ජානවිකරණය කළ ජීවීන් යනු ක්වුරුන්දයි කෙටියෙන් පැහැදිලි කරයි. • වෛද්‍ය විද්‍යාවේ දී, කාමිකර්මාන්තයේ දී හා කර්මාන්තවලදී ජාන විකරණය කරන ලද ජීවීන්ගේ භාවිත පැහැදිලි කරයි. • ප්‍රවේශීකව විකරණය කරන ලද ජීවීන් භාවිතය නිසා ඇතිවන පාරිසරික, සමාජ, ආර්ථික ගැටුපු සාකච්ඡා කරයි. • මානව වර්ගයාගේ ආරක්ෂාව උදෙසා ගෝලීය සම්මුති හා ජේව් සුරක්ෂනා ගිවිසුම වල වර්නාකම අගය කරයි. • කුතුහලය දනවන හා මතභේද වලට තුළුදෙන කේෂ්තුයක් ලෙස ජාන තාක්ෂණය අගය කරයි. • විවිධ කේෂ්තු වල ජාන තාක්ෂණයේ යෙදීම් අගය කරයි. 	04

ඒකකය - 08 - පාරිසරක ජීව විද්‍යාව

(කාලුවීමේදී40)

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් එල	කාලවීමේදී
8.1.0 ජීවීන් හා පරිසරය අතර අන්තර්සම්බන්ධතා මිලිබදීත්ව විද්‍යාත්මකවීශ්ලේෂණයක යෙදේයි.	8.1.2 පරිසර පද්ධතියක සංසටක විමර්ශනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පරිසර ජීව විද්‍යාව හැදින්වීම <ul style="list-style-type: none"> • වැදගත්කම • පරිසරයේ සංවිධාන මට්ටම • ජේව හා අජේව සංසටක 	<ul style="list-style-type: none"> • පරිසර විද්‍යාව අධ්‍යයනය කිරීමේ වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි. • පරිසරයේ ජීව සංවිධානවල මට්ටම වල අර්ථ දක්වයි. • ප්‍රධාන ජේව හා අජේව සංසටක ලැයිස්තුගත කර ඒවායේ වැදගත්කම සඳහන් කරයි. • පරිසරයේ විවිධ සංවිධාන මට්ටම තිබීම අගය කරයි. 	02
	8.1.2 පරිසර පද්ධතිවල ප්‍රධාන සූයාවලි අන්වේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පරිසර පද්ධතිවල ව්‍යුහය හා ව්‍යාකාරීත්වය <ul style="list-style-type: none"> • නිකේතනය හා වාසස්ථාන සංකල්පය • ජේවීය අන්තර් සූයා - ආහාර ජාල, ආහාර දාම ඉව්‍ය හා ගක්ති ගලනය - ගක්ති පිරිමිඩි 	<ul style="list-style-type: none"> • නිකේතනය හා වාසස්ථාන යන සංකල්ප කෙටියෙන් පැහැදිලි කරයි. • ජේව හා අජේව සංසටක අතර සම්බන්ධතා හැඳුනා ගනියි • දෙනලද පරිසර පද්ධති වල ආහාර දාම හා ආහාර ජාල ගොඩනෘතියි. • ආහාර දාමයක් මිස්සේ ගක්ති හානිය සිදුවන ආකාරය විස්තර කර පරිසර පද්ධතියක ඉව්‍ය හා ගක්තිය ගලන ආකාරය ප්‍රකාශ කරයි. • විවිධ පිරිමිඩි වර්ග පැහැදිලි කරයි. • පරිසර පද්ධතියක ජේව හා අජේව සංසටක අතර අන්තර්ක්‍රියා අගය කරයි. 	03

8.2.0 ගෝලිය හා දේශීය ජීවී පරිසර සංස්කරණ විෂමතාතිය ස්වභාවය ගෙවීමෙනය කරයි.	8.2.1 ලෝකයේ ප්‍රධාන බියෝම් පිළිබඳ අන්වීමෙනය කරයි.	බියෝම් <ul style="list-style-type: none"> • ලෝකයේ ප්‍රධාන හොමික බියෝම් (නිවරතන වනාන්තර, සවාන කන්තාර, වපරාල් කලාපය, තැණ බිම්, සෞමුෂ කලාපීය පළල් පත්‍ර දරණ වනාන්තර, උතුරු කේතුදර වනාන්තර, තුන්ද තැණ බිම්) • ව්‍යාප්තිය • ලාක්ෂණික 	<ul style="list-style-type: none"> • ලෝකයේ ප්‍රධාන හොමික බියෝම් වර්ග ලැයිස්තුතත කරයි. • ලෝකයේ බියෝම් වල ව්‍යාප්තිය විස්තර කරයි. • ප්‍රධාන ලාක්ෂණික ලක්ෂණ හාවිත කරමින් වෙනස් වර්ගවල බියෝම් වෙන් කොට හඳුනා ගනියි. • බියෝම්වල විවිධත්වය අගය කරයි. 	06
	8.2.2 ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර පද්ධති පිළිබඳ අන්වීමෙනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන පරිසර පද්ධති • හොමික <ul style="list-style-type: none"> • වනාන්තර <ul style="list-style-type: none"> • පහත රට වැසි වනාන්තර • වියැලි මෝසම් වනාන්තර • කදුකර වනාන්තර • කටු කැලු • තැණවීම් <ul style="list-style-type: none"> • සවානා • පතන • අභ්‍යන්තර තෙත් බිම් පරිසර පද්ධති <ul style="list-style-type: none"> • ගංගා හා ඇලමදාල • ජලාශ හා වැවි • වගුරු බිම් හා හැලි • විල්පු • වෙරළාග්‍රිත පරිසර පද්ධති <ul style="list-style-type: none"> • කළපු හා ගං මෝස • කඩ්බාලාන 	<ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකාවේ වෙනස් වර්ග වල පරිසර පද්ධති ප්‍රකාශ කරයි. • ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර පද්ධති වල ලාක්ෂණික ලක්ෂණ විස්තර කරයි. • එක් එක් පරිසර පද්ධතියේ පිහිටීම හඳුනා ගනියි. • දෙන ලද පරිසර පද්ධතිවල ප්‍රමුඛ විශේෂය ප්‍රකාශ කරයි. • ශ්‍රී ලංකාවේ පරිසර පද්ධති වල විවිධත්වය වටිනාකම් අගය කරයි. 	12

		<ul style="list-style-type: none"> • කොරල් පර • මුහුදු වෙරල • වැලි කදු • මුහුදු තෙඟ පෙන් (sea grass beds) • ලවණ වගරු 		
8.3.0 පරිසර සංස්ටකයක් ලෙස ජේව විවිධත්වය ගවේෂණය කරයි.	8.3.1 මානව ක්‍රියාකාරකම් වලට අදාළව ජේව විවිධත්වය හා තරේතන ගවේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ජේවවිවිධත්වය • ජේවවිවිධත්වයේ වටිනාකම - වානිජමය හා වානිජමය නොවන ද්‍රව්‍ය, පරිසරය, විනෝදය, ආවාර ධර්ම, සේවාවාන් ආදිය උදාහරණ සහිතව • ජේව විවිධත්වයට ඇති තරේතන සහ විශේෂ න්‍යාය වීම. • ජේව විවිධත්ව හායනය සිදුවන ප්‍රධාන යාන්ත්‍රණ - වාසස්ථාන අනිමිවීම සහ වාසස්ථාන කඩකඩ වීම, උපයෝගනය, පරිසර දූෂණය, ආකෘතික ආගාන්තුක විශේෂ හඳුන්වා දීම, දේශගුණික වෙනස්වීම්. • තරේතනයට ලක්වූ ජීවීන්ගේ විවිධ කාණ්ඩ (අන්තරායට ලක්වීමට ඉඩ ඇති. (VU)), අන්තරායට ලක්වූ (EN) අනියැයින් අන්තරායට ලක්වූ (CR), 	<ul style="list-style-type: none"> • ජේව විවිධත්වය, පරිසර පද්ධති විවිධත්වය, විශේෂ විවිධත්වය සහ ප්‍රවේශී විවිධත්වය අර්ථ දක්වයි. • ප්‍රධාන තේමාවන්ට අදාළව ජේව විවිධත්වයේ වටිනාකම විස්තර කරයි. • ජේව විවිධත්වය හායනය සිදුවන ප්‍රධාන මාරුග පහක් ශ්‍රී ලාංකිය උදාහරණ සහිතව ප්‍රකාශ කරයි. • න්‍යායීම ස්වභාවික ක්‍රියාවලියක් වන නමුත් මිනිස් ක්‍රියාකාරම් මගින් න්‍යායීමේ වෛගය අධිකව වැඩිවන බව පැහැදිලි කරයි. • රතු දත්ත ගුන්පායට අනුව තරේතනය ලක්වූ විශේෂ අර්ථ දක්වයි. • ජේව විවිධත්වය උණුසුම් කළාපය යනු කුමක්දයි පැහැදිලි කරයි. • ජේව විවිධත්ව උණුසුම් කළාපවල සිටින ප්‍රධාන ජීවී කාණ්ඩ අර්ථ දක්වා එක් එක් කාණ්ඩ සඳහා අදාළ ශ්‍රී ලාංකික උදාහරණ ප්‍රකාශ කරයි. 	07

		<p>වනමය ලෙසන්වීම් වූ. (EW)විශේෂ පමණක් කාක හා සත්ත්වයන් උදාහරණ ලෙස.</p> <ul style="list-style-type: none"> • මෙහෙතුව විවිධත්ව උණුසුම් කළාපවල සිටින පහත කාණ්ඩ සුදුසු හී ලොකික උදාහරණ සහිතව <ul style="list-style-type: none"> • ඒකදේශීය විශේෂ • දේශීය විශේෂ • විදේශීක විශේෂ • පර්යටන විශේෂ • අවකිෂ්ට විශේෂ • ධර්යාදාරී විශේෂ • මූලස්ථාන විශේෂ • ආක්‍රමණික විශේෂ 	<ul style="list-style-type: none"> • ශ්‍රී ලංකාවේ අනිවිශාල මෙහෙතුව විවිධත්වය අගය කරමින් එය ආරක්ෂා කරගැනීමට ගතයුතු ක්‍රියාමාර්ග වල වැදගත්කම හඳුනාගනියි. 	
8.4.0 පරිසරයට අදාළ වූ ගෝලීය ගැටුලු ගවේෂණය කරයි.	8.4.1 ගෝලීය පාරිසරික ගැටුලු පිළිබඳ යාවත්කාලීන වේ.	<ul style="list-style-type: none"> • ගෝලීය පරිසර ගැටුලු සඳහා දායක වනකරුණු හා ඒවායේ බලපැමි <ul style="list-style-type: none"> • ගෝලීය උණුසුම්වීම හා දේශගුණීක විපර්යාසය, ඕසේෂ්න් වියන හායනය, අම්ල වැසි, කාන්තාරකරණයට දායක වන සාධක වන හා ඒවායේ බලපැමි විස්තර කරයි. • ගෝලීය පාරිසරික ගැටුලු කෙරෙහි මිනිස් බලපැමි අවම කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිගනී. 	<ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රධාන ගෝලීය පාරිසරික ගැටුලු ලැයිස්තු ගත කරයි. • ගෝලීය උණුසුම්වීම හා දේශගුණීක විපර්යාසය, ඕසේෂ්න් වියන හායනය, අම්ල වැසි, කාන්තාරකරණයට දායක වන සාධක වන හා ඒවායේ බලපැමි විස්තර කරයි. • ගෝලීය පාරිසරික ගැටුලු කෙරෙහි මිනිස් බලපැමි අවම කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමේ වැදගත්කම පිළිගනී. 	05

8.5.0 පරිසර හා ජේව් විවිධත්වය හා සංරක්ෂණය පිළිබඳ ක්‍රම ගවේෂණය කරයි.	8.5.1 ජේව් විවිධත්වය හා පරිසරය ගෝලීය හා ජාතික මට්ටමීන් සංරක්ෂණය කරන ආකාරය අන්වේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ජේව් විවිධත්ව සංරක්ෂණයේ මූලික මාරග දෙක (ස්ථානිය හා විතැන්සංරක්ෂණය) ක්‍රමලදාහරණ සහිතව පුහුණු කිරීම් • පහත සඳහන් අන්තර්ජාතික ගිවිසුම් වලප්‍රතිඵල <ul style="list-style-type: none"> • CITES සම්මුතිය • ජේව් විවිධත්වය සම්මුතිය (Convention of biological diversity) • Ramsar සම්මුතිය • Marpol සම්මුතිය <ul style="list-style-type: none"> • මොන්ට්‍රෝ ප්‍රඟාප්‍රතිය <ul style="list-style-type: none"> • කියෝශ්වො සම්මුතිය • බාසල් සම්මුතිය • ප්‍රධාන ජාතික පරිසර නීති <ul style="list-style-type: none"> • සත්ව හා ගාක ආරක්ෂක ආයුෂ්පතන • ජාතික පාරිසරික පනත 	<ul style="list-style-type: none"> • ස්ථානිය හා විතැන් සංරක්ෂණ ක්‍රම උදාහරණ සහිතව පැහැදිලි කරයි. • ගෝලීය ගිවිසුම්, ප්‍රධාන ජාතික නීති සම්පාදන සහ ඒවා පිළිබඳ පරීජාලනය පිළිබඳ දැනුම සහ අවබෝධය ආදර්ශනය කරයි. • ජේව් විවිධත්ව සංරක්ෂණය සඳහා අන්තර්ජාතික ගිවිසුම්, සහ ජාතික නීති පැවතීමේ වැදගත්කම පිළිගනියි. 	05
---	--	--	--	----

ජ්‍යෙකුය 09-ක්ෂේරීම් විද්‍යාව

(කාලවිපෝද්‍යා)

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් එල	කාලවිපෝද්‍යා
9.1.0 ක්ෂේරීම් විවිධත්වය හා ඔවුන් හැසිරවීම විමර්ශනය කරයි.	9.1.1 ක්ෂේරීම් විවිධත්වය හා ස්වභාවය පිළිබඳ ගැවීමෙනය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂේරීම් හේතුන් ගේ ස්වභාවය <ul style="list-style-type: none"> • සාමේෂීක්ෂ තරම හා මිනුම් ඒකකවලට අනුව ක්ෂේරීම් හේතුන්ගේ අණ්ඩුක්ෂීය ස්වභාවය • ක්ෂේරීම් හේතුන්ගේ සාර්ථක (ubiquitous) ස්වභාවය <ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂේරීම් හේතුන්ගේ අධික වර්ධන වෙයය • ක්ෂේරීම් හේතුන්ගේ රුපීය, පෙර්ශණීය හා කායකරුම්ය විවිධත්වය • ක්ෂේරීම් හේතුන් වර්ග <ul style="list-style-type: none"> • බැක්ටේරියා ආකියා හා සයනොබැක්ටේරියා • ඒක සෙසලික ප්‍රාටිස්ටා • දිලිර • වෙනත් කාණ්ඩ- Mollicutes (මයිනොප්ලාස්මා හා ගයිනොප්ලාස්මා), වෙවරස, වෙවරෝයිඩ්, ප්‍රියෝන • රෝග ඇතිකරන කාණ්ඩ ලෙස වෙවරස, වෙවයිරෝයිඩ්, ප්‍රියෝන වල ස්වභාවය 	<ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂේරීම් හේතු ලෝකයේ ස්වභාවය විස්තර කරයි. • ක්ෂේරීම් හේතුන්ගේ රුපීය, පෙර්ශණීය හා කායකරුම්ය විවිධත්වය විස්තර කරයි. • ක්ෂේරීම් හේතුන්ගේ තකසේන විවිධත්වය ප්‍රකාශ කරයි. • වෙවරස, වෙවරෝයිඩ් හා ප්‍රියෝනවල ප්‍රධාන ව්‍යුහමය ලක්ෂණ විස්තර කරයි. • බැක්ටේරියා හක්ෂකවල ජාරක වකුය ව්‍යංජනක(Lytic cycle) ජාරන වකුය (Lysogenic cycle) විස්තර කරයි. • රෝග කාරක ලෙස වෙවරස, වෙවරෝයිඩ්, හා ප්‍රියෝන අගය කරයි. • ස්කේරීම් හේතු ලෝකයේ අතිවිශාල විවිධත්වය අගය කරයි. 	10

	9.1.2 ක්‍රේඛ්‍රේවී විද්‍යාවේ මූලික විද්‍යාගාර ක්‍රමවේද ගවේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ජ්‍යෙෂ්ඨ හරණය සිදු කරන ආකාර <ul style="list-style-type: none"> • හොඳික - තෙත් තාපය, වියලි තාප, පටල පෙරහන්, UV කිරණ • රසායනික - විෂධිජ නාංක • සරල රෝපණ මාධ්‍යයක් පිළියෙළ කිරීම. (පෝෂා ඒගාර හා අර්ථාපල් බෙක්ස්ටෝස් ඒගාර්) රා/යෝගේ මූල ගැටිති සාම්පලයකින් ආමුණුලනය කිරීම. • සරල වර්ණක හාවිතයෙන් යෝගවී හෝ රා වල සිටින බැක්ටීරියා වර්න ගැන්වීම. • ජලය රෝපණ මාධ්‍ය විද්‍යුරු උපකරණ, තාප අස්ථියි ඉව්‍ය ආමුණුලන කුටු, ජ්‍යෙෂ්ඨ හරණය කිරීමේ ශිල්පීය ක්‍රම. • ක්‍රේඛ්‍රේවී ගහන පාලනය සඳහා මධ්‍යසාර හෝ වෙනත් විෂධිජ නාංක හාවිතය. 	<ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රේඛ්‍රේවී පාලනය කිරීමේ රසායනික හා හොඳික ක්‍රම ප්‍රකාශ කරයි.(NA/PDA) • සරල රෝපණ මාධ්‍යයක් සකස් කර එය රා සාම්පලයක් /යෝගේ මගින් ආමුණුලනය කර රා සාම්පලයක /යෝගේ /මූල ගැටිති වල සිටින ක්‍රේඛ්‍රේවීන් වර්ණ ගන්වයි. • සරල වර්ණ ගැන්වීමේ තාක්ෂණික ක්‍රම හාවිතයෙන් රෝපණය කරන ලද ක්‍රේඛ්‍රේවීන් ආලෝක අන්වීක්ෂය යටතේ නිරීක්ෂණය කරයි. • විද්‍යාගාර තත්ත්ව ක්‍රේඛ්‍රේවීන් පරිභරණය, නිරීක්ෂණය හා පාලනයට අදාළ ක්‍රස්ථාන වර්ධනය කරයි. • ඇතැම් ක්‍රේඛ්‍රේවීන් රෝපණය කළ නොහැකි බව අයය කරයි. 	06
9.2.0.මානව ආසාදන රෝග කාරක ලෙස ක්‍රේඛ්‍රේවීන් පිළිබඳව අන්වීක්ෂණය කරයි.	9.2.1 ආසාදන රෝගවලට අදාළ සංකල්ප හා මූලධර්ම පිළිබඳ ගවේෂණය කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • ක්‍රේඛ්‍රේවීන් හා රෝග <ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් දේහයේ ජීවත්වන සාමාන්‍ය ක්‍රේඛ්‍රේවීන් සුමුදායේ ස්වභාවය, පැතිරීම හා කෘත්‍යා • ආසාදන රෝග වලට අදාළ පහත සඳහන් සංකල්ප • ව්‍යාධිජනකයා 	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් සිරුර ක්‍රේඛ්‍රේවීන් ස්වභාවය, ව්‍යාච්‍යා හා ඔවුන්ගේ කාරයභාරය සාකච්ඡා කරයි. • ආසාදන රෝග වලට අදාළ පද පැහැදිලි කරයි. 	05

	<ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යාධිජනකතාව • ධාරකයා • පරපෝෂීතයා • ධාරකයා හා පරපෝෂීතයා හා ව්‍යාධිජනකයා අතර සම්බන්ධතාවය. • ව්‍යාධිජනකයන්ගේ ලාක්ෂණික <ul style="list-style-type: none"> • ප්‍රව්‍යීඩතාවය හා ප්‍රව්‍යීඩතා සාධක • ආක්‍රමණීකතාව - එන්සයිමලවල ක්‍රියාව <ul style="list-style-type: none"> ° පොස්පොලයිලේස්, ලෙසින්ස්ස්, හයුලුරෝනිචිස් • බුලකජනකතාවය - <ul style="list-style-type: none"> • අන්ත්ස්ඩූලකු - <i>Salmonella typhi</i> • බහිඛුලක - (cytotoxins, - <i>Corynebacterium diphtheriae</i>, enterotoxins – <i>Vibrio cholerae</i> neurotoxins – <i>Clostridium tetanus</i>) • ව්‍යාධිජනකයින් මිනිස් සිරුරට ඇතුළු වන ප්‍රවේශ මාර්ග <ul style="list-style-type: none"> • ශ්වසන පද්ධතිය • මොතු ලිංගික මාර්ගය • ආමාශාන්තීක මාර්ගය • සම මත කුවාල 	<ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යාධිජනක ක්ෂේද ජීවීන්ගේ වැදගත් ලාක්ෂණික ප්‍රකාශ කරයි. • ව්‍යාධිජනකතාවයට අදාළ ප්‍රව්‍යීඩතා සාධක පහදා දෙයි. • ව්‍යාධිජනක කෙරෙහි බුලකජනකතාවය කෙරෙහි ප්‍රව්‍යීඩතා සාධකවල කාරය හාරය පහදා දෙයි. • ආක්‍රමණතාවය හා බුලකජනකතාවය ප්‍රව්‍යීඩතාව ප්‍රමාණයට සම්බන්ධ කරයි. • අනත්ඛුලක හා බහිඛුලක නිපදවන ක්ෂේදීවන් සඳහා උදාහරණ සඳහන් කරයි. • ව්‍යාධිජනකයන් මිනිස් සිරුරට ඇතුළුවන ප්‍රවේශමාර්ග සඳහන් කරයි. • අසාදන රෝගයක් ඇතිකිරීමෙහි ලා ව්‍යාධිජනක ක්ෂේද ජීවීන්ගේ ස්වභාවය හඳුනාගනීය. 	
--	--	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> • වැදගත් අවයව වල ඇතිවන රෝග (රෝග කාරකය පමණක් ප්‍රමානවත් වන ආතර රෝග ලක්ෂණ අනුග්‍රහය) • හම <ul style="list-style-type: none"> • පැපොල • රුබේල්ලා • සරම්ප • ඇස <ul style="list-style-type: none"> • අක්ෂී පටල ප්‍රදානය (බැක්ටීරියා වෙවරස) • ස්නායු පද්ධතිය <ul style="list-style-type: none"> • බැක්ටීරියා මෙනින්ඡ් පටල ප්‍රදානය • පිටතැස්ම • ජලහීතිකාව • හත් සනාල පද්ධතිය <ul style="list-style-type: none"> • රුමැට්ටික් උණ • ස්වසන පද්ධතිය <ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂේය රෝගය • නියුමෝතියාව • ඉන්ංළවන්සාව • ආහාර ජරණ පද්ධතිය <ul style="list-style-type: none"> • හෙපටයිටිස් • ආහාර විෂ වීම • කොළරාව <p>• උනසන්නිපාතය (වයිපොයිඩ් උණ)</p> <p>• මෙශ්‍ර පද්ධතිය</p>	<ul style="list-style-type: none"> • මිනිස් සම, ඇස, ස්නායු පද්ධතිය, හත් සනාල පද්ධතිය, ශ්වසන පද්ධතිය, ආහාර ජරණ පද්ධතිය, ප්‍රානක පද්ධතිය, මෙශ්‍ර පද්ධතිය සහ ප්‍රතිග්‍රීතිකරණ පද්ධතිය ආදියේ ඇතිවන ප්‍රධාන ආසාදන රෝග හා එවායේ රෝග කාරකයන් ද සම්ග ප්‍රකාශ කරයි. • මිනිස් සම, ඇස, ස්නායු පද්ධතිය, හත් සනාල පද්ධතිය, ශ්වසන පද්ධතිය, ආහාර ජරණ පද්ධතිය, ප්‍රානක පද්ධතිය, මෙශ්‍ර පද්ධතිය සහ ප්‍රතිග්‍රීතිකරණ පද්ධතිය ආදියේ ඇතිවන ප්‍රධාන ආසාදන රෝග වළක්වා ගන්නා ආකාර විස්තර කරයි. • රෝග සැදිමේ හි ලා ක්ෂේර ජීවීන්ගේ කාර්ය හාරය වටහා ගනියි.
--	--	---

		<ul style="list-style-type: none"> • මේ උණ (ලෙප්ටොස්පයිරෝසීයාව) • ප්‍රජනක පද්ධතිය • ගොනෝරියාව • ලිංගික හර්ථීස් • ප්‍රතිශක්තිකරණ පද්ධතිය <ul style="list-style-type: none"> • AIDS 		
9.2.2 ක්ෂේරීම් ගහණ පාලනය කිරීමේ ක්‍රම ගවේෂණය කරයි.		<ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂේරීම් රෝග පාලනය සඳහා ගත හැකි ක්‍රියාමාර්ග <ul style="list-style-type: none"> • ව්‍යාසාදක හාවිතය • ප්‍රතිපූතික හාවිතය • ප්‍රතිශක්තිකරණය <ul style="list-style-type: none"> • එන්නත • ක්ෂේරීම් රෝග සුව කිරීමේ ක්‍රම <ul style="list-style-type: none"> • රසායනික විකිත්සා • ප්‍රතිඵලක 	<ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂේරීම් මගින් වැළඳෙන රෝග පාලනය කිරීමෙහිදීව්‍යාසාධක හා ප්‍රතිපූතිකවල කාර්ය හාරය විස්තර කරයි. • ව්‍යාසාධක හා ප්‍රතිපූතික වෙන්කර දක්වයි. • ක්ෂේරීම් රෝග පාලනය සඳහා ප්‍රතිඵ්‍යුතුකවල කාර්ය හාරය සඳහන් කරයි. • එන්නත් ආකාර සඳහන් කරයි. • ක්ෂේරීම් ආසාදක රෝග මරුදනයේ දී එදිනෙනු ජීවිතයේ ස්වස්ථාප්‍රාග්‍රෑවල වැදගත්කම අගය කරයි. • ආසාදන රෝග මරුදනය සඳහා කෘතිම ප්‍රතිශක්තිකරණ ක්‍රම අගය කරයි. 	03

<p>9.3.0 කර්මාන්ත, කාෂිකර්මය, පරිසරය සඳහා ක්ෂේද ජීවීන් භාවිතය හා කාෂිකර්මය සඳහා පාඨු ක්ෂේද ජීවීන්ගේ ඇති දායකත්වය අන්වේෂණය කරයි.</p>	<p>9.3.1 කර්මාන්ත, කාෂිකර්මය හා පාරිසරය කළමණාකරණය සඳහා ක්ෂේද ජීවීන් යොදා ගැනීම පිළිබඳ අන්වේෂණය කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • කර්මාන්ත, කාෂිකර්මයේ හා පරිසරය සඳහා ක්ෂේද ජීවීන් භාවිතය • ක්ෂේද ජීවී පරිවෘත්තීය ක්‍රියා මගින් එල නිපදවීමට අදාළ මූලික මූල ධරුම • රසායනික ක්‍රියාවලියකට වඩා ක්ෂේද ජීවී ක්‍රියාවලි යොදා ගැනීමේ වාසි • කර්මාන්ත සඳහා ක්ෂේද ජීවීන් භාවිත කිරීම. - තනි සෙසල ප්‍රෝටීන්, මධ්‍යසාර හා මධ්‍යසාරීය පාන, විනාකිරී, කිරී ආහාර, කාබනික අම්ල, ලොහ නිස්සාරණය, විටමින්, එන්නත්, එන්සයීම, ප්‍රතිඵ්‍යවක, මානව ඉන්සිජුලින්, මානව වර්ධක හෝරමෝනය, පල් කිරීම, ජීව වායුව නිපදවීම, ගෙජව ඉන්ධන, බෙකරි නිෂ්පාදන • පාරිසරික ක්‍රියාවලීන් සඳහා ක්ෂේද ජීවීන් යොදා ගැනීම (ගෙජව ප්‍රතිකර්මකරණය, අපද්‍රව්‍ය පිළියම් කිරීම) • කාෂිකර්මාන්තයේ දී ක්ෂේද ජීවීන් යොදා ගැනීම 	<ul style="list-style-type: none"> • වානිජ නිෂ්පාදන සඳහා ක්ෂේද ජීවීන් භාවිත කිරීමේ වාසි විස්තර කරයි. • එල සැදීම සඳහා වැදගත්වන ක්ෂේද ජීවීන්ගේ පරිවෘත්තීය ක්‍රියාවලි මූලධර්ම විස්තර කරයි. • කාර්මික නිෂ්පාදන වලදී ක්ෂේද ජීවීන් ගේ යෙදීම ප්‍රකාශ කරයි. • ක්ෂේද ජීවීන්, ඔවුන්ගේ නිෂ්පාදිත හා නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය මත පදනම් වූ කර්මාන්ත වෙන් කොට දක්වයි. • පරිසර කළමණාකරනයේදී ක්ෂේද ජීවීන්ගේ භාවිත ප්‍රකාශ කරයි. • කර්මාන්ත සඳහා රසායනික ක්‍රියාවලි වලට වඩා ක්ෂේද ජීවීන් කර්මාන්ත වල යොදා ගැනීමේ වාසි අගය කරයි. 	<p>06</p>
--	---	--	--	------------------

		<ul style="list-style-type: none"> • ජෙෂව පොහොර (දිලිරක මුල්, පොස්පේට් දාචා බවට පත් කිරීම, නයිටුජන් තිරකිරීම, ශාක වර්ධක ද්‍රව්‍ය) • ජෙෂව කාමිනාගක / ජෙෂව පාලන කාරක • කොමිපොස්ට් සැසීම 		
	9.3.2 පාංශු සෞඛ්‍ය පවත්වා ගැනීම සඳහා පාංශු ක්ෂූද ජීවිත්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වය ගෙවීමෙන් කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පාංශු ක්ෂූද ජීවිත්ගේ ස්වභාවය, ව්‍යාප්තිය සහ කාර්යභාරය <ul style="list-style-type: none"> • පාංශු ක්ෂූද ජීවී ආකාර • ගැහුර අනුව ව්‍යාප්තිය • පාංශු ස්ථූද ජීවිත්ගේ කාරය හාරය • බනිඡ වත්මිකරණයේ දී ක්ෂූද ජීවිත්ගේ කාර්යභාරය <ul style="list-style-type: none"> • බනිඡහාවනය • කාබන්වකාය • නයිටුජන් වකාය • ගාක වර්ධනයට අදාළ පාංශුක්ෂූද ජීවිත් • ගාක මුල් ආශ්‍රිත ක්ෂූද ජීවිත්ගේ අන්තර ක්‍රියා <ul style="list-style-type: none"> • මූල ගෝල • දිලිරක මූල සංගම් 	<ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂූද ජීවිත්ගේ වර්ධනය සඳහා පසේ රසායනික හා හොතික පරිසරය සෞඛ්‍ය සම්පත්න මාධ්‍යක් ලෙස ක්‍රියාකරන්නේ කෙසේදි විස්තර කරයි. • පාංශු ක්ෂූද ජීවිත්ගේ ස්වභාවය, ව්‍යාප්තිය හා කාර්යභාරය විස්තර කරයි. • ද්‍රව්‍ය වත්මිකරණයේදී වියෝජකයන් වශයෙන් පාංශු ක්ෂූද ජීවිත්ගේ කාර්යභාරය පැහැදිලි කරයි. • නයිටුජන්, කාබන් වත්මිකලදී හා බනිඡ හවනයේදී ක්ෂූද ජීවිත්ගේ පුවිණේ කාර්යභාරය විස්තාරණය කරයි. • ගාක වර්ධනයට අදාළව පාංශු ක්ෂූද ජීවිත්ගේ අන්තර ක්‍රියා විස්තර කරයි. • ගාක වර්ධනයට අදාළව පාංශු ක්ෂූද ජීවිත්ගේ අන්තර ක්‍රියා විස්තර කරයි. • පාංශු ඉණාන්මකභාවය වැඩිදියුණු කිරීමෙහි ලා ක්ෂූද ජීවිත්ගේ කාර්යභාරය විස්තර කරයි. • ක්ෂූද ජීවිත් සතු වියෝජන කාර්යභාරය අගය කරයි 	06

9.4. 0 ජලයේ ගුණාත්මක හාවය පවත්වා ගැනීම සහ සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය ය සඳහා ක්ෂේත්‍ර විද්‍යාත්මක සංකල්ප හාමුලධර්ම හාවිත කරයි.	9.4. 1පානීය ජල සැපයුම හා අපජලය කළමනාකරණය සඳහා ක්ෂේත්‍ර විද්‍යාත්මක සංකල්ප හාමුලධර්ම හාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • පානීය ජල සැපයුම හා ගෙහින් අපජලය සම්බන්ධ ක්ෂේත්‍ර ජ්‍යෙෂ්ඨ විද්‍යාව • පානීය ජල දූෂණය • ජලය මගින් සම්ප්‍රේෂණය වන රෝග • දුරක්‍රියාත්මක ප්‍රශ්න සඳහා ප්‍රශ්න සැපයුම ජ්‍යෙෂ්ඨ හාවිත කරයි. • අපජලය -ජලය පිරියම් කිරීමේ ක්‍රියාවලිය • අපජලය -ගෙහින් හා කාර්මික • ස්වභාවික ජල ප්‍රහව්‍යවලට අප ජලය විශාල පරිමාවක් එකතු කිරීමෙන් සිදුවන අනිතකර බලපෑම. • කාර්මික අපජලය පිරියම් කිරීමේ ප්‍රධාන පියවර හා මූලධර්ම කෙටියෙන් දක්වයි. 	<ul style="list-style-type: none"> • පානීය ජලය දූෂණය විය හැකි මාරුග විස්තර කරයි. • ප්‍රධාන ජලදූෂක ලැයිස්තු ගත කරයි. • ජලය මගින් සම්ප්‍රේෂණය කරන රෝග ලැයිස්තු ගත කරයි. • මල උච්ච වලින් ජලය දූෂණය වීමට දුරක්‍රියාත්මක ප්‍රකාශ කරයි. • නගරික පානීය ජලය පිරිපහද පිරියතක ජලය පිරියම් කිරීමේ පියවර කෙටියෙන් දක්වයි. • ස්වභාවික ජල ප්‍රහව්‍යවලට අප ජලය මූදානැරීමේ බලපෑම පැහැදිලි කරයි. • කාර්මික අපද්‍රව්‍ය පිරියම් කිරීමේ ප්‍රධාන පියවර හා මූලධර්ම කෙටියෙන් දක්වයි. • ජලය දූෂණය හා එහි අනිතකර බලපෑම් වලක්වා ගැනීම සඳහා අපජලය පිරියම් කිරීමේ කුමවල වැදගත්කම අය කරයි. 	06
	9.4. 2 පාරිසරික හා සනීපාරක්ෂාව සඳහා සන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිව්‍යුතු කරණයේ වැදගත්කම ගෙවීමෙන් සාර්ථක කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> • සන අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය • පාරිසරික හා සනීපාරක්ෂාව සඳහා සන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිව්‍යුතු කරණයේ වැදගත්කම • සන අපද්‍රව්‍යවලට අදාළව පාරිසරික ගැටුපු • සන අපද්‍රව්‍ය මගින් ඇතිවන ගැටුපු අවම කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලි 	<ul style="list-style-type: none"> • සන අපද්‍රව්‍යවල ස්වභාවය විස්තර කරයි. • පාරිසරික හා සනීපාරක්ෂාව සඳහා සන අපද්‍රව්‍ය ප්‍රතිව්‍යුතු කරණයේ වැදගත්කම පැහැදිලි කරයි. • සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය සඳහා අදාළ තාක්ෂණික කුම විස්තර කරයි. • සන අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණයේ වැදගත්කම අය කරයි. 	02

<p>9.5.0 ආහාර නරක්වීම සඳහා ක්ෂේද ජීවීන්ගේ බලපෑම ගැවීෂණය කරයි.</p>	<p>9.5.1 දුම්ත ආහාර මගින් වැළදෙන රෝග තිබාරනය සඳහා දායක වෙයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂේද්ධීවින් හා ආහාර වැළදෙන රෝග තිබාරනය සඳහා දායක වෙයි. • ක්ෂේද්ධීවින් මගින් සිදුවන ආහාර නරක් වීම. - ආහාරවල ජලය හා පෝෂක දුව්‍ය පැවතීම ක්ෂේද ජීවී වර්ධනයට උපකරී වන බව. • ක්ෂේද්ධීවින් මගින් ආහාර නරක්වීමේ දී ආහාරයේ සිදුවන හොතික, රසායනික හා පෙළවීය වෙනසකම් • ආහාර නරක් වීම කෙරෙහි පබලපාන බාහිර සාධක (උණ්ණත්වය, ඔක්සිජන් සැපයුම, ආර්ද්‍රතාවය) • ආහාර නරක් වීම කෙරෙහි බලපාන අභ්‍යන්තර සාධක (pH අගය, තෙතමන ප්‍රමාණය, පෝෂක ප්‍රමාණය, ආහාරයේ ජීව විද්‍යාත්මක ව්‍යුහය) • ආහාර මගින් වැළදෙන බැක්ටීරියා රෝග <ul style="list-style-type: none"> • ආහාර මගින් වැළදෙන ආසාදන • ආහාර විෂ වීම • ආහාර මගින් වැළදෙන ආසාදන <ul style="list-style-type: none"> • උණසන්නිපාතය-Salmonella typhi • අතිසාරය-Shigella • කොළරාව-Vibrio cholera 	<ul style="list-style-type: none"> • ක්ෂේද ජීවීන් මගින් ආහාර පහසුවෙන් නරක් වන්නේ කෙසේදියි පහදයි. • ක්ෂේද ජීවී ත්‍යාව මගින් ආහාරවල සිදුවන හොතික හා රසායනික වෙනස්වීම් පැහැදිලි කරයි. • ආහාර නරක්වීම කෙරෙහි බාහිර හා අභ්‍යන්තර සාධකවල බලපෑම පැහැදිලි කරයි. • ආහාර නරක් වීම මිනිසාගේ සෞඛ්‍ය කෙරෙහි ඇතිකරන බලපෑම විස්තර කරයි. • මිනිසාට ආහාර ආසාදන ඇතිකරන ව්‍යාධිනකයින් ලැයිස්තු ගත කරයි. • ආහාර සුරක්ෂිතතාව කෙරෙහි ක්ෂේද ජීවීන්ගේ බලපෑම අගය කරයි. 	<p>06</p>
--	---	---	---	------------------

		<ul style="list-style-type: none">• ආහාර විෂ වීම<ul style="list-style-type: none">• <i>Staphylococcus aureus</i> මගින් ආහාර විෂ වීම• <i>Clostrium botulinum</i> මගින් බොටුලිස්ම• දිලිර මගින් ඇශ්ලමෝක්සින් -<i>Aspergillus flavus</i>	
--	--	--	--

ජ්‍යෙකුය 10 - ව්‍යවහාරක ජීව විද්‍යාව

(කාලවේපේද 25)

නිපුණතාව	නිපුණතා මට්ටම්	සන්ධාරය	ඉගෙනුම් එල	කාලවේපේද
10.1.0 ජ්‍යෙකුය මට්ටම වැඩි දියුණු කර ගැනීමට ජ්‍යෙකුය විද්‍යාත්මක සංකල්ප මූල ධරම හාවිත කරයි.	10.1.1 විසිතුරු මසුන් වගා පද්ධති අන්වේෂණය කරයි	<ul style="list-style-type: none"> ඡලජීවී වගාව <ul style="list-style-type: none"> ඡලජීවී වගාවේ අවශ්‍යතාව වගාකළ හැකි විශේෂවල සාමාන්‍ය පොදු ලක්ෂණ විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාව <ul style="list-style-type: none"> හාවිත කරන විශේෂ ඡලාලයක් පවත්වා ගැනීම (Aquarium) පොදු රෝගාබාධ විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාවට ඇති පාරිසරික බලපෑම් 	<ul style="list-style-type: none"> ඡලජීවී වගාවට වැදගත්කම හඳුනාගනීය. වගාකළ හැකි විශේෂ වල සාමාන්‍ය ලක්ෂණ විස්තර කරයි. විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාවේදී හාවිත වන ජ්‍යෙකුය ලැයිස්තුවක් සාදයි. ඡලාලයක් පවත්වා ගන්නා ආකාරය විස්තර කරයි. විසිතුරු මසුන් අතර ඇති පොදු ලෙඛ රෝග ලැයිස්තු ගත කරයි. විසිතුරු මත්ස්‍ය වගාවට ඇති පාරිසරික බලපෑම් සාකච්ඡා කරයි. විසිතුරු මත්ස්‍යයන්ගේ විවිධත්වය අගය කරන අතර ඡලාලයක් සැදීමට කැමැත්තක් ඇති කරගනී. 	05
	10.1.2 උද්‍යාන බෙශ්‍ය හාවිතයන් ආශ්‍රිත අවස්ථා අන්වේෂණය කරය.	<ul style="list-style-type: none"> උද්‍යාන බෙශ්‍ය කුම <ul style="list-style-type: none"> පැල තවාන් කළමනාකරණය - අර්ථ දැක්වීම හා ගැටුපු ආරක්ෂිත කෘෂිකර්මය - හරින ගෘහය හා පොලිටනල් * බෙල් පෙපර්, කානේෂන් හා ස්ටෝරෝබරි පටක රෝපණය - මූල දරම සහ වැදගත්කම මල් වගාව(Floriculture) - බද්ධ 	<ul style="list-style-type: none"> පැල තවාන් කුමයේ ගැටුපු විස්තර කිරීම සහ සාකච්ඡා කිරීම. ආරක්ෂිත කෘෂිකර්මයේ කුම සහ තාරකිකත්වය විස්තර කරයි. ශ්‍රී ලංකාවේ හරින ගෘහය තුළ හා පොලිටනල් තුළ වගා කරන ගාක සඳහා උදාහරණ දෙයි. පටක වගාවේ මූල දරම හා වැදගත්කම විස්තර කරයි. 	05

		<p>කිරීම හා ප්‍රවාරනය , කැස්ට මල් (ඇන්තුරියම් සහ ඕක්බි), විසිනුරු පැල (රෝස, ඩිගෝනියා)</p>	<ul style="list-style-type: none"> මල් වගාවේ හාවිත වන ව්‍යාප්ති කුම හා බද්ධ කුම විස්තර කරයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ හාවිත වන මල් වගා කුම උදාහරණ සහිතව සඳහන් කරයි. කාලීකර්මාන්තයේ දී උදාහාන හෝග වගාවේ වැදගත්කම හා හාවිත අගය කරයි. 	
	10.1.3වාහක මගින් පැතිරෙන රෝග අවබෝධ කරගැනීම හා එම රෝග අවම කරගැනීමට ජ්ව විද්‍යා දැනුම හාවිත කරයි.	<ul style="list-style-type: none"> ඒඩිංගු, බරවා බොෂ්වන කුම <ul style="list-style-type: none"> වාහකයන්ගේ හා රෝග කාරකයින්ගේ ලාක්ෂණික බොෂ්වන ස්ථාන රෝග ලක්ෂණ පාලන කුම 	<ul style="list-style-type: none"> ඒඩිංගු, බරවා රෝග සම්පූෂණය වන කුම විස්තර කරයි. ආසාදන වල රෝග ලක්ෂණ විස්තර කරයි. වාහකයන් පාලනය කිරීම හා ඒ ආශ්‍රිත ගැටලු විස්තර කරයි. වාහක මගින පැතිරෙන රෝග නිවාරණය කිරීම සඳහා පරිසරය පිරිසිදුව තබා ගැනීමේ වැදගත්කම අගය කරයි. 	05

	<p>10.1.4 ආහාර කල් තබා ගැනීම සහ පශ්චාත් අස්වනු හානිය පිළිබඳ දැනුම සාර්ථක ලෙස එදිනෙදා ජීවිතයට හාවිත කරයි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ආහාර පරිරක්ෂණය <ul style="list-style-type: none"> • වැදගත්කම • මූලධර්ම • පශ්චාත් අස්වනු හායනය <ul style="list-style-type: none"> • පශ්චාත් අස්වනු හායනය සඳහා හේතු • පශ්චාත් අස්වනු හායනය අවම කිරීම (අස්වනු නොලිම, පරිවහනය, ගබඩා කිරීම හා ගෘහස්ථා ආහාර සැකසීමේදී) 	<ul style="list-style-type: none"> • ආහාර පරිරක්ෂණ සඳහා ඇති සංකල්පය හා වැදගත්කම විස්තර කරයි. • ආහාර පරිරක්ෂණ දී යොදා ගන්නා ක්මවල මූලධර්ම විස්තාරණය කරයි. • පශ්චාත් අස්වනු හායනයට හේතු සාකච්ඡා කරයි. • පශ්චාත් අස්වනු හායනයට අවම කරගැනීමට යොදා ගන්නා ක්ම විස්තර කරයි. • ආහාර පරිරක්ෂණ ක්මවල වැදගත්කම අගය කරයි. 	05
	<p>10.1.5 ජීව විද්‍යාව සම්බන්ධවනවා තාක්ෂණවල හාවිත පිළිබඳ යොදීමාවතකාලීන කර ගනියි.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ජීව විද්‍යාවට අදාළ නව්‍ය තාක්ෂණයේ යෙදීම <ul style="list-style-type: none"> • නැනෝ' ජීව විද්‍යාව • මූලික සෙසල ප්‍රතිකර්ම • මානව ගෙනෝම ව්‍යාපෘතිය හා වෙනත් ජීවිත්තේ ගෙනෝම 	<ul style="list-style-type: none"> • නැනෝ' තාක්ෂණය යනු ක්මක්දයි විස්තර කරයි. • ජීව විද්‍යාවේදී නැනෝ' තාක්ෂණයේ යෙදීම ප්‍රකාශ කරයි. • මූලික සෙසල යනු මොනවාදයි නම්කොට ඒවායේ ප්‍රහව ලැයිස්තුගත කරයි. • වෙළඳ විද්‍යාවේ දී මූලික සෙසල වල හාවිතාවන් ප්‍රකාශ කර ඒ ආශ්‍රිත ගැටලු සාකච්ඡා කරයි. • මානව ගෙනෝම ව්‍යාපෘතියේ හාවිත සහ එහි ප්‍රතිඵල විස්තාරණය කරයි. • ප්‍රතිකාර කළ නොහැකි මානව රෝගබාධ සඳහා මූලික සෙසල ප්‍රතිකර්මවල වැදගත්කම අගය කරයි. 	05

4.0 ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලිය

වත්මන් ගෝලීය නිපුණතා පාදක විෂයමාලා ප්‍රවණතාව වී ඇත්තේ සහයෝගීතා ඉගෙනුම් දිරි ගන්වන ඕස්‍ය කේන්ද්‍රීය ක්‍රියාකාරකම් තුළින්, ඉගැන්වීම් අඩුවා ගිය ඉගෙනුමක් හඳුන්වා දීමටයි.

පුද්ගල සමාජ සහ මානසික හැකියා සංවර්ධනය පෙර්ශණය කෙරෙන ක්‍රියාකාරකම් කෙරෙහි සිසුන්ගේ සත්‍යාචනය මෙහි දී අපේක්ෂා කෙරේ.

මේ සම්බන්ධයෙන් අවධාරණය කෙරෙන කරුණු:-

එක් එක් මාත්‍රකාවට අදාළ තාක්ෂණික යෙදුම් ගුරුවරයා විසින් සඳහන් කරනු ලැබේම.

ස්වයං පෙළඹීමක් සහිත ක්‍රියාකාරකම්වල යෙදෙමින් හැකි තාක් සාපුරු අත්දැකීම් ලබා ගැනීමට සිසුනට අවස්ථා සැලසීම අවශ්‍යතාව අනුව විශ්වසනීය ප්‍රහවලින් දැනුම සහ තොරතුරු උකහා ගැනීමට සිසුන් යොමු කිරීම.

5.0 පාසල් ප්‍රතිපත්ති සහ වැඩසටහන්

1. අදාළ ඉගෙනුම් එල සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා ඉගෙනුම් - ඉගැන්වීම් ක්‍රියාවලියක් අනුගමනය කිරීමේ නිදහස ගුරු හවතා සතු ය.
2. විෂය නිරද්‍යායේ සහභාරය යටතේ ම තද කළ අකුරින් මුද්‍රණය කර ඇති ප්‍රායෝගික ක්‍රියාකාරකම්, අදාළ සෙස්දාන්තික විෂය කරුණු සමග ම ක්‍රියාත්මක කිරීම අපේක්ෂා ය.
3. සිසු ගක්‍රතා වර්ධනය සඳහා පරිගණක ආයුධ ඉගෙනුම් මෘදුකාංග වැනි ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ආධාරක, අතිරේක කියවීම් ද්‍රව්‍ය සහ විෂය බාහිර ක්‍රියාකාරකම් ආදිය යොදා ගත යුතු ය.
4. පන්ති කාමර ඉගෙනුම් දීර්ඝ කිරීමට සහ සිසුන්ගේ සුවිශේෂ දක්ෂතා මිශ් නැවතු වස් පහත දැක්වෙන විෂය සමාගම් ක්‍රියාකාරකම් හඳුන්වා දීම අපේක්ෂා ය.
 - හෙළුතික විද්‍යාවට අදාළ ව විවිධ අංග ආවරණය වන පරිදි පාසලේ සම්ති හා සමාගම් පිහිටු වීම
 - හෙළුතික විද්‍යාත්මක වැදගත්කමක් ඇති ස්ථාන ගෙවීමෙන් සඳහා ක්ෂේත්‍ර වාර්කාවල යෙදීම හා ඒ පිළිබඳ වාර්තා සකස් කිරීම
 - පාසල් පුදරුන සහ තරග සංවිධානය කිරීම
 - සුදුසු තේමා සඳහා අදාළ වාත්තිකයන් හෝ විශේෂයෙන් හෝ සම්පත් පුද්ගලයින් හෝ යොදා ගනිමින්, ආරාධිත දේශන පැවැත්වීම
 - පාසල් ප්‍රකාශන එම් දැක්වීම.
 - විවාද තරග, විද්‍යා දින වැනි අවස්ථා සංවිධානය කිරීම

5. පාසල් තුළින් හා ඉන් බැහැර, සම්පත් හා උපකරණ ලබා දීම වැනි සේවා සැපයීම පාසල් කළමනාකරණයේ වගකීමකි.
6. හොඨික විද්‍යාවට අදාළ වැඩ සටහන් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා සුදුසු ගුරු හවතුන් සහ සිපුන්ගෙන් සැයුම් ලත් කමිටුවක් පිහිටුවා ගැනීම යෝග්‍ය ය.
7. පාසල, සිපුන්ට පරමාදර්ශී වීම ඉතා වැදගත් ය.
8. ප්‍රතිපත්තිමය ඉලක්ක සපුරා ගැනීම සඳහා පාසල මගින් විවිධ ක්‍රියාකාරකම් ඇතුළත් වාර්ෂික වැඩ සටහනක් සකස් කළ යුතු ය. මෙහි දී නිශ්චිත වසරක් තුළ කළ හැකි ක්‍රියාකාරකම් නිර්ණය කිරීම උදෙසා පාසලෙහි ප්‍රමුඛතා හඳුනා ගැනීමත්, කාලය සහ සම්පත්වල සීමා සලකා බලමින් ප්‍රායෝගික බව පිළිබඳ සැලකිලිමත් වීමත්, ඉතා අවශ්‍ය ය.

6.0 තක්සේරුව හා ඇගයීම

පාසල පදනම් කර ගත් ඇගයීම වැඩපිළිවෙළ යටතේ එක් එක් වාරය සඳහා නියමිත තිපුණුතා මට්ටම් ආවරණය වන පරිදි ඉගෙනුම්-ඉගැන්වීම් ඇගයීම උපකරණ නිර්මාණයමක ව පිළියෙළ කොට ක්‍රියාත්මක කිරීම අපේක්ෂිත ය.

මෙම විභාගයේ ප්‍රායෝගික පත්‍රවල ආකෘතිය හා ස්වභාවය පිළිබඳ අවශ්‍ය විස්තර විභාග දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සැපයෙනු ඇත.